

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GENEL DİLBİLİM ANABİLİM DALI
GENEL DİLBİLİM YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRK POLİTİKA SÖYLEMİNDE
KILGISAL USLAMLAMA

Pınar DANIŞ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Gülsüm Songül ERCAN

İZMİR - 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Türk Politika Söyleminde Kılıgısal Uslamlama” adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

.... / .... / .....

Pınar DANIŞ

ÖZET
Yüksek Lisans Tezi
Türk Politika Söyleminde Kılısal Uslamlama
Pınar DANIŞ

Dokuz Eylül Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Genel Dilbilim Anabilim Dalı
Genel Dilbilim Programı

Politika, etkinliklerinin söylemsel olarak gerçekleştirildiği toplumsal alanlardan biridir. Bu toplumsal alanda politika aktörleri olarak politikacılar, seslendikleri kitleleri kendi görüşleri ve ideolojileri doğrultusunda ikna etmeye çalışmaktadır. Politika söylemi bu yönüyle, Eleştirel Söylem Çözümlemesi'nin inceleme alanlarından biridir. Bireyleri ikna etme temeline dayanan politika söyleminde politikacılar, kendi görüşlerini haklı çıkarmak ya da karşıt görüşleri yalanlamak amacıyla sıklıkla savlamaya başvurmaktadır. Bu nedenle politika söylemi sav metin tipi özelliği taşımaktadır.

Bu çalışmada; 2019 Yerel Seçimleri öncesi Millet ve Cumhuriyet İttifakı'nın üç büyükşehirdeki (İstanbul, Ankara, İzmir) altı aday tarafından kullanılan kılısal uslamlamaların belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla, adayların farklı tarihlerde aynı TV kanalında ve programındaki görüşmeleri Fairclough ve Fairclough'ın (2012) "Kılısal Uslamlama Modeli" kullanılarak çözümlenmiş ve şu araştırma sorularına yanıt aranmıştır: "Türk politika söyleminde yerel seçimler bağlamında ne türden kılısal uslamlamalar kullanılmaktadır?", "Cumhuriyet ve Millet İttifakı adayları arasında kılısal uslamlamalar farklılık göstermekte midir?" ve "Kılısal uslamlamalar kentler açısından değerlendirildiğinde farklılıklar var mıdır?". Veri tabanının çözümlenmesiyle elde edilen bulgular doğrultusunda iki ittifakın adayları tarafından da yerel sorunlara, projelere ve seçmene ilişkin benzer iddialar ileri sürüldüğü; ancak genel politikaya, belediye yönetimine ilişkin konulardaki iddiaların iki ittifak

arasında farklılık gösterdiği ve seçim sürecinin kendisine yönelik iddiaların yalnızca Millet İttifakı adayları tarafından ileri sürüldüğü saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Politika, Politika Söylemi, Sav Söylemi, Kılışal Uslamlama Modeli, Kılışal Sav.

ABSTRACT
Master Thesis
Practical Reasoning in Turkish Political Discourse
Pınar DANIŞ

Dokuz Eylül University
Institute of Social Sciences
Department of General Linguistics
General Linguistics Program

Politics is one of the social domains in which its practices are discursively realised. In this social domain, politicians as political actors try to persuade the masses to whom they address in the direction of their own opinions and ideologies. Political discourse, with this aspect, is one of the areas of Critical Discourse Analysis. Political discourse which is based on the persuasion of public, politicians often use argumentation to justify their own views or refute opposing views. Therefore, political discourse is a type of argumentative text type.

In this study, it is aimed to identify the practical reasoning structures used by the six candidates of the Millet and Cumhur Alliances in three metropolitan cities before 2019 Local Elections. For this purpose, the interviews of six candidates on different dates and on the same TV channel and program were analyzed using “Practical Reasoning Model” of Fairclough and Fairclough (2012) to answer the research questions: “What kind of practical reasoning structures are used in the context of local elections in Turkish political discourse?”, “Do the practical reasoning structures used in the context of local election in Turkish political discourse differ between two alliances?” and “Is there any difference in terms of cities?”. According to findings obtained from the analysis of data base, it was found that similar claims were asserted by both alliance candidates about local issues, projects and voters; however, it was found that the claims about general politics and municipal administration

differed between two alliances and that the claims about election were asserted only by the candidates of Millet Alliance.

Keywords: Politics, Political Discourse, Argumentative Discourse, Practical Reasoning Model, Practical Argument.

TÜRK POLİTİKA SÖYLEMİNDE KILGISAL USLAMLAMA

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI	ii
YEMİN METNİ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	x
TABLolar LİSTESİ	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
EKLER LİSTESİ	xiii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM POLİTİKA SÖYLEMİ

1.1. POLİTİKA: TANIMI ve KAPSAMI	6
1.1.1. Eleştirel Söylem Çözümlemesi	12
1.2. POLİTİKA SÖYLEMİ	17

İKİNCİ BÖLÜM KILGISAL USLAMLAMA: SAVLAMA VE İKNA

2.1. SAV SÖYLEMİ	25
2.1.1. İkna	30
2.2. KILGISAL USLAMLAMA MODELİ	36
2.3. TÜRKÇEDE YAPILMIŞ İLGİLİ ÇALIŞMALAR	40

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERİ TABANI VE YÖNTEM

3.1.	VERİ TABANI	43
3.2.	YÖNTEM	46

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1.	BULGULAR VE TARTIŞMA	47
4.1.1.	İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkan Adayları Tarafından Kullanılan KU'lar	48
4.1.1.1.	Millet İttifakı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Ekrem İmamoğlu Tarafından Kullanılan KU'lar	48
4.1.1.2.	Cumhur İttifakı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Binali Yıldırım Tarafından Kullanılan KU'lar	59
4.1.2.	Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkan Adayları Tarafından Kullanılan KU'lar	71
4.1.2.1.	Millet İttifakı Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Mansur Yavaş Tarafından Kullanılan KU'lar	72
4.1.2.2.	Cumhur İttifakı Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Mehmet Özhasseki Tarafından Kullanılan KU'lar	85
4.1.3.	İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Adayları Tarafından Kullanılan KU'lar	97
4.1.3.1.	Millet İttifakı İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Tunç Soyer Tarafından Kullanılan KU'lar	97
4.1.3.2.	Cumhur İttifakı İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Nihat Zeybekçi Tarafından Kullanılan KU'lar	106
	SONUÇ	116
	KAYNAKÇA	121
	EK	

KISALTMALAR

ESÇ	Eleştirel Söylem Çözümlemesi
KU	Kılgısal Uslamlama
KUM	Kılgısal Uslamlama Modeli
PS	Politika Söylemi
PSC	Politika Söylemi Çözümlemesi
Bknz.	Bakınız
vb.	Ve benzeri

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1:	KU'nun Yapısı	s. 37
Tablo 2:	KU Örneği: Blair'ın Kılıgısal Savı	s. 38
Tablo 3:	Veri Tabanındaki Katılımcı Tipleri	s. 42
Tablo 4:	Çalışmanın Veri Tabanı	s. 42
Tablo 5:	İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adaylarının Eyleme Yönelik İddialarının Karşılaştırması	s. 67
Tablo 6:	Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adaylarının Eyleme Yönelik İddialarının Karşılaştırması	s. 92
Tablo 7:	İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adaylarının Eyleme Yönelik İddialarının Karşılaştırması	s. 111

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Kılıgısal Savların Yapısı

s. 36

EKLER LİSTESİ

EK: Sözlükçe

ek s.1

GİRİŞ

İnsan dilinin, tek olmamakla birlikte gelişmişlik düzeyi en yüksek insan iletişimi biçimi olduğu söylenebilir (Mey, 1985: 337). Dil kullanıcılarının zihinleri, fiziksel ve toplumsal dünyaya ilişkin olguları algılayarak ilişkilendirmekte ve anlamı yaratmaktadır. Soyut olguların somut simgesel bileşenlerle somutlaştırılarak aktarılmasını sağlayan en temel yol doğal dilin kullanılmasıdır (Büyükkantarcıoğlu, 2006a: 101). Dilsel biçimlerin ve diğer anlamlı simgelerin kullanımı insanları diğer canlılardan farklı kılarak toplum ya da topluluk olarak gönderimde bulunan insanların bir arada yaşama biçimlerinin anlaşılmasını sağlamaktadır (Blommaert, 2005: 4).

Dil, düşünce ve eylem sürekli olarak birbirini etkilemekte ve birbirinden etkilenmektedir. Dil, bağımsız bir araç değil toplumsal durumun ayrılmaz bir parçasıdır (Edelman, 1984: 45). Toplumda önemli bir role sahip belirleyici bir unsur olan dil; hem tarihsel verilere hem de bireylerin günlük deneyimlerine dayanılarak insan etkinliğine ilişkin doğal bir öge, bir pratik ve toplumu birleştiren bir unsur olarak nitelendirilmektedir (Mey, 1985: 337). Dolayısıyla dil hem toplumsal etkinliklerin gerçekleştirilmesini; hem de kültürler, toplumsal gruplar ve kurumlar içerisindeki insan ilişkilerine zemin oluşturulmasını sağlama gibi işlevlere sahiptir (Gee, 1999: 1). Dilin, en temel anlamda toplumsal amaçların gerçekleştirilmesi için kullanılan bir araç olduğu; toplumsal etkinliklerin gerçekleştirilmesini ve sürdürülmesini sağladığı söylenebilir (Clark, 1996: 23).

Araç olarak işlev kazandığı toplumsal etkinlikler sonucu ortaya çıkan ve *ortak eylem biçimi* olarak adlandırılan dil; günlük konuşmalarda bireyler tarafından iş yapma, tatiller ve yemekler düzenleme ve politika tartışma gibi eylemler gerçekleştirmek amacıyla kullanılmaktadır. Öğretmenler öğrencilerini bilgilendirmek, konuşmacılar topluluğa öğüt vermek, komedyenler dinleyicilerini eğlendirmek için dilden yararlanmakta; yargıçlar, avukatlar, tanıklar ve jüriler duruşmayı yürütürken, diplomatlar antlaşmaları imzalarken ve oyuncular oyunlarını sergilerken dili kullanmaktadır. Bütün bu durumlar bireylerin dili kullanarak eylemde bulundukları etkinlikler, başka bir deyişle dil kullanım örnekleridir (Clark, 1996: 3-23).

Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda; “toplumsal pratiğin bir biçimi olarak dil” biçiminde tanımlanan söylem (Fairclough, 1989: 20) kavramı ortaya çıkmaktadır. Söylem yalnızca ses ve çizge yapılarından, soyut tümce biçimlerinden, yerel ya da genel karmaşık anlam yapılarından ve şematik biçimlerden oluşmamaktadır. Başka bir deyişle söylemler, dil kullanıcılarının toplumsal durumlarda, daha genel biçimde toplum ve kültür içerisinde birbirleriyle iletişim kurduklarında yerine getirdikleri toplumsal eylemler yönünden de tanımlanmaktadır (Dijk, 1997a: 13-14). Dolayısıyla söylem, bireylerce kullanılarak ve yapılandırılarak hem toplumsal olguları etkilemekte ve sürdürülmesini sağlamakta hem de toplumsal olgular söylemi etkilemektedir (Büyükkantarcıoğlu, 2006a: 105).

Söylemin üzerinde etkili olduğu toplumsal alanlardan biri de politika. Politika toplumsal alanının hemen hemen tüm pratiklerinin söylemsel olarak gerçekleştirildiği söylenebilir. (Dijk, 2006: 728). Fairclough ve Fairclough (2012) politikayı eyleme geçme amaçlı karar vermeyle ilişkilendirmekte ve anlaşmazlık, değer ve çıkar çatışması, güç eşitsizlikleri, belirsizlik vb. durumlarda iş birliği içinde eylem planı oluşturmaya yönelik karar almayı politika olarak tanımlamaktadır. Politika; birtakım politik, ekonomik ve toplumsal fikirlerin uygulamaya koyulması amacıyla gücü elde etme çabası olarak nitelendirilmekte ve bu mücadelede dil, politika toplumsal alanı içindeki eylemlerin hazırlanmasını ve gerçekleştirilmesini sağlamaktadır (Bayram, 2010: 24).

Toplumsal olguları etkileyen ve toplumsal olgulardan etkilenen söylem (Büyükkantarcıoğlu, 2006a); aynı zamanda ideolojilerin oluşumunda ve değişiminde önemli bir role sahiptir; ideolojilerin açıklanmasına, iletilmesine, normalleştirilmesine ve meşrulaştırılmasına katkı sağlamaktadır (Dijk, 1990: 177). Söylemin bu rolü, son derece öneme sahip güç ilişkilerinin oluşumuna neden olmaktadır. Dolayısıyla söylemsel pratiklerin ideolojik açıdan etkilere sahip olduğu söylenebilmektedir (Değer ve Oktar, 2002: 66). Bu doğrultuda ideolojinin söyleme açık ya da örtük yansımalarını ve bunun toplumsal yapı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bir alan olarak “Eleştirel Söylem Çözümlemesi” (buradan sonra ESÇ) ortaya çıkmıştır. Politikada söylem, ideolojik amaçların gerçekleştirilmesine ve gücün elde edilmesine yönelik önemli bir araçtır ve bu nedenle politika söylemi (buradan sonra PS), ESÇ’nin inceleme alanlarından biridir.

ESÇ PS'yi; hem birtakım yollarla sorumluluğun gizlenmesi ya da dağıtılması amacıyla sözcüklerin, öbeklerin, sözdizimsel süreçlerin kullanımı ve söylemsel konumlanma; hem de birtakım politik amaçları gerçekleştirmeye hizmet eden ulamların içerdiği bireyler ve topluluklar olarak görmektedir. (Wilson, 2015: 781-782).

Toplumsal yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi politika alanında da dil kullanımı önemli işlevlerin yerine getirilmesini sağlamaktadır. Söz konusu işlevlerden biri de “ikna” işlevidir. Demokratik sistemlerde toplumun herhangi bir partinin sahip olduğu ideoloji doğrultusunda ikna edilmesi, o partinin oy alması ve böylelikle de güce ve yönetime sahip olması anlamına gelmektedir. Dolayısıyla politikacılar, partisi için oy almak ve bunun sonucunda güce ve yönetime sahip olmak için her seçim öncesi seslendiği kitleyi ikna etmek amacıyla “doğru” stratejiler kullanmaktadır. Bu stratejiler arasında çoğunlukla en etkili olanının “dilsel ikna stratejileri” olduğu söylenebilir (Büyükkantarcıoğlu ve Yazar, 2006: 91).

Diğer söylem türleriyle karşılaştırıldığında ikna ediminin daha çok ön plana çıktığı PS, ikna amacıyla farklı dilbilgisel ve söylemsel yapıları içermektedir. Tartışmalarda, halka seslenişlerde ve benzer ortamlarda kullanılan politik stratejiler bu dilsel yapılardan yararlanmakta ve dil ile işlev arasındaki ilişkiler bakımından özellikli görünümeler ortaya koyulmaktadır (Büyükkantarcıoğlu, 2016). PS, dinleyicileri ya da okuyucuları ikna etmek amacıyla ifade edilen önermeleri içeren bir sav söylemidir (Büyükkantarcıoğlu ve Yazar, 2006: 96). Nedenler ve kanıtlar sunularak dinleyiciyi ya da okuyucuyu bir şey yapmaya ya da bir şeye inanmaya ikna etme amacıyla başvuru olan toplumsal bir etkinlik olarak savlama, konuşucunun akla uygun iknaya girişimi olarak nitelendirilmektedir (Vorobej, 2006: 3).

Fairclough ve Fairclough (2011) politikanın, ne yapılması ve neyin savunulması gerektiğine ilişkin yargıların ve kararların egemen olduğu, PS'ye KU niteliği kazandıran bir tür usamlama olduğunu ileri sürmektedir. Bu doğrultuda Fairclough ve Fairclough (2012), PS'ye yönelik olarak “Kılgısal Usamlama Modeli” (buradan sonra KUM) adında bir sav modeli ileri sürmektedir. Kılgısal savlarda somutlaşan KU, durumu betimleyen usamlamanın tersine ne yapılması gerektiğine ilişkin bir usamlamadır; eyleme geçmek amacıyla nedenler içermekte ve tipik olarak sorun-çözüm bağlamında gerçekleşmektedir. Savlama bir “sorun” ile başlamakta ve

bu sorunu çözmeye yönelik bir “çözüm” aranmaya çalışılmaktadır (Fairclough ve Fairclough, 2011: 3).

Bu çalışmada yerel seçimler bağlamında Türk politika söylemi, Fairclough ve Fairclough (2012) KUM çerçevesinde incelenmektedir. Çalışmanın veri tabanını, 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri öncesi Habertürk TV kanalında yayınlanan ‘Türkiye’nin Nabzı’ adlı politika konulu programda Millet İttifakı’nın (CHP ve İYİ Parti) ve Cumhur İttifakı’nın (AKP ve MHP) 3 büyükşehir (İstanbul, Ankara, İzmir) adayı ile gerçekleştirilen görüşmeler oluşturmaktadır. Söz konusu görüşmelerin çözümlenmesiyle yerel seçimler bağlamında Türk politika söyleminde politikacılar tarafından, belirli bir eylemin gerçekleştirilmesine yönelik ileri sürülen iddia ve ona bağlı öncüllerden oluşan KU’ların belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda şu araştırma sorularına yanıt aranmaktadır:

Türk politika söyleminde yerel seçimler bağlamında;

1. Ne türden kılışsal KU’lar kullanılmaktadır?
2. Cumhur ve Millet İttifakı adayları arasında KU’lar farklılık göstermekte midir?
3. KU’lar, kentler açısından değerlendirildiğinde, farklılıklar var mıdır?

Yukarıda verilmekte olan bilgiler doğrultusunda bu çalışmanın birinci bölümünde politika toplumsal alanının tanımı ve kapsamı, bu alanın ESÇ ile olan bağlantısı ve ESÇ ile PS arasındaki ilişki ayrıntılı biçimde ele alınmakta; ikinci bölümünde sav söylemine, bu söylemin başlıca işlevi olan ikna olgusuna ve çalışmamızın yöntemi olan Fairclough ve Fairclough (2012) KUM’a ilişkin kuramsal bilgilere yer verilmektedir. Dördüncü bölümde çalışmanın veri tabanı ve yöntem tanıtılmaktadır. Beşinci bölümde ise çalışmanın kuramsal bölümünde yer alan bilgiler doğrultusunda, tezin amacını oluşturan araştırma sorularının yanıtlanması amacıyla veri tabanından elde edilen bulgulara yer verilmektedir. Yine bu bölümde bu bulgular tablolarla açıklanmakta ve tartışılmaktadır. Sonuç bölümünde ise araştırma bulguları yoluyla ulaşılan yargılar sunulmakta ve bu tezin sınırlılıkları

doğrultusunda araştırma kapsamı dışında kalmış konulara ilişkin ileri çalışma önerilerinde bulunmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu çalışmanın veri tabanını oluşturan toplamda 6 TV görüşmesi bulunmaktadır. Söz konusu görüşmelerin 5'inde katılımcılar politik parti adayları ve moderatörden; 1'inde ise aday, moderatör ve gazetecilerden oluşmaktadır. Ancak bu çalışmada veri tabanı, politik partilerin adaylarının konuşmalarıyla sınırlı olarak belirlenmiştir. Bunun sonucunda diğer katılımcıların (moderatör ve gazeteciler) konuşmaları çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır. Dolayısıyla bu çalışmanın veri tabanı 3 büyükşehirin (İstanbul, Ankara, İzmir) belediye başkan adaylarının konuşmalarıyla sınırlandırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

POLİTİKA SÖYLEMİ

Günlük yaşamda etkinlikler, söylem aracılığıyla çeşitli toplumsal alanlarda gerçekleşmektedir. Söylemin önemli bir rol oynadığı toplumsal alanlardan biri ise “politika”dır. PS’nin incelenmesi, politika toplumsal alanının tanımlanmasını ve kapsamının belirlenmesini gerektirmektedir. Bu nedenle bir sonraki başlıkta politika toplumsal alanının tanımına ve kapsamına ilişkin ayrıntılı bilgi verilmektedir.

1.1. POLİTİKA: TANIMI VE KAPSAMI

Toplumların çeşitlilik göstermesi, farklı çıkar ve değerleri uzlaştırmayı sağlayacak bir dizgenin varlığını gerektirmektedir. Dolayısıyla politika, temel olarak karar almaya yönelik bir dizge olarak ortaya çıkmaktadır (Garner, 2009’dan aktaran Fairclough ve Fairclough, 2012: 26). Toplumsal etkileşimi neyin politik yaptığına, politikanın hangi uzamlarda gerçekleştiğine (hükümette, devlette ya da kamusal alanda) ve hangi etkinlikleri içerdiğine ilişkin olarak genellikle anlaşmazlık bulunmaktadır. En genel anlamıyla politika; bireylerin etkisi altında yaşadıkları genel kuralları oluşturma, sürdürme ve değiştirme yoluyla gerçekleştirdikleri etkinlikler bütünüdür. Çatışma ve işbirliği kavramlarıyla ilişkili olarak ele alındığında politika, bir çatışma olarak toplumda bağlı bulunulan kurallara ilişkin anlaşmazlığa neden olan farklı fikirler, istekler; rekabet halindeki gereksinimler ve çıkar çatışmaları olarak görülebilirken bir işbirliği olarak politika bireylerin uygun buldukları kuralları yürürlüğe koymak amacıyla ortak bir biçimde hareket etmesi olarak nitelendirilmektedir (Heywood, 2013: 1-2).

Politikanın tanımına ilişkin olarak iki temel görüş bulunmaktadır: Aristoteles politikayı etik ve ahlak ile Machiavelli (2014) ise şiddet ve hegemonya ile ilişkilendirmektedir (aktaran Wodak, 2009: 5). Chilton politikaya ilişkin bu iki temel görüşe benzer olarak politikanın nasıl tanımlanacağını duruma ve amaçlara bağlı olarak değişiklik gösterdiğini belirtmektedir. Politikanın tanımına ilişkin ilk yönelimde politika bir toplumdaki para, çıkar ve bağımsızlık konularında meydana gelen çıkar çatışmalarını çözüme kavuşturan pratikler, kurumlar ve işbirliği olarak

tanımlanırken ikinci yönelimde politika aynı zamanda güce sahip olan ile güce karşı koyan arasındaki bir güç mücadelesi olarak tanımlanmaktadır (2004: 3).

Fairclough ve Fairclough (2012) politikayı anlaşmazlık, çıkar ve değer çatışması, güç eşitsizlikleri, kararsızlık ve tehlike bağlamlarında ne yapılacağına ilişkin işbirliği içinde karar vermeye ilişkin olarak nitelendirerek politikayı devamlı anlaşmazlığın, riskin ve belirsizliğin egemen olduğu durumlarda düşünceyi tasarlama ve karar verme süreçleriyle ilgili olarak ele almaktadır. Politika, temel olarak belirgin koşullarda ve birtakım amaçlara yönelik olarak ne yönde hareket edileceğine ilişkin kararların verilmesi ve politikaların seçimiyle ilgilidir. Bu seçimler ve seçimlerin getirdiği eylemler ise kılğısal savlamayla¹ ilgilidir. PSC araştırmalarının, politikanın temsiline ilişkin konuları merkeze koyan politika görüşünü benimsediklerini ancak politikanın karar vermeye ve eyleme yönelik süreçleriyle ilgilenmediklerini ileri süren Fairclough ve Fairclough (2012), politikayı karar verme ve eyleme geçmeyle ilişkilendirmektedir.

Politika çalışmalarındaki farklı yönelimlere koşut olarak politikaya ilişkin *küçük ölçekli* ve *büyük ölçekli* çalışmalar arasında ayrım yapılmaktadır. *Küçük ölçekli* düzey çıkar çatışmalarını, baskınlık mücadelelerini ve bireyler, toplumsal cinsiyetler ve topluluklar arasındaki işbirliği yapma çabalarını içermektedir (Chilton, 2004: 3) Bu düzeyde amaca yönelik olarak ikna, akla uygun sav, akıldışı strateji, tehdit, dilek, yolsuzluk ve manipölasyon gibi yöntemler kullanılmaktadır (Jones, 1994'den aktaran Chilton, 2004: 3). *Büyük ölçekli* düzey ise politikanın bir yandan çıkar çatışmalarını çözen ancak öte yandan baskın bir bireyin ya da grubun gücünü ileri süren bir araç olarak görüldüğü devlet kurumlarını içermektedir. (Chilton, 2004: 3).

Politika, politik partiler içindeki etkinlikler ile ilişkisi olan bir dizi toplumsal pratiğin oluşturduğu toplumsal alan olarak tanımlanmakta; politikacıların vatandaşlarla iletişime ve etkileşime geçtiği kamusal alanların, seçimlerin ve parlamentonun işleyiş durumlarını içermektedir (Fairclough ve Fairclough, 2012: 83). Politikanın genellikle *küçük-ölçekli* eylemler (etkileşimler ya da parlamento tartışmaları, oy avcılığı yapma ya da gösteri gibi söylemler), *büyük-ölçekli* toplumsal eylemler (devlet yönetimi, yasama, seçimler ya da karar verme gibi), genel sistemler

---

¹ Kılğısal savlama "Kılğısal Uslamlama: Savlama ve İkna" bölümünde ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

(demokrasi, diktatörlük vb.), toplumsal ilişkiler (kurumsal güç ilişkileri gibi), toplumsal norm ve değerler (özgürlük, eşitlik gibi) ile politik bilişler (politik ideolojiler gibi) yoluyla tanımlandığı söylenebilir (Dijk, 2006: 731-732).

Bourdieu politikayı “görüş ve fikir ayrılığının yasal ilkesini uygulamaya koymak için bir mücadele, başka bir deyişle baskın olan ve baskın olmaya çalışan bir olgu olarak bilinen, simgesel şiddetle dolu bir mücadele” olarak nitelendirmektedir (2005: 39). Politika, belirli bir zaman diliminde meydana gelen yapıyı ortaya koyan güçler alanı ve güç ilişkilerinin değişiminin amaçlandığı mücadele alanıdır (Bourdieu, 1991: 171). Edelman (1967) politikayı şu şekilde tanımlamaktadır:

Politika; çoğumuz için bir geçiş törenidir, ancak bizim deneyimimizin bize hemen hemen her şeye gücü yetebilen iyicil ya da kötücül bir güç olmayı öğrettiği bir törendir. Politika görünür biçimde zenginlik bahsettiği, insanları hapse attığı ve serbest bıraktığı ve güçlü duygusal ve ideolojik ilişkiler ile bir tarihi temsil ettiği için politikanın süreçleri özel duyguların, özellikle de güçlü kaygıların ve umutların yerini alan basit nesneler haline gelmektedir.

(aktaran Wodak, 2009: xi)

Bu tanımlamayla Edelman (1967), politikanın belirgin özelliklerinden söz ederek politik özellik taşıyan simgelerin olumlu ve olumsuz kullanımlarını ve bu simgelerin, bireylerin yaşamlarında aynı anda birçok yerde olma etkilerini belirtmektedir. Bunun sonucunda politikanın, bireylerin her zaman farkındalığı olmaksızın yaşamın her alanına yayıldığı söylenebilmektedir (aktaran Wodak, 2009: xi). Hükümetler toplumsal sorunları ortadan kaldırmakta ya da sorunlar sonucu ortaya çıkan kötü sonuçların etkilerini azaltmakta ancak politika sıklıkla toplumsal sorunlarla karşılaşmanın kaçınılmaz olduğunu ileri sürerek toplumsal sorunlarla yaşama yolları oluşturmaktadır (Edelman, 1977: 141).

Politika başlıca olarak belli fikirleri ve çıkarları korumak ve onları uygulamaya koymak için güç mücadelesi olarak görülmekte ve politik bir amacın ortaya koyulması ve toplumsal bir eyleme dönüştürülmesi politik partilerce gerçekleştirilen bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Schäffner, 1997: 1). Büyükkantarcıoğlu (2016) politika sözcüğünün; bireylerin ya da politik partilerin güce ve liderliğe sahip olma amacıyla oluşturdukları rekabet, belirli bir zaman dilimi

için ideolojiye bağlı karar verme, bu kararların yerine getirilmesini sağlayacak olan yolları tasarlama ve uygulama gibi etkinlikleri çağrıştırdığını ifade etmektedir.

Pek çok ideoloji içinde profesyonel grup ideolojilerinin; profesörler, yargıçlar, gazeteciler olarak günlük yaşamda kurumsal ve örgütsel etkinliklerimizin büyük bir bölümünü denetlemesi nedeniyle gündelik yaşamda önemli bir role sahip olduğu söylenebilir (Geison, 1983'den aktaran Dijk, 2002: 23). Aynı şekilde politikacıların toplumsal kimlikleri; etkinlikler, amaçlar, değerler, normlar, diğer gruplarla olan ilişkileri vb. açısından tanımlanmaktadır. Politikacıların öz kimlikleri şu ölçütler açısından tanımlanabilir (Dijk, 2002: 23):

- a. Kimlik ölçütü: Herhangi bir politika kurumuna seçilmeleriyle ilişkilidir.
- b. Etkinlikler: Toplumu temsil etme ve yasama gibi politik eylemlerle ilişkilidir.
- c. Amaç: Herhangi bir şehrin, bölgenin ya da bir ülkenin yönetimiyle ilişkilidir.
- d. Kurallar ve değerler: Dürüstlük ve demokratiklik gibi birtakım değerlerle ilişkilidir.
- e. Diğer gruplarla ilişkiler ve konumlanma: Politikacıların seçmenleriyle olan ilişkileri türünden bağlantılarla ilişkilidir.
- f. Kaynak: Sahip olduğu politik güçle ilişkilidir.

Dijk politikaya yönelik metinsel ve bağlamsal ulamlara ilişkin tanımlamaları şu şekilde sıralamaktadır (1997b: 16-18):

- *Toplumsal alan:* Politikanın çeşitli özelliklerini barındıran en kapsayıcı ulamdır. Eğitim, sağlık, hukuk vb. alanlarda olduğu gibi politika eylemlerinin ve politika söyleminin genel bir tanımlamasının yapılmasında önemli bir role sahiptir. Toplumsal edimcilerin hangi alanda eylemde bulunduklarını bildikleri varsayılmaktadır. Örneğin bireysel-toplumsal, iş-eğlence gibi.
- *Politika Sistemleri:* Politika alanında en yaygın olarak bilinen; demokrasi, faşizm, komünizm, diktatörlük, gibi ulamlar olarak bilinen bu sistemler genellikle düzenlemeye, karar verme ilkelerine ve gücün dağılımına gönderimde bulunmaktadır.
- *Politika Değerleri:* En soyut ve genel düzeyde politika söylemlerine özgü olan kültürel değerlerdir. Dolayısıyla özgürlük, yalnızca politika ilişkisi değil

aynı zamanda politik tutumları ve ideolojileri düzenleyen temel bir politika değeridir. Bunun sonucunda ideolojil toplumlar kendilerini, üstün tuttukları değerler açısından tanımlamakta ve böylelikle baskı altına alınmış gruplar için özgürlük, adalet, eşitlik ve bağımsızlık uyum, duygudaşlık, vb. değerlerden daha önemli bir hale gelmektedir.

- *Politika İdeolojileri:* Politika ideolojileri politika sistemlerinin sosyo-bilişsel türü olarak grupların ve grup üyelerinin ortak toplumsal temsillerini düzenleyen ve bu temsillerin temelinde yatan temel inanç sistemleridir. Bunun sonucunda komünizm ve demokrasi hem bir sistem olarak hem de değerleri ve tutumları içeren temel toplumsal temsiller olarak görülmektedir.
- *Politika Kurumları:* Politika toplumsal alanı politika alanını, politika edimcilerini, politika eylemlerini düzenleyen bir dizi politika kurumu açısından tanımlanmaktadır.
- *Politika Örgütleri:* Politik partilerden daha az resmî olmaları nedeniyle farklılık gösteren, politika eylemlerini oluşturan çok sayıda topluluklardır.
- *Politika Grupları:* Politika örgütlenmelerinde örgütten bağımsız olan ve daha az resmî olabilen karşıtlar, muhalifler, göstericiler, vb. politika edimcilerini kapsayan topluluklardır.
- *Politika Edimcileri:* Politikayla ilişkili biçimde tanımlanan seçilmiş temsilcilerin oluşturduğu (politikacılar) sınıfa ek olarak aynı zamanda göstericiler, lobiciler ve grevciler gibi politika eyleminde bulunan bireylerdir.
- *Politika İlişkileri:* Yukarıdaki yapısal birimler; bazıları politika alanına özgü güç, gücün kötüye kullanımı, hegemonya, baskı, eşitlik ve eşitsizlik gibi çoklu ilişkiler açısından tanımlanmaktadır. Bu birimler, devletin vatandaşlarıyla nasıl ilişkili olduğu ya da belli politik gruplarının diğer gruplar arasında nasıl konumlandığını belirlemektedir.
- *Politika Süreci:* Politika sistemlerinin, örgütlerinin ve ilişkilerinin yapısal çözümlemesi değil, politika alanının devingen kavramsallaştırılmasıdır. Politika süreci yönetme, yasama, gündem belirleme gibi karmaşık ve uzun süreli politika eylemleri toplamına gönderimde bulunmaktadır.
- *Politika Eylemleri:* Politikayla en açık biçimde ilişkili olan günlük etkileşim düzeyidir. Politika, politikanın en küçük ve en bölgesel düzeyinde politika

alanına özgü oturumlar; politika kurumlarının, örgütlerinin ve gruplarının toplantıları; yasa çıkarma; oylama gibi politika alanına özgü eylemler ve etkinlikler yönünden tanımlanmaktadır.

- *Politik Biliş:* İdeolojilerle aynı doğrultuda; sistemlerin, örgütlerin ya da grupların daha geniş toplumsal ve politik özellikli büyükçül düzeylerdeki bilişsel karşılıklarıdır. Politika edimcileri, politika eylemleri ve PS politika etkinliklerine ilişkin belirgin somut bilgiler kadar toplumsal bilgi ve politika tutumları gibi politik bilişin çeşitli biçimleri tarafından değerlendirilmekte, yorumlanmakta ve aynı zamanda yönetilmektedir.
- *Politika Söylemi:* Açık bir biçimde çoğu politika etkinliğinin söylemsel olması nedeniyle politika eylem ve etkileşiminin en belirgin oluşumu PS'dir. Parlamento tartışmaları, yasalar, hükümet ve bakanlık düzenlemeleri gibi kurumsal metin ve konuşmalar kadar propagandalar, politika reklamcılığı, politika konulu konuşmalar, medya görüşmesi, televizyondaki politika konulu söyleşi programları, parti programları, oylamalar gibi etkinlikler de PS olarak tanımlanmaktadır.

Politikacılar; örtük ya da açık biçimde söyleme ilişkin ulamlar açısından ortaya koyulmakta (Dijk, 2002: 23), politika da tıpkı iletişim gibi bir süreç olarak tanımlanmaktadır. İletişime benzer biçimde politikada da “konuşma” bulunmakta ancak “konuşma” kavramı yalnızca sözlü dile değil, dil kullanıcılarının çeşitli simgeleri (yazılı ve sözlü sözcükler, resimler, jest ve mimikler, giysiler gibi) karşılıklı olarak kullanmasıyla gerçekleştirilen tüm yollara gönderimde bulunmaktadır. Bununla birlikte politik dil, politik konuşma, politik sözbilim ve PS; politika ile dil arasındaki ilişkinin kurulması amacıyla birbirlerinin yerine kullanılabilen kavramlar olarak görülmektedir (Landtsheer, 1998: 2-4).

Politika toplumsal alanında ideolojiler; politika sistemlerini, örgütlerini, pratiklerini ve politik bilişi tanımlaması açısından önemli bir role sahiptir ve tüm bu olguların sahnelenmesi ve yeniden üretimi PS tarafından gerçekleştirilmektedir (Dijk, 2006: 739). Söylem; politikada ve politika biliminde politik bir eylem biçimi olarak ele alınmakta, politik sürecin bir parçası olarak görülmektedir (Dijk, 1997b: 20). Politik eylemin amacı toplumsal yaşamın zihinsel, sözel, görsel ya da sahte ve

abartılı temsillerini oluşturmak ve bunları dayatmaktır. Hatta bu eylem biçiminin amacı; toplulukları belirgin kılan temsillerin üretimi, yeniden üretimi ve yıkımı yoluyla topluluk oluşturma ya da toplulukları parçalamak olabilmektedir (Bourdieu, 1991: 127). Dolayısıyla dil, dil kullanıcılarınca bireysel ve politik amaçların gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılmaktadır (Partington, 2003: 27).

Gücün; karar almada, kaynakların ve bireylerin davranışlarının ve değerlerinin denetlenmesinde etkili olduğu söylenebilir. Bu nedenle politika ve güç birbirleriyle sıkı bir ilişki içerisinde (Jones ve Peccei, 2004: 36). ESÇ'nin, gücün kötüye kullanımına ve bu kötüye kullanımına karşı direnişe odaklanması nedeniyle PS, ESÇ'de önemli bir inceleme alanıdır (Dijk, 2015: 478). Bu gerekçe ile bir sonraki başlıkta ESÇ'ye ilişkin bilgi verilmektedir.

1.1.1. Eleştirel Söylem Çözümlemesi

Anlam ile gösterge arasındaki ilişkinin yalnızca dilsel açıdan incelenmesi ile toplumsal boyutta yeterli bir açıklama yapmak olası değildir. Bu nedenle incelenmesi gereken olgular anlam ile gösterge arasındaki ilişkiyi kuran toplumsal, politik ve tarihsel süreçlerdir (Büyükkantarcıoğlu, 2006b: 94). Aynı biçimde toplumsal güç, yalnızca “güçlü konuşmanın özellikleri” açısından belirlenmemektedir. Gücün söylem ile olan ilişkisinin belirlenebilmesi ve söylemin toplumsal yapıyı nasıl yeniden ürettiğinin anlaşılabilmesi, bütün ve karmaşık bir yapıya sahip olan bağlamın incelenmesiyle gerçekleşmektedir (Dijk, 2008: vii). Bu gerekçe ile geleneksel dilbilimin biçimsel boyutta yürüttüğü incelemelerin toplumsal gerçeklerden, ideolojik ve politik konulardan yalıtılmış olduğunu ve dolayısıyla da bu çalışmaların toplumsal sorunlara yönelik çözüm bulmadığını ileri süren ESÇ ortaya çıkmıştır (Büyükkantarcıoğlu, 2006b: 94).

ESÇ'de “eleştirel” terimi, çözümlemecinin eleştirel bir çözümleme yaparken değerlerden bağımsız ve yansız olamayacağına (Renkema, 2004: 282) ve toplumsal konularla ilgili neden-sonuç bağlantılarının görünümünün net olmadığı durumlarda, “şeyler” arasındaki bağlantıların belirginleştirilmesine gönderimde bulunmaktadır (Fairclough, 1985: 747). Eleştirelilik, basit ve ikili açıklamalar yapmak yerine

karmaşıklığın fark edilmesi, çelişkilerin anlaşılır bir hale getirilmesidir (Ludwig ve Wodak, 1999: 12).

Konuşma ve yazmadaki dil kullanımı olarak tanımlanabilen söylem, ESÇ tarafından “toplumsal bir pratik biçimi” olarak ele alınmaktadır (Fairclough ve Wodak, 1997’den aktaran Wodak, 2014: 303). Bir pratik belirli bir uzam ve zamandaki toplumsal bir eylem ya da yerine getirilen eylemin alışlagelmiş bir biçimidir (Chouliaraki ve Fairclough, 1999: 21-22). Belirgin tarihi bağlamlarla ilişkili olan toplumsal pratikler, var olan toplumsal ilişkilerin yeniden üretilmesine, bu toplumsal ilişkilere karşı koyulmasına ve farklı çıkarlara hizmet etmesine olanak tanıyan araçlar olarak nitelendirilmektedir (Janks, 1997: 329).

ESÇ’de söylemin toplumsal bir pratik olarak görülmesinin nedeni dilsel seçimlerin, toplumsal pratiklerin gerçekleştirilmesi için kaçınılmaz kullanımlar olması; dilin toplumdan ayrılamaması, toplumun bir parçası olması ve toplumun dilsel olmayan alanlarının koşulladığı toplumsal bir süreç olmasıdır (Fairclough, 2001: 19; Yağcıoğlu, 2005: 5). Söylemi kuşatan durum, olay ve toplumsal yapı ile belirli bir söylemsel olay arasında eylemsel bir ilişki bulunmaktadır. Söylemsel olay hem söz konusu durumu, olayı ve toplumsal yapıyı biçimlendirmekte hem de onlar tarafından biçimlendirilmektedir. Söylem bir yandan toplumsal olarak kurucu bir özelliğe sahipken öte yandan toplum tarafından koşullandırılmakta; bilginin amaçları, durumları ve bireyler ile topluluklar arasındaki ilişkiler söylem tarafından oluşturulmaktadır (Fairclough ve Wodak 1997’den aktaran Wodak, 2014: 303). ESÇ’de söylem şu iki açıdan ele alınmaktadır (Bloor ve Bloor, 2007: 12):

1. Toplumsal ilişkilerin sonucunda ortaya çıkan bir ürün olarak söylem,
2. Toplumsal pratikleri ve değerleri olumlu ve olumsuz yönde etkileyebilen ve bu yolla da toplumsal ilişkileri tekrardan oluşturan, devingen ve dönüşüm içinde olan bir etki olarak söylem.

ESÇ, Fairclough tarafından şöyle tanımlanmaktadır:

ESÇ; söylemsel pratikler, olaylar ve metinler ile daha geniş toplumsal ve kültürel yapılar, olaylar, metinler arasındaki sıklıkla belirgin olmayan nedensel ve belirleyici ilişkilerin sistematik olarak keşfedilmesini; söz konusu pratiklerin, olayların ve metinlerin güç ilişkileri ve mücadeleleri tarafından ne şekilde biçimlendirildiğinin ortaya çıkarılmasını ve söylem ve toplum arasındaki bu

ilişkilerin anlaşılabilirliğinin, gücün ve hegemonyanın ele geçirilmesi üzerinde ne şekilde etkili olduğunun ortaya çıkarılmasını amaçlayan söylem çözümlemesidir.

(1995: 132-133)

Dijk ESC’yi, “toplumsal ve politik bağlamlarda meydana gelen konuşma ve yazma yoluyla gerçekleştirilen, yeniden üretilen, meşrulaştırılan ve direnç gösterilen eşitsizliğin ve toplumsal gücün kötüye kullanım biçimlerinin irdelendiği söylem çözümlemeli bir inceleme” olarak nitelendirmektedir (2015: 466). Wodak ise ESC’yi “ESC, dilsel biçimi kullanan gerçek ve sıklıkla geniş çaplı toplumsal etkileşim durumlarını incelemektedir. Bu eleştirel yaklaşım a) dil ve toplum arasındaki ilişkiden dolayı b) çözümleme ile çözümlenen pratikler arasındaki ilişkiden dolayı ayırt edicidir.” biçiminde nitelendirmektedir (1997: 173).

Fairclough, ESC’nin diğer çözümleme ve araştırma biçimlerinden ayrılmasını sağlayan niteliklerden söz ederek ESC’nin ne olduğundan çok ne olmadığına dikkat çekmekte ve ESC’nin şu özelliklere sahip olduğunu ileri sürmektedir:

ESC yalnızca söylemin çözümlenmesi değil aynı zamanda toplumsal süreçteki diğer bileşenler ile söylem arasındaki ilişkilerin disiplinlerarası sistematik çözümleme biçiminin bir parçasıdır. ESC yalnızca söyleme ilişkin genel bir yorumlama değil aynı zamanda metinlerin sistematik bir biçimde çözümlenmesinin bir biçimini içermektedir ve yalnızca betimleyici değil aynı zamanda düzgüseldir, toplumsal kusurların söylemsel boyutlarına yönelerek onların olası hafifletme ve doğrulama biçimlerini ele almaktadır.

(Fairclough, 2010: 10-11)

ESC; bilgiyi inşa etme, iletme, toplumsal kurumları düzenleme ya da gücü uygulama gibi durumlarda dilin nasıl işlediğinin net bir biçimde anlaşılabilmesi için disiplinlerarası bir araştırmanın önemini vurgulamakta (Wodak, 2001: 11) ve her biri farklı gündeme, kuramsal modele ve araştırma yöntemine sahip çeşitli yaklaşımları kapsayan disiplinlerarası bir araştırma izlencesi olarak tanımlanmaktadır. Başka bir deyişle ESC, tek başına dilsel birimlerin incelenmesinden çok; disiplinlerarası, çokdisiplinli, disiplinlerötesi ve çökyöntemli bir yaklaşım gerektiren karmaşık toplumsal olguların incelenmesidir (Wodak, 2014: 302). İnceleme nesneleri

toplumsal gruplar, toplumsal yapılar, insan bilişi ve insan davranışı olan insanbilim, toplumbilim, budunyöntembilim, budunbetim, bilişsel ve toplumsal ruhbilim gibi alanlarla ortak uğraşa sahiptir (Bloor ve Bloor, 2007: 2).

Bireyler ve toplum tarafından, dünyayı anlamlandırabilmek için başvurulanan inançlar, değerler ve ulamlar bütünü “ideoloji” olarak adlandırılmaktadır (Oktar, 2002: 37). Dil kullanımından öte dil kullanıcılarının bakış açılarını ve değer dizgelerini de içeren bir eylem biçimi olarak söylem, baskın ideolojileri ve bazen de bu ideolojilere karşı direnişi içerebilmektedir (Coupland ve Jaworski, 2006: 5-6). Dolayısıyla söylem, ideolojilerin kurumlaşma, yeniden üretilme ve dönüşme aşamalarında önemli bir konuma sahiptir (Oktar, 2002: 37).

Dil ve ideoloji bağıntısının incelenmesi ile güç ilişkileri ve güç mücadeleleri sonucunda ortaya çıkan uzlaşmalar belirlenmektedir (Oktar, 2002: 37). Dil ile güç dizinlenmekte, ifade edilmektedir. Dil, gücün elde edilmesine yönelik çatışmanın ve mücadelenin olduğu durumlarda öne çıkmaktadır. Gücün kaynağı dil değildir ancak dil kullanımı güce meydan okuma, düzenini bozma ve güç kaynaklarının dağılımını değiştirme amaçlarıyla kullanılabilir (Wodak, 2001: 11). Habermas dilin bu özelliğine ilişkin olarak “Dil aynı zamanda baskınlığın ve toplumsal gücün bir aracıdır, düzenlenmiş güç ilişkilerinin meşrulaştırılmasına hizmet etmektedir” biçiminde ifade etmektedir (Habermas, 1977’den aktaran Wodak, 2001: 2).

Metinler, toplumda baskınlık kurma amacıyla mücadele eden ve çatışan söylemlerin ve ideolojilerin izlerini taşımakta, bu bakımdan baskınlık için mücadele etme alanları haline gelmektedir (Wodak, 2001: 11). Baskınlık; gücün seçkinler, kurumlar ve gruplar tarafından politik, kültürel, sınıfsal, etnik eşitsizlik ve cinsiyet, sınıf eşitsizliği gibi toplumsal eşitsizlik yaratacak yönde kullanılmasıdır. (Dijk, 1993: 249-250). Baskın kesimin üstünlüğünün sürdürülmesi amacıyla baskın olan söylem, toplumdaki eşit olmayan güç ilişkilerinin gizlenmesi için örtüktür (Brognolli, 1992: 86). ESÇ, söylemin belirgin olmayan taraflarını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır (Değer ve Oktar, 2002: 66). Söylemdeki ideolojik yapıların belirginleştirilmesi amacıyla ortaya çıkmış bir alan olan ESÇ (Değer ve Oktar, 2002: 66), kültürel nesneler olan metinlerin çözümlenmesi ile güç eşitsizliklerinin etkilerini ve işleyişlerini açığa çıkararak daha eşit bir toplumsal düzen oluşturmaya çalışmaktadır (Kress, 1996: 15).

ESÇ temel olarak dünyada değişiklik gerçekleştirmek ve bu yolla da insanlara renkleri, yaşları, toplumsal sınıfları, cinsiyetleri ve inançları nedeniyle ayrımcılık yapılmadığı bir dünyanın oluşumunu sağlamayla ilgili olarak dünyaya etki etme gibi politik bir amaca sahiptir. (Caldas-Coulthard ve Coulthard, 1996: xi). ESÇ'nin bu amaçları, Bloor ve Bloor tarafından kuramsal ve uygulamalı amaçlar olarak şu şekilde sıralamaktadır (2007: 12):

ESÇ;

1. Toplumsal bağlamlardaki güç ilişkilerinin oluşumunda dilin sahip olduğu önemli rolü göstermeyi,
2. Çeşitli bağlamlarda dil kullanıcıları tarafından anlamın hangi yollarla oluşturulduğunu incelemeyi,
3. Konuşucunun ya da yazarın amacının ve duruşunun, söylemin oluşturulmasında nasıl bir role sahip olduğunu belirlemeyi,
4. Toplumsal sorunların yansıtılması ya da inşa edilmesi için bir araç olan söylemsel pratikleri çözümlemeyi,
5. İdeolojilerin dile nasıl yerleştiğini ortaya koyarak bu ideolojileri doğal durumdan çıkarmayı,
6. Gücün kötüye kullanımının, önyargının ve haksızlığın egemen olduğu bağlamlarda bu amaçların ne şekilde gerçekleştirileceğine ilişkin olarak bireylerin farkındalıklarını artırmayı amaçlamaktadır.

Kress (1990) ESÇ'nin inceleme alanlarını "ırkçılığın ve cinsiyetçiliğin söylem yoluyla yeniden üretimi; gücün meşrulaştırılması; rızanın üretimi; politikanın, eğitimin ve medyanın yeniden üretimdeki rolü; gruplar arasındaki baskın ilişkinin söylemsel yeniden üretimi ve uluslararası iletişim ve bildirişimdeki dengesizliklerdir." biçiminde özetlemektedir. Kültürel (değer ve kimlik sorunları), ekonomik ve politik (güç ve ideoloji) olgular ESÇ araştırmacıları tarafından ortaya çıkarmaya çalıştığı toplumsal eşitmezliğin egemen olduğu ve yeniden üretildiği alanlardır (Ercan, 2003: 30). Politika da, örneğin medya gibi, dilde amaçlı seçimlerin yapılmasıyla toplumun güç ve egemenlik ilişkilerinin yeniden üretilmesine neden olmaktadır. Dolayısıyla PS, ESÇ'nin inceleme alanlarından biridir.

Bilindiği gibi bu çalışmada belediye başkan adaylarıyla 2019 Yerel Seçimleri bağlamında yapılan TV görüşmeleri incelenmektedir. Türkiye’de belediye başkan adayları genellikle politik parti başkanlıkları tarafından belirlenmektedir. Politika, dilde ve dil üstüne gerçekleşen tartışma ve mücadeleleri içermektedir (Fairclough, 1989: 23). Dil, herhangi bir politik eylemin hazırlanmasını, denetlenmesini, etki altına alınmasını sağlaması ve politik eyleme eşlik etmesi nedeniyle politik süreçlerde önemli bir yer kaplamaktadır. Dilin politik eylem üzerinde yönlendirme, açıklama, meşrulaştırma, değerlendirme, eleştirme, vb. birçok etkiye sahip olduğu söylenebilir (Schäffner, 1997: 1). ESÇ, örtük ya da açık olarak sunulan tüm bu kavramları ortaya çıkarmayı ve incelemeyi hedeflemektedir. PS de, ESÇ kapsamında ortaya konmuş bir çözümleme yöntemidir. Bu nedenle bir sonraki başlıkta PS’ye ayrıntılı olarak değinilmektedir.

1.2. POLİTİKA SÖYLEMİ

Politika, bağlı bulunduğu pratiklerin yalnızca söylemsel olarak yerine getirildiği toplumsal alanlar arasında yer almaktadır (Dijk, 2006: 728). Politikada etkinlikler çoğunlukla dil aracılığıyla gerçekleştirilmekte; dil kullanımını içermeyen herhangi bir politik etkinliğin bulunduğundan söz edilememektedir (Chilton ve Schäffner, 2002: 3). Herhangi bir kültürün ve söylem topluluğunun üyesi olan bireyler, PS ile hemen hemen her gün karşılaşmaktadır (Schäffner, 2010: 255). Dil ile politika arasındaki ilişkinin incelenmesi ise Antik Yunan’a uzanmakta ve geçmişten bugüne kadar politikanın, dil kullanımının gerçekleşmesiyle ilişkili olduğu kabul edilmektedir (Kampf, 2015: 1).

PS, insan etkinliğinin karmaşık bir türlerinden biri olarak tanımlanmaktadır (Chilton ve Schäffner, 1997 aktaran Schäffner, 2010: 255). Politikanın karar vermeyle ve bireyleri etkilemeyle ilgili süreçlerde sahip olduğu gücü dil yoluyla uygulaması, dili politikanın gerekli bir aracı haline getirmektedir (Rubinelli, 2012: 17). Heywood politikanın söylemsel boyutuna ilişkin olarak PS’nin bir bildirişim değil toplumsal bir etkinlik ve iletişim olduğundan söz etmektedir (2013: 1).

Aristoteles insan diline ilişkin olarak “Konuşma, diğer hayvanlar tarafından oluşturulan, acıyı ve zevki ifade eden sestten farklı bir şeydir. Öte yandan konuşma,

neyin yararlı ve zararlı olduğunu ve aynı zamanda haklı ile haksızın ne olduğunu göstermeye hizmet etmektedir.” biçiminde ifade etmektedir (aktaran Ackrill, 1987). Aristoteles’in savının doğru olduğu göz önünde bulundurulduğunda anlaşmazlığın politika için gerekli bir koşul olduğu söylenebilir. İnsanın anlaşmazlığa düşebilen ve kendi bildiğini okuyan bir yapıda olması, anlaşmazlığı insanın konuşması kadar doğal bir olgu yapmaktadır (Joseph, 2006: 1-2).

Genellikle karşıdakinin düşüncelerini ve eylemlerini denetlemek amacıyla bir bireyin ya da bir grubun sahip olduğu ideolojiye yaptırımında bulunmaya çalışan dil kullanımları “politik” olarak nitelendirilebilir. Bunun sonucunda ideolojik bir boyuta sahip her söylem politik söylem olarak tanımlanabilir. Dolayısıyla söylem, eylemlerin ve durumların belli bir doğrultuda algılanarak anlamlandırılması yoluyla zihinde birtakım anlamsal ve mantıksal çerçevelerin oluşturulması ve bu çerçevelerin gücü ve ideolojiyi gösterir biçimde dönüştürülmesi sürecidir (Büyükkantarcıoğlu ve Yazar, 2006: 93-94).

Tüm söylemlerin politik söylem olarak ele alınması, politik söylem kavramının aşırı genelleştirilmesi gibi yanıltıcı bir sonucun ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu terim, anlamı daraltılarak çoğunlukla ülke içi ya da ülkeler arasındaki güç ve yönetim ile ilgili ilişkilerde politik aktörlerin ürettiği söyleme gönderimde bulunma amacıyla kullanılmaktadır (Wilson, 2001: 398). Bu ise politik söylem ile PS kavramlarının aynı anlama gönderimde bulunan kavramlar olarak ele alınmasına neden olmaktadır. PS reklam söylemine benzer olarak politik ve ideolojik niteliğe sahip bir söylem türü olarak karşımıza çıkmaktadır (Büyükkantarcıoğlu ve Yazar, 2006: 93-94). Bu karışıklığın önlenmesi amacıyla iki terim birbirinden ayrı tutulmakta ve politik aktörlerin ürettiği söyleme gönderimde bulunma amacıyla PS terimi kullanılmaktadır (Wilson, 2001: 399). Dolayısıyla bu çalışma, politik söylem değil PS üzerine bir incelemedir.

Politika toplumsal alanı politik düşüncenin, tartışmanın, düşünceyi tasarlamının ve eylemi odak noktası yapan toplumsal yaşamın çok sayıda görünümünü ve alanını yansıtan söylemlerin içerisinde bulunduğu bir alandır. Söz konusu görünüm ve alanlar ise politika alanındaki farklı bakış açılarına ve konumlara karşılık gelmektedir. Örneğin, ekonomik sistem; ekonomik etkinlik ve iş etkinliği; toplumsal refahı sağlama ve vatandaşları koruma; uluslararası politika ve

destek gelişimi gibi konular hakkında çeşitli PS'ler bulunmaktadır (Fairclough ve Fairclough, 2012: 83)

Wilson PS'nin, politika üretimi sonucu oluşan bir konuşma, tartışma, politik görüşme ya da politik bir belge olabileceği gibi aynı zamanda politikayla ilgili bir konu hakkında ve politik bir güdülenme sonucunda ortaya çıkan bir konuşma ve metin olabileceğini de ileri sürmektedir (2015: 775). Dijk ise PS'nin tanımlanmasına ilişkin olarak "PS'yi tanımlamanın en kolay yolu PS'deki aktörler, yaratıcılar; başka bir deyişle politikacılar yoluyla tanımlanmasıdır." biçiminde ifade etmektedir. PS çalışmaları cumhurbaşkanı, başbakan ya da hükümetin diğer üyeleri gibi politikacıların ya da parlamento, politik partiler gibi politika kurumlarının konuşma ve metinlerini ele almaktadır (1997: 12).

PS'de politika konulu konuşmalar dışında televizyon yoluyla yayınlanmış basın toplantıları; radyo ve televizyondaki politika konulu tartışmalar; video paylaşım sitelerindeki politikayla ilişkili videolar; politikayla ilgili etkinlikler üzerine basın-yayın kurumları tarafından hazırlanan raporlar PS olarak nitelendirilmektedir (Wodak, 2009: 3). Kamusal alandaki tüm sorunlara odaklanması, bireylerin toplumsal ve politik gerçeklikleri algılaması ve kamu yaşamının durumunu etkilemesi nedeniyle yaygın ve etkili bir özelliğe sahip olan PS; TV önündeki politik sorunlara ilişkin tartışma, bir yayın içindeki gazeteci ve politikacı arasında geçen karşıt görüşlü bir konuşma, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde askeri gücün kullanımına ilişkin yapılan bir tartışma gibi tüm ulusal ve uluslararası nitelikteki alanları kapsamaktadır (Kampf, 2015).

Fairclough ve Fairclough, Dijk'ın Politika Söylemi Çözümlemesi (buradan sonra PSC) tanımını benimsediklerini ifade etmektedir. Dijk, EŞÇ araştırmalarının PSC'yi eleştirel bir girişim olarak tanımladıklarını dile getirmekte ve böylelikle de PSC'nin, PS yoluyla üretilen politik güç mücadelesine ve politik gücün yeniden üretimine odaklanan eleştirel bir bakış açısıyla gerçekleştirilen bir çözümleme olduğunu ileri sürmektedir. Fairclough ve Fairclough aynı zamanda Dijk'ın, PS'nin daha iyi anlaşılmasına yönelik olarak ileri sürdüğü; PS'nin politikacılar ve yurttaşlar gibi politik aktörlerle, politik kurumlarla ve örgütlerle ilişkilendirilmesini ve politik süreçlerin ve olayların bulunduğu "bağlam" kavramının vurgulanmasını içeren PSC tanımlamasını benimsediklerini ifade etmektedir (2012: 17-18).

PS'deki yapılar genellikle *büyük ölçekli* ve *küçük ölçekli* yapılar olarak ikiye ayrılmaktadır: *Büyük ölçekli* düzeye ilişkin yapılarda temel ikna stratejileri, tartışma örüntüleri, önerme yapıları ve “olumlu biz-olumsuz onlar” stratejisini ortaya koyan söylem yapıları bulunurken; *küçük ölçekli* düzeye ilişkin yapılarda ise büyük ölçekli düzeye ait yapıların ortaya koyulmasını sağlayan sözcüksel ve sözdizimsel yapılar (sözcük ulamları, sözcük seçimleri ve biçimbirimsel ve sözdizimsel gerçekleştirmeler) bulunmaktadır (Büyükkantarcıoğlu, 2016; Büyükkantarcıoğlu ve Yarar, 2006; 2015).

PS'nin tanımını söylem yapıları açısından yapılabildiği gibi aynı zamanda politika bağlamları açısından da yapılabilmektedir. Bunun sonucunda, örneğin, bir parlamento üyesi, bir başbakan, bir parti lideri ya da bir gösterici gibi hareket etme, konuşucuların ve dinleyicilerin politikayla ilişkili bir bağlamın varlığını algılamalarını sağlayabilmektedir (Dijk, 2006: 733). Politikacılar tarafından yalnızca hükümetler, parlamentolar ve politik partiler gibi kurumsal bağlamlarda üretilen söylemlerin PS olarak nitelendirildiği söylenebilir. Dolayısıyla örneğin politikacıların arkadaşları ile olan ve bu yüzden resmî niteliğe sahip olmayan karşılıklı konuşmaları PS olarak değerlendirilmemektedir. Söylemin PS olarak nitelendirilmesi için politikacının kurumsal bir bağlamda politikacı kimliğiyle söylemi üretmesi gerekmektedir. Aynı zamanda söylem yoluyla bir politika kurumunda yönetme, seçim kampanyası yürütme ve yasama gibi politik bir eylemin gerçekleştirilmesiyle de söylem, PS niteliği kazanabilmektedir (Dijk, 2002: 20).

PS'nin ve yapılarının politik işlevlere sahip olması bu yapıların yönetme, yasama, muhalefet etme gibi politik bir eylem ve süreçler olmasıyla ya da bir kanun tasarısını savunma, ona karşı olma ve seçilme gibi belirgin amaçlara sahip olmasıyla mümkün olmaktadır (Dijk, 2006: 733). Schäffner, örneğin politik bir amaca yönelik dil kullanımı olarak politik dilin politika bağlamındaki dil kullanımına ve aynı zamanda politika bağlamındaki dildışı olguya yönelik sözcük ve öbeklerle, politik sözvarlığına gönderimde bulunmak için kullanılabileceğini ifade etmektedir. Dil kullanımı açısından bağlama ve iletişim ortaklarına dayanan içsel ve dışsal politik iletişim arasında ayrım yapılabilmektedir. İçsel politik iletişim kamu kurumları, politik partiler ya da diğer örgütler gibi politika kurumlarındaki politikanın işleyişiyle ilgili olan söylem iken dışsal politik iletişim politikacı olmayan kesime,

yani kamuya gönderimde bulunmaktadır. Bu iki tür iletişim içsel ve dışsal iletişimde işleve sahip metin türleriyle ve metin tipleriyle gerçekleştirilmektedir (1997: 1-2).

Metin türü Martin ve Rose (2003) tarafından “*aşamalandırılmış, hedef yönelimli toplumsal süreçler*” olarak tanımlanmaktadır. Metin türünün bu yönde tanımlanmasının nedeni metin türünün toplumsal bir özelliğe sahip olmasıdır. Metin türünün toplumsal olarak nitelendirilmesinin altında yatan neden ise metin türünün başka insanlarla paylaşılması ve metin türüne başka bireylerle ortak biçimde katılım gösterilmesidir. Metin türünün hedef yönelimli olması, metin türlerinin bir amaca yönelik olarak kullanılmasına; aşamalandırılmış olması ise çoğunlukla hedeflere birden çok hamle yoluyla ulaşılmasına gönderimde bulunmaktadır (aktaran Ercan, 2008: 43).

En genel anlamda toplumsal etkinliğin bir biçimi olan PS, metinsel yapısını ve söylemsel düzenini söylemsel pratiklerin belirlediği çeşitli metin türleriyle ortaya koyulmaktadır (Chilton ve Schäffner, 1997’den aktaran Schäffner, 2010: 255). PS tek bir metin türü değil toplumsal bir alan olan politikanın belirlediği metin türleri toplamı olarak tanımlanmaktadır (Dijk, 1998’den aktaran Dijk, 2002: 19). Politika toplumsal alanı politikacıların yaptıkları konuşmalar, hükümet görüşmeleri, parlamento tartışmaları, parti programları gibi birçok metin türünü içermektedir (Dijk, 2002: 19).

Wodak, PS’de politika konulu konuşmalar dışında televizyon yoluyla yayınlanmış basın toplantıları; radyo ve televizyondaki politika konulu tartışmalar; video paylaşım sitelerindeki politikayla ilişkili videolar; politikayla ilgili etkinlikler üzerine basın yayın organlarınca hazırlanan raporlar gibi PS’ye ilişkin birçok metin türüyle günlük yaşamımızda sıklıkla karşılaştığımızı ifade etmektedir. Aynı zamanda Wodak, sıklıkla karşılaşılan politika metin türleri arasına politik sloganları, reklam panolarını ve politik partilerin kitapçıklarını da eklemektedir (2009: 3). Kampf (2015) ise PS’yi “Somut politika konularına ilişkin üretilen ya da politik olmayan konulardaki tartışmalarda bile politik aktörlerin gerçek kurumsal dil kullanımı (politikacıların dili) yoluyla tanımlanan konuşma ve metin (politikada dil)” olarak tanımlamaktadır.

PS'nin metin türleri bağlamsal olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla politikacılar tarafından politika bağlamı dışında gerçekleştirilen konuşmalar PS olarak nitelendirilmemektedir. Aynı zamanda politika bağlamında diğer gruplar, kurumlar ya da vatandaşlarca gerçekleştirilen konuşmalar PS olarak ele alınmaktadır. PS'nin, politik bir süreçte yerine getirdiği işlevler yoluyla tanımlandığı söylenebilir (Dijk, 1997: 15). Tartışmaların, konuşmaların, kampanyaların, reklamların politik yapısı metnin yapıları değil bağlamsal özellikleri açısından belirlenmektedir (Dijk, 2002: 22).

Politikada iletişime ve dolayımamaya ilişkin süreçler çeşitli metin türleri ve söylem tipleri aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Örneğin, bir başbakanın ulusal parlamentoya seslenişi televizyon ya da radyo gibi çeşitli yayın organlarınca halka ulaştırılabilir. Aynı şekilde gazeteler bu seslenişe ilişkin yorumlamalar ve makaleler gibi raporlar sunabilmekte, devlet başkanlarının uluslararası ziyaretlerindeki basın toplantılarında gazeteciler ziyarete ve başkanın sözlerine ilişkin değerlendirme içeren yazılar yazabilmektedir. Bu gibi durumlarda söylemsel pratiğin sunumu ve temsili diğer söylemsel pratikle bütünleştirilmekte, başka bir deyişle “yeniden bağlamaştırma” sürecine girmektedir (Schäffner, 2010: 255).

Politikada ideolojiler, söylem yoluyla iletilmektedir. İdeoloji kavramı genel olarak “sosyalizm”, “komünizm” ve “liberalizm” gibi politik ideolojilere gönderimde bulunmasına karşın bu ideolojilerden farklı olarak daha genel olan feminist, ırkçı ya da çevreci ideolojiler de PS’de somutlaşabilmektedir. İdeolojiler grup üyelerinin temel inançları açısından tanımlanmakta ve böylelikle de politikacılar politikacı kimlikleri ile konuştuklarında tutucu ve liberal, kadın ya da erkek, ırkçı ve ırkçılık karşıtı olabilmektedir (Dijk, 2002: 22).

PS, diğer söylem türleriyle karşılaştırıldığında büyük ölçüde daha ideolojik bir alana ilişkin söylem olarak nitelendirilebilir (Dijk, 2002: 15). Politikada karşıt ve farklı grupların gücü, mücadeleleri ve çıkarları ön plandadır. Politik gruplar birbirleriyle mücadele etmek için ideolojik açıdan bilinçli ve örgütlü olma gereksinimi duymakta, ideolojik gruplar ve politik partiler ideolojilerini açıkça ifade ederek kendilerine yeni üye ve destekçi sağlama amacıyla karşıt grupla rekabet etmektedir. Politikacılar ve politik gruplar toplumsal örgütlenmelerini farklılıklar, bağlılıklar ve benzerlikler üzerine kurmaktadır. Politik ideolojiler PS'nin hem

üretimine ve kavranışına etki etmekte hem de PS tarafından yeniden üretilmektedir (Dijk, 2006: 732). Bu nedenle politika ve ideoloji arasındaki ilişki dilbilgisel yapıyla, daha genel anlamda dil yoluyla ortaya koyulmaktadır (Wilson, 2015: 781). Özetle politikanın ideolojik olduğu kadar söylemsel olarak ifade edilmesi ve ideolojilerin de çoğunlukla metin ve konuşma yoluyla varlığını sürdürmesi nedeniyle söylem, ideoloji ve politika arasında sıkı bir ilişki bulunmaktadır (Dijk, 2006: 739).

Politika iletişimi bağlamında söylemin üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerini içeren söylemsel pratikler politika oluşumunun içsel alanı içinde işlemektedir. Bu süreçte politikacıların, siyaset bilimcilerin, kamu personellerinin metin üreticileri ve dinleyicileri ya da okuyucuları olduğu; metin üreticileri olarak söylemin dağıtımında merkezi bir rol oynadığı söylenebilir (Schäffner, 2010: 255). Bunun sonucunda PS, politikacıların sahip olduğu birden çok ideolojiyi sergiledikleri bir alan haline gelmektedir (Dijk, 2002: 22). Ancak amaç, dinleyicilerin benimsenen ideolojiler doğrultusunda ikna edilmesidir. Başka bir deyişle politika, bireylerin politikaya ilişkin konular hakkında bilgilendirilmesini ve bu konulara ilişkin eylem planının benimsemelerine yönelik ikna edilmesini sağlayan dilsel etkinlikler olarak tanımlanabilir. Dolayısıyla dil, önermesel içeriğinin ötesinde politik algıları etkileme işlevine sahiptir (Geis, 1987: 18).

Fairclough ve Fairclough (2012) politikayı karar vermeyle ilişkili olarak ele almakta ve PS'nin temel olarak tasarlayıcı bir söylem türü olduğunu ifade etmektedir. Düşünceyi tasarlama ise bir ya da birden çok tasarıdan yana ya da onlara karşı nedenler üzerine düşünmeyi süreçlerini beraberinde getirmektedir. Bir karara varma süreci, seçenekler üzerine düşünmeyi içermesi nedeniyle tasarlayıcı ve tartışmacı bir özelliğe sahiptir. Fairclough ve Fairclough (2012) PS çözümlemesinin, kılışal savlamaya dayandırılması ve metinlerin, yalıtılmış durumdaki özellikleri yerine genel özelliklerine ilişkin olarak çözümlenmesi gerektiğini savunmaktadır. Çözümlemenin temsillere değil eyleme dayandırılması ve söylemlerin eyleme ilişkin nedenler sunma biçimlerine odaklanması gerektiğini ifade eden Fairclough ve Fairclough, açıklayıcı ve anlatsal metin tiplerine ilişkin çözümlemelerin de içerdikleri savlar yönünden gerçekleştirilmesi gerektiğini ileri sürmektedir.

Fairclough ve Fairlough (2012) PSC'nin, politikanın doğasına yönelik tutarlı bir inceleme yoluyla PS'yi diğer söylemlerden ayıran özellikleri açıklaması gerektiği

ifade etmektedir. Politikaya ilişkin ayırt edici özellikleri ortaya koymaya yönelik bir çözümlemenin gerekliliğini ileri süren Fairclough ve Fairclough, politika metinlerinin tartışmacı doğasının anlaşılmasının, politika metinlerindeki stratejileri değerlendirmenin yolu olduğunu ifade etmektedir. Dolayısıyla bir sonraki bölümde sav söylemine, ilişkili olduğu ikna olgusuna ve son olarak da bu çalışmada kullanılan Fairclough ve Fairclough (2012) KUM'a değinilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

SAVLAMA ve İKNA: KILGISAL USLAMLAMA

Politikada söylem, çoğunlukla dinleyicileri ya da okuyucuları belirli bir görüş doğrultusunda yönlendirmek için bir araçtır. Bu ise PS'yi, diğer metin tiplerinden ayırmakta ve PS'ye sav söylemi niteliği kazandırmaktadır. Bu nedenle bir sonraki başlıkta sav söylemine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmektedir.

2.1. SAV SÖYLEMİ

Politik aktörler belirli amaçlar ve çıkarlar peşinde koşarak seçmenlerin oyunu almak ve diğer politikacılara da kendi bakış açılarını benimsetmek ve ikna etmek (belirli bir konumun uygunluğuna, politikalarının daha iyi bir geleceği sağlayacağına yönelik, vb.) amacıyla çeşitli dilsel stratejilere başvurmaktadır (Kampf, 2015: 7). Bu dilsel stratejilerden biri de savlamadır. PS'nin, içinde ikna edici önermeleri barındıran sav söylemi olduğu söylenebilir (Büyükkantarcıoğlu ve Yazar, 2006: 96). Bir toplumu oluşturan bireyler birbirleriyle sık sık anlaşmazlığa düşmektedir. Ancak anlaşmazlığa düşen bireylerin, farklı görüşlere sahip olduklarını kabul etmelerinin alışılmadık olduğu söylenebilir. Bu görüş farklılığının çözülmesi amacıyla konuşucular ya da yazarlar anlaşmazlık yaşadıkları konular üzerine savlardan oluşan bir tartışma gerçekleştirmekte ve bir tür uzlaşma sağlamaya çalışmaktadır (Eemeren ve diğ., 2002: 3).

Sav, hem iki insan arasında gerçekleşen bir tartışmaya, hem de bir birey tarafından ileri sürülen mantıksal bir tartışmaya gönderimde bulunmaktadır. Sav sözcüğünün bu çalışmada kullanıldığı anlam, “mantıksal tartışma” anlamına gelen ikinci anlamdır. Bu doğrultuda bir sav, “akıl yürütme becerilerine çağrıda bulunarak temel amacı bireyi ikna etmek olan önermeler bütünü” olarak tanımlanmaktadır (Barry ve Rudinov, 2007: 85). Eemeren ve Grotendorst (1982) savı “Sav, haklı çıkarma ya da tersini kanıtlama işlevine sahip bir grup sözceden oluşan; mantıklı sayılan bir yargının uzlaşımını sağlamaya yönlendirilen; bir görüşü haklı çıkarmaya ya da tersini kanıtlamaya hizmet eden toplumsal, düşünsel ve sözel bir etkinliktir.” biçiminde tanımlamaktadır.

Sav söylemi hem sözlü hem de yazılı olarak gerçekleştirilmesi bakımından sözel, doğası gereği başka bireylere yönlendirilmesi bakımından toplumsal ve akla uygun bir tutuma sahip bireyin bakış açısını kabul edilebilir bir biçimde savunması bakımından düşünseldir. Bir sav ileri sürmek, görüş farklılığını ifade etmenin akla uygun yolu olarak tanımlanabilir. Dolayısıyla sav söylemi, konuşucunun ya da yazarın kendisiyle aynı görüşe sahip olmayan bireylerle yaşadığı tartışmayı yansıtmaktadır. Bu yönüyle sav söylemi toplumsal yaşamın ayrılmaz bir parçasıdır (Eemeren ve diğ., 2002: xi).

Vorobej savı, konuşucunun nedenlere ve kanıtlara başvurarak dinleyicisini bir şey yapmaya ya da bir şeye inanmaya ikna etme amacıyla başvurduğu toplumsal bir etkinlik olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla sav, konuşucunun akla uygun iknaya girişimi olarak adlandırılabilir (2006: 3). Huber ve Snider savı, mantığın, dinleyicileri ya da okuyucuları etkilemek amacıyla iletişimsel bir etkinlikte kullanılması olarak tanımlamakta ve savların, eski tutumların sürdürülmesini amacıyla kullanıldığı gibi, eski tutumları değiştirme ya da yenilerini oluşturma amacıyla da kullanıldığını ileri sürülmektedir (2006: 2).

Savlar yazılı ve sözlü bir ifade, bir sözce ya da zamansal ve uzamsal sınırları belirlenmiş iletişimsel bir etkinlik olan bireysel bir savın genel sunuluşu olabilir. Savlama ise bireysel savların üretimi, sunuluşu, yorumlaması, eleştirisi, açıklanması ve dönüşümünden meydana gelen ve bunları çevreleyen; birçok kural, gelenek, alışkanlık ve beklenti tarafından belirlenen toplumsal bir pratiktir (Vorobej, 2006: 3). Savlama hem sav ileri sürme süreci hem de bu süreç sonucunda ortaya çıkan ürün olarak tanımlanmakta, dolayısıyla her iki anlama da gönderimde bulunmaktadır (Eemeren ve diğ., 2002: xii).

Konuşmalar ve toplantılar sıklıkla sav söylemi özelliği göstermektedir. Yazılı söylemde olduğu gibi sözlü söylem de iki partinin sahip olduğu farklı görüşleri yansıtan bir durumda kullanıldığında sav söylemi olarak nitelendirilmektedir. Tartışmacı bir konuşma bakış açısının, hedef kitlenin çıkarına yönelik olup olmadığının tartışmalı olduğu durumlarda bir amaca hizmet etmekte ve bu tür bir durumda konuşucuların bakış açılarını açıkça ifade etmeleri gerekmektedir (Eemeren ve diğ., 2002: 175).

Fairclough ve Fairclough (2012) politikanın başlıca olarak savlamayla ve özellikle de düşünceyi tasarlamayı içeren kılışsal savlamayla ilgili olduğunu ileri sürmektedir. Savlamayı ise “insanların, iddiaları savunmaya ya da eleştirmeye kalkıştığı sözel, toplumsal bir etkinlik; dinleyiciyi bir bakış açısını kabul etmeye yönelik inandırmak amacıyla tasarlanmış etkisöz² etkisine sahip karmaşık bir söz eylem³” olarak tanımlamaktadır. *Kılışsal savlama* adını verdikleri savlamaya ilişkin olarak “Kılışsal savlamanın, bireylerin nasıl davranacakları hakkındaki kararlarını beslediğini; kılışçıların seçimlerinin, kararlarının ve stratejilerinin doğası gereği politik olduğunu ve bunlara; kendine özel seçimleri, politikaları ve stratejileri üstün tutmak için yarışan, farklı çıkarlara ve amaçlara sahip bireylerin oluşturduğu gruplar tarafından karşı koyulduğunu” ifade etmektedir.

Eemeren ve Grotendorst (1992) savlamayı herhangi bir bakış açısını savunma amacıyla üretilen sözceler topluluğu olarak tanımlamakta ve savlamanın kısa ve basit olarak tek bir savdan oluşabileceği gibi aynı zamanda çok ayrıntılı ve karmaşık biçimde birçok savdan oluşabileceğini de ifade etmektedir. Savlama, nedenlere dayalı olan söylem yoluyla dinleyicileri ya da okuyucuları etkileme becerisi olarak nitelendirilmektedir. Sav söyleminde dinleyicileri ya da okuyucuları mantığın kullanımıyla etkileme yolları olan savlama, iknanın bileşenlerinden biridir. İknanın mantıksal yönü olarak adlandırılan bu bileşen Yunan sözbilimciler tarafından “logos” olarak adlandırılmaktadır (Huber ve Snider, 2006: 4-177).

Bir konuya ilişkin anlaşmazlığın ya da karşıtlığın olduğu durumlarda ileri sürülen savlar, anlaşmazlıkların akla uygun biçimde çözülmesini sağlamaktadır (Govier, 2013: 1). Savı ileri süren bireyin anlaşmazlığı akla uygun biçimde çözmesi, bakış açısının kabul edilebilirliğine ilişkin sav söylemi geliştirerek dinleyicisini ya da okuyucusunu ikna etmesi ile gerçekleşmektedir (Eemeren ve Grotendorst, 1992). Konuşmada ve yazmada sunulan savların desteklenerek dinleyicinin ya da okuyucunun ikna edilmesi süreci ise sava ilişkin nedenlerin ya da kanıtların ileri sürülmesini gerektirmektedir. Başka bir deyişle bu süreçte ileri sürülen savlar, karşıt görüşü savın doğruluğuna ikna etmek amacıyla nedenler ve kanıtlar sunmaktadır

---

² Sözcüklerin sesletilmesiyle gerçekleşen şey, konuşucu üzerindeki etki, konuşucu tepkisi (Cutting, 2002: 16) (Diğer söz eylem türleri için bkz. Cutting, 2002)

³ Sözceler yoluyla ifade edilen eylemler (Yule, 1996: 47)

(Govier, 2013: 1). Eemeren ve diğeri, sav söyleminin özelliklerini şu şekilde belirtmektedir (1997: 209):

1. Sav söyleminde önermeler, iddialar ve iddiaları doğrulamak ya da yalanlamak için ileri sürülen nedenlerden oluşmaktadır.
2. Sav söyleminde öncelikle iddiayı ileri süren bir taraf, ikinci olarak da iddiaya ikna olmayan, karşı çıkan bir taraf olarak toplamda iki taraf bulunmaktadır.

Tüm bunların sonucunda bir savın sonuç (iddia) ve öncüller dizisinden oluştuğu bilinmektedir. Ancak sonucu destekleme amacıyla neden belirten öncüller ya da öncüller yoluyla sonuca ulaşarak bir iddiayı desteklemeye yönelik girişim geleneksel bir bakış açısı sunmaktadır. Sava yönelik bu tanım biçimsel yapıya odaklanmakta ve mantık yaklaşımları çerçevesinde kullanılmaktadır. Bununla birlikte savlama, aynı zamanda belirli bir iddiayı desteklemek ya da çürütmek amaçlı toplumsal ve ussal, dinleyicinin ya da okuyucunun bir iddiayı kabul etmesine ya da etmemesine yönelik etkinlik girişimleridir (Eemeren ve Grotendorst, 1992). Bu bakış açısında savlama, dinleyicinin/okuyucunun ussal nedenlerle ikna edilmenin amaçlandığı karmaşık bir söz eylem ve söyleşimsel bir toplumsal pratik olarak görülmektedir (Johnson, 2000'den aktaran Fairclough ve Fairclough, 2002).

Walton iknanın, tartışmacı söylemin başlıca amacı olduğunu, ancak savı ileri süren tarafın savını ileri sürerken kendi çıkarlarını da göz önünde bulundurması gerektiğini ifade etmektedir. Tartışmacı söylemin temel amacının dinleyiciyi ikna etmek olduğu bilinmekte ancak Walton savlama yoluyla kampanyayı sürdüren tarafın, kendi çıkarlarını da gözetmesi gerektiğini ifade etmektedir. Savlamanın, savı ileri süren tarafın çıkarlarını değil dinleyicinin ya da okuyucunun çıkarlarını desteklemesi durumunda bu hamle savlama için uygunsuz bir hamle olarak kabul edilmektedir. Bunun nedeni ise bu süreçte amacın, dinleyiciyi çıkarlar doğrultusunda ikna etmek olmasıdır (2007: 43-44).

Eemeren ve Houtlosser, Walton'ın ifadesine benzer olarak tartışmacı söylemin görüş ayrılıklarını çözmeye yönelik olmakla birlikte konuşucunun ya da yazarın kendi çıkarlarını gözeterek görüş farklılığını çözüme yoluna gideceğini ifade etmektedir. Bu yönüyle tartışmacı söylem eytişimsel olma özelliğine ek olarak

sözbilimsel olma niteliği de kazanmaktadır. Ancak tartışmacı söylemin sözbilimsel niteliği, konuşucuların ya da yazarların bu süreçte kendi isteklerini gerçekleştirmeye yönelik davranacakları anlamına gelmemektedir. Bu konuşucular ya da yazarlar görüşlerini kabul ettirmeyi amaçlamalarına karşın kurallara uyarak çözüme ulaşmaya çalışan bireyler gibi davranmayı sürdürmek zorundadır (2000: 295).

Bazı durumlarda dil kullanıcıları birbirleriyle tartışma içerisinde girdiklerinde birbirlerini ikna etmekten çok dinleyicilerin desteğini kazanmaya çalışmaktadır. Örneğin seçim döneminde birbirleriyle televizyonda tartışan iki rakip politikacı, aralarında görüş farklılıklarını çözmeyi istediklerini göstermeye çalışarak tartışmacı söylem kullanmaya devam etmektedir. Burada asıl amaç bu görüş farklılıklarını çözmek değil, uygun davranışı sürdürmek ve hedef kitlelere mantıklı görünmektir. Çözümü olası olmayan “derin anlaşmazlıklar” olarak adlandırılan durumlarda bile partiler yalnızca taraflar dışındaki bireylerden oluşan topluluğa akla uygun izlenimini vermek amacıyla görüş farklılığını çözme girişiminde bulunmaktadır (Eemeren, 2010: 1).

Özetle bireyler, savlar ileri sürdüğünde izledikleri yola yönelik inançlarına ilişkin nedenler sunmakta ve bunu yaparken de nedenlerin gücünü keşfetme fırsatı yakalamaktadır. Diğer bireylerce ileri sürülen savlar değerlendirilirken bireyler, savlar ve savlarla birlikte ifade edilen nedenler üzerine eleştirel olarak düşünmektedir. Savlama ve savları değerlendirme süreçlerinin; inançları, görüşleri ve onları savunma amacıyla sahip olunan kanıtları dikkatli bir biçimde sorgulama, başka bir deyişle eleştirel bir düşünme yolu olduğu söylenebilir (Govier, 2010: 8).

İletişimin dilsel yönü ikna ediciliği belirlemede önemli bir role sahiptir. Başka bir deyişle dil, ikna edici iletişimde en sık kullanılan araçtır (Petty ve Cacioppo, 1986’dan aktaran Blakenship ve Holtgraves, 2005: 3). Buna koşut olarak tartışmacı söylem de bireylerin kendileri ile aynı inançlara ve görüşlere sahip olmayan bireyleri akla uygun biçimde ikna etmesi için önemli bir araçtır (Govier, 2010: 8). Bunun sonucunda ikna, bu çalışmada öneme sahip olan ve değinilmesi gereken bir olgu haline gelmektedir. Dolayısıyla bir sonraki başlıkta iknaya ilişkin ayrıntılı bilgiye yer verilmektedir.

2.1.1. İkna

Bireyler, diğer bireyleri etkilemek amacıyla çeşitli yollara başvurmaktadır. Bu etki hem amaçlı hem de amaçlanmamış bir etki olabilmekte ve güç kullanımıyla, manipülasyonla, otoriteyle ve ikna ile gerçekleşebilmektedir (Wrong, 1980'den aktaran Pardo, 2001: 97). İknanın; katılımcılar ve konu fark etmeksizin savlamanın bir parçası olduğu, savlamanın inandırma ve ikna etme amacına sahip bir dizi söylem içerdiği söylenebilir (Perelman, 1982: 5). İkna girişimleri ve kampanyaları düşüncelerimize ve davranışlarımıza yön veren inanç dizgelerinin, kurumların ve kültüre ilişkin kuralların oluşumuna yol açmaktadır (Jones ve Simons, 2011: 12). Buna koşut olarak iknanın, politik amaçların gerçekleştirilmesi için de bir araç olarak kullanıldığını söylenebilir (Pardo, 2001: 94).

Demokratik toplumlarda bireylerin sahip oldukları politik konum, söz konusu bireylerin ikna edilme eğilimlerine bağlı olarak belirlenmektedir. (Barker ve Lawrence, 2006'dan aktaran Diehl ve diğerleri, 2016: 1876). İkna, uzlaşmadan çok karşıt tarafın önceki konumundan vazgeçerek ikna girişiminde bulunan tarafın konumunu sahiplenmesiyle gerçekleşmektedir (Mortensen, 2004). Bu doğrultuda PS'nin; dinleyicinin ya da okuyucunun sahip olduğu bakış açısını, konuşucunun ya da yazarın kabul etmesine ve ikna edilen bireyin bu bakış açısıyla tanımlanmasına yönelik bir girişim olduğu söylenebilir (Jucker, 1997: 121).

Politikacılar, politik konulara ilişkin görüşleri etkilemeyi amaçladıklarında iknaya başvurmaktadır (Perloff, 2003: 4). Politikadaki dil kullanımı ikna amacıyla ortaya koyulan dil kullanımlarının yaygın örnekleridir. PS'nin ikna edici özelliğinin en çok ön plana çıktığı sürecin, politikacıların seçmenleri ikna etme ve sonucunda oy alma amacıyla çalışmalar yürüttükleri seçim kampanyaları süreci olduğu söylenebilir. Bu süreçte parti politik yayınlarının oluşturulması seçmeni ikna etmede önemli bir role sahiptir; politikacılar seçilmek için bireyleri, kendilerine oy vermelerine yönelik olarak ikna etmek durumundadır (Jucker, 1997: 123). Dolayısıyla ikna, PS'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

Metin türleri belirli bir sosyo-kültürel bağlamda zaman içerisinde ortaya çıkmasına, sürdürülmesine, değişmesine ve yok olmasına; başka bir deyişle zaman ve uzamla ilişkili olmasına karşın (Swales, 1990'dan aktaran Halmari ve Virtanen,

2005: 4) ikna, insan etkileşiminin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır (Halmari ve Virtanen, 2005). Tüm dil kullanımlarının bir bakıma ikna edici olduğunun söylenebilmesine karşın Halmari ve Virtanen iknayı, dinleyicinin davranışını ya da düşüncesini değiştirmeyi ya da sahip olduğu düşünceleri sağlamlaştırmayı amaçlayan dilsel davranışla sınırlandırmakta; böylelikle ikna tanımının sınırlarını çizmekte ve iknayı, dinleyicinin ya da okuyucunun katkıda bulunduğu bir süreç olarak ifade etmektedir (2005: 3-4).

İkna genel olarak; konuşucunun ya da yazarın, dinleyicinin ya da okuyucunun herhangi bir konuya ilişkin tutumunu ve davranışını değiştirmek amacıyla söz konusu dinleyiciyi ya da okuyucuyu bir ileti kullanarak amacı doğrultusunda inandırmaya çalıştığı simgesel bir süreçtir (Perloff, 2003: 34). Konuşma ve yazma aracılığıyla diğer bireylerin eylemlerini ve yargılarını etkileme amaçlı her türlü girişim ikna olarak tanımlanmaktadır (Nothstine, 1989: 3). Simons iknayı “diğer bireylerin özerk yargılarını ya da eylemlerini etkilemek amacıyla tasarlanmış insan iletişimi” olarak tanımlamakta, iknanın; bireylerin düşünme, hissetme, eyleme geçme biçimlerini değiştirmeyi amaçladığını ve aynı zamanda diğer etkileme biçimlerinden (zorlama gibi) farklılaştığını ileri sürmektedir (2001: 7). O’Keefe ise iknayı, “ikna edilen bireyin, kısmen özgürlüğe sahip olduğu bir durumda zihinsel durumunu iletişim yoluyla başarılı ve amaçlı etkileme çabası” olarak nitelendirmektedir (aktaran Perloff, 2003: 8).

İkna, iletişimin alt kümesi olarak bireyleri etkilemenin amaçlandığı bir süreçte gönderimde bulunmakta ve bu süreçte ikna edici işleve sahip ileti belli bir bakış açısını dinleyicinin ya da okuyucunun gönüllü olarak kabul etmesinin amaçlandığı bir davranış içermektedir (Jowett ve O’Donnell, 2014: 37). Simons iknayı “İkna, istenen sonuçları elde etmek için farklılıkları birleştirme (ruhsal mesafeleri azaltma) sürecidir.” olarak tanımlamaktadır (2001: 73). Herkesçe kabul edilen ortak bir ikna tanımının olmamasına karşın tüm bu tanımlamaların bulunduğu ortak nokta iknanın genel olarak; konuşucunun ya da yazarın, herhangi bir bireyin ya da bireyler topluluğunun inancında, tutumunda ve davranışında iletişim yoluyla bir değişikliği amaçladığı etkinlik ya da süreç olarak tanımlandığı, dinleyicinin ya da okuyucunun ise bu süreçte belli oranda özgür seçim hakkına sahip olduğudur (Perloff, 2003: 8).

İkna; politikacılar, reklamcılar, avukatlar, dini liderler gibi bireyler tarafından gerçekleştirileceği gibi aynı zamanda ikna etme girişiminde bulunan bireylerle aynı görüşte olmayan karşıt görüşlüler tarafından da gerçekleştirilebilmektedir (Jones ve Simons, 2011: 25). Perloff ikna tanımının beş bileşenden olduğunu ileri sürmekte ve bu bileşenleri şu şekilde sıralamaktadır (2003: 8-12):

1. *İkna, simgelerden oluşan bir süreçtir:* Süreç olma yönüyle ikna; ani bir değişim değil, zaman alan ve birçok adımdan oluşan bir süreçtir. Aynı zamanda iletinin etkin bir dinleyicisinin ya da okuyucusunun olması gerekmektedir. İkna girişiminde bulunan birey bir öğretmene benzetilebilir. Bu birey çözüme adım adım ulaşmakta; savunduğu konunun, neden sorunu en iyi biçimde çözecek konum olduğunu açıklamaya çalışmaktadır. Simgesel olma yönüyle ise ikna, dil yoluyla iletilen ve kültürel anlamlara sahip olan iletileri ve simgeleri içermektedir.
2. *İkna, etkileme amacına sahip bir girişimdir:* İkna girişiminde bulunan birey diğer bireyin tutumunu ya da davranışını değiştirmeyi amaçlamakta ve bu hedefi yerine getirmesi gerektiğine ilişkin farkındalık sahibi olmaktadır.
3. *Bireyler, kendi kendilerini ikna etmektedir:* İkna etme girişiminde bulunan bireyler diğer bireyleri istemedikleri şeyler yapmaya ikna etmemekte, ikna edilmeye çalışılan birey aslında kendi kendilerini ikna etmekte ve bu yolla davranışlarını ya da tutumlarını değiştirmektedir. Bir taraf savlar sunmakta ve seslendiği bireyi kendi görüşü doğrultusunda ikna etmeye çalışmakta, diğer taraf ise tutum ya da davranışlarını değiştirmekte ya da değişimi reddetmektedir.
4. *İkna, bir ileti içermektedir:* İknanın iletişimsel bir etkinlik olması, diğer toplumsal etki biçimlerinin tersine bir ileti içermesini gerektirmektedir. İletiler kişilerarası olarak, kitle iletişim araçları ya da internet aracılığıyla gerçekleştirilmekte, mantığa uygun ya da mantık dışı, duygusal ya da olgusal olabilmekte; savlardan ya da bir reklamda kullanılan müzik gibi basit ipuçlarından oluşabilmektedir.

5. *İkna, özgür seçimi beraberinde getirmektedir: Öz-iknanın; başarılı bir etkinin koşulu olması, bireyin eyleminde ve davranışını değiştirmede özgür olması gereksinimini oluşturmaktadır.*

İkna; etki, güç ve güdüleme gibi kavramlarla ilişkilidir. Etki, ikna girişiminde bulunan bireyin kimliğiyle ve bu kimliğin iletiyi ne şekilde etkilediğiyle ilişkilidir. Etki kavramı bireyin güvenilir ve inanırlı olması gibi durumları içermektedir. Güç, etkileme ve ikna etme olasılığını artıran bir niteliktir. İkna etme sürecinde bilgiye, yetkiye sahip olan ya da baskı kullanan bireyler güç kavramıyla ilişkilendirilebilmektedir. Güdüleme ise ikna edilmeye çalışılan tarafın, ikna etme girişiminde bulunan birey tarafından ileri sürülen öneri ve düşüncelere uygun biçimde davranmasını sağlamaktır. Güdüleme, hedef kitlenin istenilen eylemi yerine gerçekleştirmesini sağlayacak olan bir tür eylem çağrısıdır (Mortensen, 2004). Dolayısıyla ikna, bireylere baskı uygulamak yerine onları amaca yönelik olarak yönlendirmek; onların doğru ve yanlış, olası ve olası olmayan algısını; bireylere, olaylara, düşüncelere ve tekliflere ilişkin değerlendirmelerini ve belki de temel değerlerini ve ideolojilerini etkilemektedir. Tüm bunlar ise iletişim yoluyla gerçekleştirilmektedir (Simons, 2001: 8).

İkna etme her şeyden önce bir dinleyici ya da okuyucu gerektirmektedir. Bu dinleyici ya da okuyucu tek bir birey, küçük bir topluluk ya da çok daha geniş dinleyici ya da okuyucu topluluğu olabilmektedir. Her iletişimde bir dinleyicinin ya da okuyucunun bulunması bu bireylerin gereksinimlerine, isteklerine, korkularına ve eğilimlerine uyum sağlama yollarının bulunmasını gerektirmektedir. Dinleyicinin ya da okuyucunun niteliklerinin incelenmesi, ikna etmede hangi araçların ve yolların etkili sonucu vereceğini belirlemeye yardımcı olmaktadır. Öte yandan yanlış yolların ve araçların kullanılması; konuşucunun, dinleyicisini ikna etme olasılığını azaltabilecek engellere yol açabilmektedir (Mortensen, 2004).

İkna tanımının herhangi bir dinleyici ya da okuyucu içermesine karşın dinleyici ya da okuyucu tepkilerinin bilinmesinin genellikle güç olması nedeniyle söz konusu tepkiler, söylemin ikna edici olup olmadığının belirlenmesi için kullanılamamaktadır. Söylemin ikna söylemi olarak tanımlanabilmesi için ikna edici amacın özümsemiş olması gerekmektedir (Jucker, 1997: 123; Halmari ve Virtanen,

2005: 7). İknanın; dilin içsel bir özelliği değil dinleyicide ya da okuyucuda meydana gelen etki olması, iknayı doğrudan ele alınabilecek bir olgu olmaktan çıkarmaktadır (Jucker, 1997: 123). Söylemi ikna edici yapmak amacıyla herhangi bir dilsel stratejinin seçilmesi, iknanın devingen ve etkileşimsel doğasından etkilenmektedir. Bu doğrultuda Halmari ve Virtanen, ikna edici söylemin durağan olamayacağını ileri sürmekte, ikna edici söyleme ilişkin durağan bir tanımlama yapmanın olanaksız olduğunu ifade etmektedir (2005: 7-8).

Herhangi bir durumda eldeki inandırma ve ikna etme yollarını kullanma yetisi Aristoteles tarafından “sözbilim” olarak adlandırılmaktadır. Aristoteles, bu inandırma yollarını kullanma yetisinin hemen hemen her konuya ilişkin olabileceğini ve bu yetinin sözbilimden başka hiçbir sanatın işlevi olmadığını ifade etmektedir (1995: 37). Sözbilimin, tüm ikna edici girişimler için başvurulabilecek bir sanat biçimi olduğundan söz eden Aristoteles (aktaran Mortensen, 2004); genel olarak konuşucunun ahlâki kişiliğini, dinleyicide uyandıran duyguları ve savlar yoluyla ileri sürülen akıl yürütme gibi bileşenleri ikna araçları olarak tanımlamaktadır (Ionica, 2005: 18). Aristoteles (1991) bu ikna aracı olarak işlev gören üç bileşeni “ethos”, “pathos” ve “logos” olarak adlandırmakta, en etkili ikna girişimlerinin bu üç bileşeni içerdiğini ifade etmektedir (aktaran Mortensen, 2004):

Ethos, konuşucunun ya da yazarın kişiliğine gönderimde bulunmaktadır. Aristoteles (1991) konuşucunun güvenilir görüldüğü zaman dinleyicileri ikna edebileceğini dile getirmekte, ancak ethos’un bir “şey” ya da “nitelik” olmadığını, konuşucu-dinleyici arasında oluşan etkileşimin bir “yorumlama” olduğunu ifade etmektedir (aktaran Mortensen, 2004). Ethos, ikna girişiminde bulunan bireyin dilsel olarak yönelttiği iletisinin inanılabilirliği, güvenilirliği ve yeterliliğidir (Halmari ve Virtanen, 2005: 5). İkna etmek için kullanılan araçlardan biri olan ethos, hem konuşmayı kimin gerçekleştirdiğiyle hem de konuşmayı gerçekleştiren bireyin sahip olduğu tutum ile ilişkilidir. Aristoteles (1982) iknanın, konuşucunun kişiliğinin nasıl algılandığıyla ilgili olmadığını ileri sürenlere karşıt olarak konuşucunun kişiliğinin en etkili kanıtlama yolu olduğunu ifade etmektedir (Ionica, 2005: 20-21).

Pathos, dinleyicinin ruhsal durumu olarak tanımlanmaktadır. Dinleyicinin ruhsal ya da duygusal durumu ikna etmede etkili olabilmektedir. Bunun nedeninin, dinleyicinin iyi niyetli ve hoşnut olduğu durum ile karşıt ve üzgün olduğu durumdaki

yargısının farklı olması olduğu söylenebilir (Aristoteles, 1991'den aktaran Mortensen, 2004). Dinleyiciler genellikle olumlu duygulara yol açan şeyleri kabul ederken olumsuz duygulara neden olan şeyleri reddetmektedir (Ionica, 2005: 21).

Logos, bir iletinin içeriği ya da dinleyiciye kanıt sağlamak amacıyla sunulan mantık olarak tanımlanmaktadır. Aristoteles (1991) bireylerin, kendilerine mantıklı ve anlamlı gelen şeyler temelinde karar verdiklerini ifade etmektedir. Logos, dinleyicinin iletiyi inandırıcı ve ikna edici olarak algılamasını sağlayan bir tür akıl yürütme biçimidir (aktaran Mortensen, 2004). İknanın temel aracı olan akıl yürütme, savlar yoluyla iletilmekte ve bireyin zihnine seslenmektedir. Bireylerin mantıklı olma özellikleri, onların bağıntılı olarak kabul ettikleri “şeyler” üzerine düşünmelerine yol açmaktadır. Bu süreçte savlarla, kabul edilen ve kabul edilecek olan arasındaki bu ilişkinin yansıtılması amaçlanmaktadır. Bunun sonucunda dinleyici tarafından doğru olduğu kabul edilen önerme ya da ifade; bununla birlikte önerme ile ilişkili olup bu önermenin ardından gelen ve ortaya çıkarılması gereken bir sonuç olarak iki bölüm bulunmaktadır (Ionica, 2005: 22).

Bu çalışmada ise geleneksel sözbilimdeki üç ikna aracından biri olan, ikna etmede önemli bir rol oynayan, Aristoteles tarafından “logos” olarak adlandırılan ve PS'nin ayırt edici özelliği olan savlama incelenmektedir. Bu doğrultuda söz konusu veri tabanı Fairclough ve Fairclough (2012) KUM kullanılarak çözümlenmektedir. Söz konusu modele bir sonraki bölümde değinilmektedir.

2.2. KILGISAL USLAMLAMA MODELİ

Fairclough ve Fairclough, PS’de savlama çözümlemesine sistematik bir yaklaşım getirerek KU adını verdikleri özel bir savlama taslağı ileri sürmektedir. Kılğısal savları somutlaştıran KU, varolan durum hakkındaki uslamlamaya karşı olarak ne yapılacağı hakkındaki uslamlamadır; iyi ya da kötü nedenler sunarak bireyleri güdüleyen girişimlerdir (2011: 2-3). Kuramsal uslamlamadan farklılaşmasının nedeni, kuramsal uslamlamanın neyin doğru olup olmadığıyla (düzgüsel) ilgilenmesidir. Kuramsal nedenler; inanmaya, kılğısal nedenler ise eyleme geçmeye yönelik nedenlerdir (Fairclough ve Fairclough, 2012: 35).

KU, iki ana bağlamda ortaya çıkmaktadır. Bazı durumlarda kılıcılar, örneğin birçok seçenek arasından içinde bulundukları durumda “*ne yapmalıyım, neyi yerine getirmek istiyorum?*” sorusuyla başlamaktadır. Bazı durumlarda ise kılıcılar eyleme yönelik belirli bir olasılıkla (bir iş fırsatı gibi) sunulmakta ve olası sonuçlar gibi eyleme yönelik olası olumlu ve olumsuz sonuçları soruşturarak “*A’yı yapmalı mıyım ya da yapmamalı mıyım?*” sorusuna yönelik bir karar vermek zorundadır (Fairclough ve Fairclough, 2012: 35). Bazı kılğısal savlar sorun-çözüm ilişkisi (örneğin bu zor koşullarda x’i yapmalıyım) biçiminde ileri sürülürken bazıları da araç-amaç ilişkisi (xi’i yaparsam amaçlarıma ulaşacağım) yoluyla ileri sürülmektedir (Fairclough ve Fairclough, 2011: 3).

KU, en iyi ya da en doğru eylem planının belirsiz ya da tartışmalı olduğu durumlar çerçevesinde karar alınması gereken tüm politika bağlamlarında yaygındır. Politikanın, ne yapılacağı ve neyin savunulacağına ilişkin nedenlerin ve yargıların bulunduğu bir eylem alanı olmasıyla PS, KU olarak nitelik kazanan bir tür uslamlama olarak tanımlanmaktadır. Politikada karar alma; görüşme, tartışma, özel ya da kamusal düşüncüyü tasarlama gibi çeşitli etkileşim türlerinin içine yerleştirilen KU yoluyla yerine getirilmektedir (Fairclough ve Fairclough, 2011: 3).

Fairclough ve Fairclough (2012) politika söyleminde KU’nun yapısına ve temsiline ilişkin bir öneride bulunmakta, bunu yaparken var olan iki tasarının (Audi, 2006 ve Walton 2006, 2007) önemli görüşlerini benimseyerek yola çıkmakta ancak söz konusu görüşleri farklı bir doğrultuda geliştirerek farklı bir yapı ileri sürdüklerini ifade etmektedir. Audi (2006) KU’nun, kılıcıların biliş (araç) ve güdüleme ifade eden

öncüller yoluyla eylemi desteklemeye yönelik çıkarım yaptığı bilişsel-güdüsel bir yapıya sahip çıkarımsal bir süreç olduğunu söylemektedir (aktaran Fairclough ve Fairclough, 2012: 40). KU, uygulamadaki bir sorunu ya da soruyu yanıtlama biçimi, kılğısal sav ise bu uslamlamaya karşılık gelen öncül-sonuç yapısıdır. Kılğısal savın sonucu ise kılıcının soruna verdiği “yargı” adı verilen yanıttır (Audi 2006’dan aktaran Fairclough ve Fairclough, 2012: 40). Fairclough ve Fairclough’a (2012) göre “Kılğısal savlar akla uygun savlardır ve kılğısal olarak uslamlada kılıcılar bir sonuca ya da amaca ulaşmak için olası araçlar olarak eyleme yönelik bir iddia ileri sürmektedir”.

Audi (2006) soruna yanıt verme amacıyla bilişsel yanıt (*A’yı yapmalıyım* kılğısal yargısının oluşumu), amaçlı yanıt (eylemi gerçekleştirmek için bir amacın oluşumu), kararsal yanıt (bir karar almanın oluşumu) ve davranışsal yanıt (eylemin kendisinin oluşumu) olarak 4 ulamın ortaya çıktığını ileri sürmektedir. KU’nun en basit gösterimi öncüller olarak araçsal inanç ve istekleri göstermektedir (aktaran Fairclough ve Fairclough, 2012: 40):

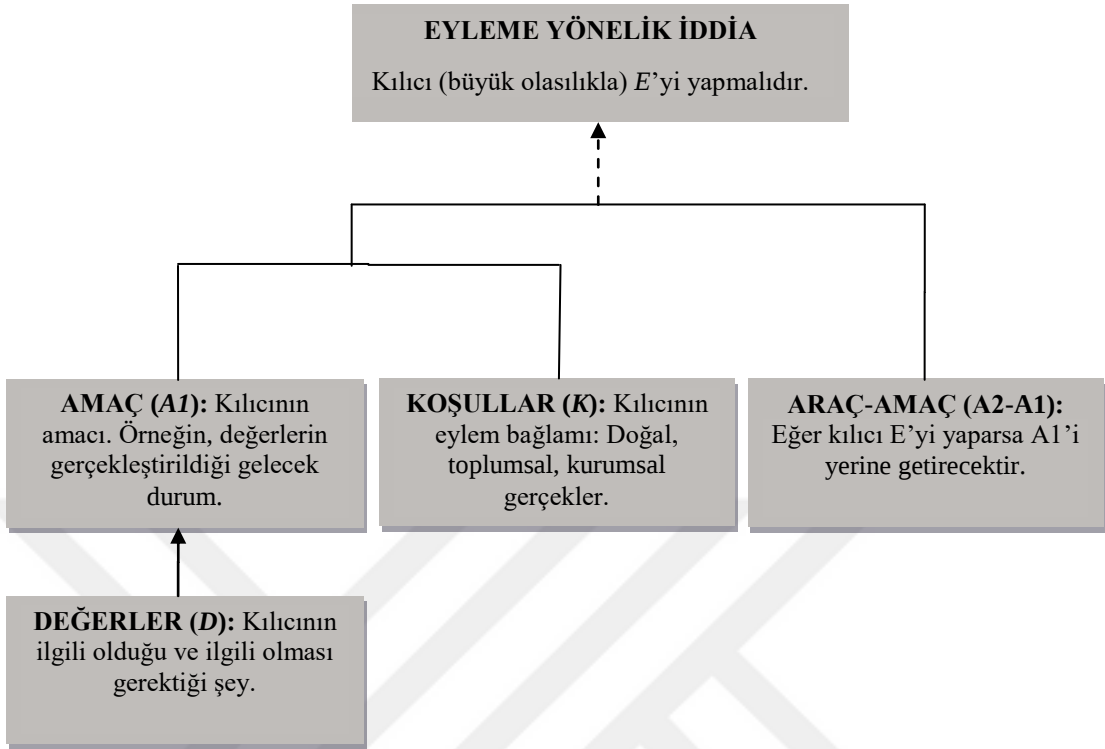
- a. Büyük öncül: Güdüsel öncül (*X’i istiyorum*)
- b. Küçük öncül: Bilişsel (araçsal) öncül (*A’yı yapmam X’in gerçekleşmesini sağlamaktadır*)
- c. Sonuç: Kılğısal yargı (*A’yı yapmalıyım*)

Walton’ın tersine Audi, öncüller olarak değerlerden söz etmemekte, ancak bir savın değerler yoluyla nasıl bildirildiğini örtük bir biçimde göstermektedir. Walton (2007) ise araçsal ve kuralcı (değer temelli) KU arasında ayrıma gitmektedir (aktaran Fairclough ve Fairlough, 2012: 41):

- 1) Bir amaca sahibim *A1*. *A1*, değerlerim tarafından, yani *D* tarafından desteklenmektedir. *A1*’i gerçekleştirmem için *A2*’yi (*araç*) gerçekleştirmem gerekli ya da yeterli. Böylelikle *A2*’yi (*araç*) gerçekleştirmem gerekmektedir.

Fairclough ve Fairclough (2012), öte yandan kılğısal savların yapısını şu şekilde göstermektedir:

Şekil 1: Kılıgısal Savların Yapısı

Kaynak: Fairclough ve Fairclough, 2012: 45.

KU bir sorun-çözüm bağlamında ortaya çıkmakta, genellikle bir sorun olarak görülen durumun betimlenmesiyle başlamakta, sorunun giderilmesi amacıyla bir çözüm yolu aranmaktadır. Bazı kılıgısal savlar sorun-çözüm ilişkisi (Bu zor koşullarda x'i yapmalıyız) temelinde oluşurken, diğertleri araç-amaç ilişkisi (Eğer x'i yaparsak amaçlarımızı gerçektştireceğiz), temelinde ortaya çıkmaktadır. Genellikle belirsizliğin ve riskin egemen olduğı bağlamlarda birden çok eylem planı akla uygun gelmektedir. Bu gibi durumlarda kılıgısal savlar belirli bir eylemi haklı çıkarmak ya da bir sonuca ulaşmak amacıyla durum, amaçlar, değertler, olası yarar ve zararlar gibi birden çok değışkeyi karşılaştırma girişiminde bulunmaktadır (Fairclough ve Fairclough, 2011: 3).

Fairclough (2012) KU'nun yapısını bir tablo üzerinde daha ayrıntılı biçimde göstererek öncülleri şu şekilde açıklamaktadır:

Tablo 1: KU'nun Yapısı

Eyleme yönelik iddia	Kılıcı (büyük olasılıkla) <i>E</i> 'yi yapmalıdır.
Koşul Öncülü	Kılıcının şunlarla ilgili gerçeklerden oluşan eylem bağlamıdır: (a) doğal gerçekler; (b) toplumsal, kurumsal gerçekler. Örneğin Kılıcının görevleri, verdiği sözler, toplumsal olarak tanımlanmış (ahlâki) değerler ve kurallar.
Amaç Öncülü	Varolan ilgi ve değer yükümlülüklerinin gerçekleştirildiği gelecek zamandaki olay durumu kılıcının amacıdır
Araç(A2)-Amaç(A1) Öncülü	<i>E</i> eylemi büyük olasılıkla kılıcıyı <i>D</i> ile uyumlu olarak <i>K</i> 'den <i>A1</i> 'e götürecektir.
Değer Öncülü	Kılıcı <i>D</i> 'nin gerçekleşmesiyle ilgilenmektedir ya da kılıcı <i>D</i> 'nin gerçekleşmesiyle ilgili olmalıdır (<i>D</i> kılıcının varolan ilgilerini ya da değer yükümlülüklerini belirlemektedir).

Kaynak: Fairclough ve Fairclough, 2012: 48.

Ayrıca, Fairclough ve Fairclough'ın (2012), modelinde⁴ yer vermediği ancak bu çalışmada öneme sahip olan bir öncül türü bulunmaktadır. Bu öncül *otorite kaynağından sav* öncülüdür ve bu öncül kendi çalışmalarında doğrudan açıklanmamakla birlikte bulgularında örneklenmektedir ve bu öncül; ileri sürülen bilginin yetkili bir bireye, topluluğa, örgüte ve kuruma dayandırıldığı bir öncül olarak sunulmaktadır. Örneğin:

- 2) OECD ve IMF, bütçe eksikliklerini iyileştirmede harcama kesintilerinin vergi artışlarından daha etkili olduğu kararına vardı.

(The OECD and IMF have found that spending cuts are more effective than tax rises at concerning deficits.

Fairclough ve Fairclough'ın (2012), Tony Blair'in konuşmasını ele aldığı çözümleme, KUM kullanılarak yapılan bir çözümlemeye örnek olarak verilebilir.

⁴ Bkz. Şekil 1: Kılıcısal Savların Yapısı

Söz konusu konuşma KUM'a göre çözümlenmiş ve Blair'ın savı şu biçimde özetlenmiştir:

Tablo 2: KU Örneği: Blair'ın Kılıgısal Savı

İddia	Değişim mücadelesini incelemeli / ona göğüs germeli / kendimizi hazırlamalı / ve üçüncü bir yol politikasını benimsemeliyiz.
Koşul	Bu dünya çarpıcı bir biçimde değişim dünyasıdır, değişim çağdaş dünya tarafından ortaya çıkarılan bir mücadeledir.
Amaç	Amacımız Britanya'yı ayakta tutmak, iyileştirmek, daha rekabetçi yapmak ve Britanya'nın refah düzeyini iyileştirmektir.
Değerler	Bütün bir ulusun gereksinimlerine, refahına ve eşitliğine ilişkin bir kaygı...
Araç-Amaç	Amaçları yerine getirmenin tek yolu değişim mücadelesini çözmek ve değişim zorluğuna göğüs germektir.

Kaynak: Fairclough ve Fairclough, 2012: 89.

Stratejiler; eylem bağlamının ne olduğuna ve söz konusu bağlamda neyin olası olduğuna ilişkin amaçlar, değerler ve inançlar temelinden yola çıkılarak geliştirilmiştir. Bu stratejiler aynı zamanda ilişkiseldir, diğer kılıcıların nasıl eyleme geçeceklerine ilişkin öngörüyü içermektedir. Diğer kılıcıların eyleme geçtiğimiz koşulları etkilemesi nedeniyle amaçlara ulaşmak için kullanılan araçlar devamlı olarak uyum gerektirmektedir (Fairclough ve Fairclough, 2011).

Şimdiye kadar verdiğimiz bilgiler çerçevesinde bu çalışma ESÇ, PS, PS'nin temel metin tipi olan tartışmacı söylem ve PS'nin temel özelliği olan ikna ile ilişkilidir. Türkçede bu alanlar kapsamında yapılan çalışmalar bulunmaktadır. Bu doğrultuda bir sonraki başlıkta bu çalışmalara yer verilmektedir.

2.4. TÜRKÇEDE YAPILMIŞ İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Türkçede yapılmış ilgili çalışmaların başta Dilbilim'de olmak üzere Politika Bilimi, İletişim Bilimleri, Gazetecilik, Halkla İlişkiler, İngiliz Dili Eğitimi, Mütercim Tercümanlık gibi alanlarda yapıldığı saptanmıştır. Bu çalışmalardan Büyükkantarcioglu ve Yazar (2006), 2002 Genel Seçimleri öncesi düzenlenen

mitinglerde politikacılar tarafından seçmeni ikna etmeye yönelik olarak ileri sürülen önermeler üzerinden Türk PS’de dil ve ikna arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Oktar (2001) tarafından yapılan bir başka çalışmada, Dijk’ın (1998) biz-onlar karşıtlığının söylemsel sunumundaki anlatımsal süreçleri, karşıt ideolojiye sahip iki gazete üzerinde incelenmekte, geçişlilik çözümlemesi yapılarak ideolojinin söylemdeki inşası ortaya çıkarılmaktadır.

Büyükkantarcıoğlu (2016), 2015 Genel Seçimleri öncesi gerçekleştirilen propaganda konuşmalarından yola çıkarak Türk PS’deki sözbilimsel soruları ve bunların işlevlerini incelemektedir. Değer ve Yağcıoğlu (2001) karşıt ideolojiye sahip iki gazete üzerinde inceleme yaparak söylemdeki meşrulaştırma ve gayrimeşrulaştırma örüntülerinin türlerini (mythos ve logos), Ercan (2003) ise kadın ve erkek köşe yazarlarının köşe yazıları üzerinden yazarların toplumsal cinsiyetleri ile kaçınma yapılarının kullanımı arasındaki ilişkiyi incelemektedir.

Şen (2015) Adalet ve Kalkınma Partisi’nin milliyetçilik söylemini incelediği çalışmasında veri tabanı olarak Recep Tayyip Erdoğan’ın konuşmalarını ve partisi AKP’nin metinlerini ele alarak yöntem olarak Fairclough ve Fairclough’ın (2012) PSÇ yöntemini benimsemektedir. Cengiz ve Şen (2018) Türkiye’deki politik partilerin bildirgelerini ve bu partilerin liderlerinin konuşmalarını temel aldıkları çalışmalarında hem içerik çözümlemesi hem de ESÇ yöntemiyle bir PSÇ gerçekleştirmektedir. Benzer biçimde Kantar (2017) Türkiye politikasındaki dil kullanımını Recep Tayyip Erdoğan’ın olağanüstü kongrelerde yaptığı konuşmalarını içerik çözümlemesi ve ESÇ yöntemlerini kullanarak çözümlemektedir.

Güven (2015) postmodern politika ve söylem ilişkisiyle ilgili olarak politik parti liderlerinin gündemde olan konulara ilişkin konuşmalarını ESÇ yöntemini kullanarak çözümlemektedir. Gölcü (2009), 2009 Yerel Seçimleri’nde medya ile politika arasındaki ilişkiyi seçim öncesi yapılan politika konulu haberler çerçevesinde ESÇ yöntemini kullanarak incelemektedir. Tosun (2016) tarafından Ankara Garı mitingi öncesi gerçekleştirilen intihar saldırısının basındaki yansımalarını, Dijk’ın ESÇ yöntemi bağlamında çeşitli ideolojik görüşe sahip gazetelerdeki haberler üzerinden incelenmektedir. Dursun (2006) Türkiye’de Kemalizm’in tutucu ideolojiye sahip bir medya kuruluşu tarafından ne şekilde

yansıtıldığını inceleyerek bu karşıtlığın söylemsel oluşumlarının ideolojiyi kemikleştirme yollarını ortaya çıkarmaktadır.

Savlamayla ilişkili olarak Çalışkan ve Poyraz (2018) seçmen tercihlerinin yönlendirilmesinde değer odaklı savlamanın etkisini Adalet ve Kalkınma Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi'nin 2017 yılında gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Referandumu öncesi seçim kampanyası sürecinde ürettiği yazılı metinler üzerinden incelemektedir. İkna ile ilgili olarak ise Otan (2010) Türkçede ikna söylemi çerçevesinde kullanılan dilsel araçlar olarak sözbilimsel soruları, savlama ve kanıtlama yazıları olan çeşitli köşe yazıları üzerinde incelemektedir.

Yukarıda, Türkçede yapılan ve bu çalışmanın kuramsal çerçevesiyle ilgili olan çalışmalardan (saptanabildiği ölçüde) kısaca söz edilmiştir. Bu çalışmalar PS, savlama ve ikna olguları üzerine yapılan çalışmalardan oluşmaktadır. Ancak PS üzerine yapılan incelemelerde tartışmacı söylem ve ikna ilişkisi üzerine yapılan kapsamlı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışma söz konusu yönüyle özel bir nitelik kazanmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERİ TABANI VE YÖNTEM

3.1. VERİ TABANI

Bu çalışmanın veri tabanını; 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri öncesi sırasıyla 21 Aralık 2018, 24 Aralık 2018, 9 Ocak 2019, 16 Ocak 2019, 4 Şubat 2019 ve 20 Mart 2019 tarihlerinde Habertürk TV’de yayınlanan; politika gündeminin ve toplumsal gündemin tartışıldığı “Türkiye’nin Nabızı” adlı programa seçim kampanyası yürütmek amacıyla katılan Millet ve Cumhur İttifakı’nın 3 Büyükşehir (İstanbul, Ankara, İzmir) Belediye Başkan Adayıyla yapılan görüşmeler oluşturmaktadır. Kronolojik olarak sıralandığında veri tabanını oluşturan görüşmelerin uzunlukları 103 dakika 16 saniye, 99 dakika 47 saniye, 119 dakika 5 saniye, 101 dakika 5 saniye, 98 dakika 4 saniye, 98 dakika 47 saniye ve 125 dakika 41 saniyedir. Dolayısıyla veri tabanını oluşturan görüşmeler toplamda 10 saat 39 dakika 9 saniye uzunluğundadır.

Veri tabanının belirlenmesi aşamasında, 2019 Yerel Seçimleri öncesi her iki ittifakın 3 Büyükşehir Belediye Başkan Adayının konuk olduğu politika konulu programların saptaması yapılmış ve her iki ittifakın 3 büyükşehir adayının da konuk alındığı programların sayısının kısıtlı olduğu görülmüştür. Dolayısıyla tüm adayların konuk alındığı kısıtlı sayıdaki programlar arasından *seçkili örneklem* (selected sampling) yöntemiyle gerek konu gerekse programların uzunluğu bakımından çalışmaya en uygun veri tabanını oluşturacağını düşündüğümüz program olarak Habertürk TV’de yayınlanan “Türkiye’nin Nabızı” adlı program seçilmiş ve tüm adayların aynı kanalda ve aynı programda konuk alındığı görüşmeler veri tabanına dahil edilerek değişkenler sabitlenmiştir.

Veri tabanını oluşturan görüşmelerde politik partilerin ittifak adayları olarak 3’ü Millet İttifakı’nın aday, diğer 3’ü ise Cumhur İttifakı’nın aday olmak üzere toplamda 6 erkek aday bulunmaktadır. Millet İttifakı’nın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Adayı Ekrem İmamoğlu, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Adayı Mansur Yavaş, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Adayı ise Tunç Soyer’dir. Cumhur İttifakı’nın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Adayı Binali Yıldırım,

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Adayı Mehmet Özhasseki, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Adayı ise Nihat Zeybekçi'dir. Tüm görüşmelerde moderatör ve bir görüşmede aday ve moderatöre ek olarak gazeteciler bulunmaktadır. Dolayısıyla görüşmeler 3 katılımcı tipini içermektedir. Görüşmelerdeki katılımcı tipleri ve çalışmanın veri tabanı şu şekilde tabloleştirilebilir:

Tablo 3: Veri Tabanındaki Katılımcı Tipleri

Veri Tabanını Oluşturan TV Görüşmelerindeki Katılımcı Tipleri	
Politik parti adayı	
Moderatör (Tüm görüşmelerde)	Didem Arslan Yılmaz
Gazeteciler (Yalnızca 1 görüşmede)	Deniz Zeyrek Nagehan Alçı Sevilay Yılman

Tablo 4: Çalışmanın Veri Tabanı

	Şehir	Aday	Yayın tarihi	Yayın süresi	Katılımcı sayısı
Millet İttifakı	İstanbul	Ekrem İmamoğlu	24 Aralık 2018	99 dakika 47 saniye	2
	Ankara	Mansur Yavaş	9 Ocak 2019	119 dakika 5 saniye	2
	İzmir	Tunç Soyer	4 Şubat 2019	98 dakika 47 saniye	2
Cumhur İttifakı	İstanbul	Binali Yıldırım	20 Mart 2019	125 dakika 47 saniye	5
	Ankara	Mehmet Özhasseki	21 Aralık 2018	103 dakika 16 saniye	2
	İzmir	Nihat Zeybekçi	16 Ocak 2019	101 dakika 5 saniye	2

Bu çalışmada, Türk politika söylemindeki savlama stratejilerinin incelenmesi amacıyla veri toplama yöntemi olarak “doküman incelemesi” yöntemi kullanılmaktadır. Doküman incelemesi, araştırılması amaçlanan olgu ya da olgulara ilişkin bilgi içeren yazılı verilerin çözümlenmesini içermektedir. Hangi dokümanların önem taşıdığı ve veri tabanı olarak kullanılabileceği ise araştırma sorusuyla doğrudan ilişkilidir (Şimşek ve Yıldırım, 2016: 189).

Bu çalışmanın veri tabanını oluşturan görüşmelerin ses kayıtları, çevriyazı yönetmiyle yazıya aktarılmış, ancak bu çalışmanın bir karşılıklı konuşma çözümlemesi olmaması nedeniyle veri tabanını oluşturan görüşmelerin yazıya aktarılması sırasında konuşmaya ait bürünsel özellikler, duraklamalar, üst üste binmeler gibi özellikler dikkate alınmamıştır. Söz konusu veri tabanında ifadelerin hangi konuşucuya ait olduğunun gösterilmesi amacıyla bireyler ad ve soyadlarının baş harfleriyle kodlanmaktadır.

Veri tabanını oluşturan görüşmelerde politik parti adayı (politikacı), moderatör ve soru soran gazeteciler olarak üç katılımcı tipi bulunmaktadır. Bir görüşme dışında moderatör hem soru soran hem de programın yönetme görevini yerine getirmektedir. 20 Mart 2019 tarihinde Cumhur İttifakı’nın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Binali Yıldırım’ın konuk olduğu programda aday ve moderatöre ek olarak üç gazeteci bulunmaktadır. Ancak bu çalışmanın yalnızca politikacıların konuşmalarına yönelik bir çözümleme olması nedeniyle veri tabanının çözümlenmesinde adayların dışındaki katılımcıların konuşmaları dikkate alınmamıştır. Bu çalışmada veri tabanını oluşturan görüşmeler, Fairclough ve Fairclough’ın (2012) PSC yöntemi çerçevesinde çözümlenmektedir. Bu yöntem, savlamanın ortaya çıkışında kılışsal uslamanın saptamasını yapmaya yöneliktir. Bu doğrultuda bir sonraki başlıkta bu çalışmanın araştırma yaklaşımına ve söz konusu çözümleme yöntemine yer verilmektedir.

3.2. YÖNTEM

Araştırma yaklaşımları; en genel varsayımlardan en ayrıntılı veri toplama, çözümleme ve yorumlama yöntemlerine uzanan tasarılar ve süreçler olarak adlandırılmakta ve *nitel*, *nicel* ve *karma* olarak üçe ayrılmaktadır. Akademik bir çalışma “daha nitel” ya da “daha nicel” olma eğilimi gösterebilmektedir (Creswell, 2014). Bu çalışmada benimsenen yaklaşım, topluma ya da insana ilişkin bir sorunun ortaya çıkarılarak anlaşılmasını sağlamaya yönelik olan “nitel araştırma yaklaşımı”dır (Creswell, 2014).

Nitel araştırma, herhangi bir bağlamdaki katılımcılardan görsel bilgi ya da metin toplamayı gerektirmektedir (Creswell, 1999). Bu çalışmada katılımcıların yapılandırılmış gerçekliği odak noktası yapılmakta; nitel araştırma amacı, doğruluk ölçütü, yöntemleri ve inceleme nesneleri açısından nicel araştırmadan farklılaşmaktadır. Bununla birlikte nitel araştırma; nicel araştırmanın dünyaya ilişkin salt nesnel ve pozitivist inançlarını kabul etmeyerek, gerçekliğin bireyin zihninde yapılandırıldığını savunmakta ve onun kültürel ve tarihi bağamlardan bağımsız ele alınamayacağını ileri sürmektedir (Johnson ve Vanderstoep, 2009: 179).

Bu çalışmada benimsenen yöntem, nitel bir çözümleme yöntemi olan Fairclough ve Fairclough (2012) “KUM”dur⁵. KUM, kılışsal sorunlara yönelik yanıtları ve bu sorunlara yönelik ne yapılması gerektiğini içeren bir modeldir. Bu modelde belirli koşullar içinde bulunan (*koşul öncülü*) ve birtakım amaçları (*amaç öncülü*) gerçekleştirmeye çalışan kılışıcılar bulunmaktadır. Eylemin gerçekleştirilmesi, amacı gerçekleştirmek için bir araç (*araç-amaç öncülü*) olarak görülmektedir. Bu doğrultuda kılışıcı, içinde bulunduğu koşullar doğrultusunda eyleme yönelik bir iddiada bulunmakta (Kılışıcı A’yı yapmalıdır), yapılması gereken bu eylemin neyi amaçladığını ileri sürmekte ve bu amacın dayandığı değerleri (*değer öncülü*) ifade etmektedir. Bu doğrultuda bir sonraki bölümde veri tabanının, söz konusu modele uygun olarak çözümlenmesine yer verilmektedir. Veri tabanından elde edilen bulgular, uygun bölümler alıntılanarak yönteme uygun biçimde sunulmuştur.

---

⁵ KUM hakkında ayrıntılı bilgi “2.2. Kılışsal Uslamlama” başlığı altında verilmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu çalışmada, yerel seçimler bağlamında Türk politika söyleminde kullanılan KU'ların ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Her iki ittifakın üç büyükşehir adayı ile aynı TV kanalında ve programında 2019 Yerel Seçimleri öncesi gerçekleştirilen görüşmelerden seçilmiş eşit sayıda metinlerin incelendiği bu çalışmada, aşağıda belirtilen araştırma sorularına yanıt aranmıştır. Bu amaçla belirlenmiş araştırma soruları, Giriş Bölümü'nde belirtildiği gibi şunlardır:

Türk politika söyleminde yerel seçimler bağlamında;

1. Ne türden KU'lar kullanılmaktadır?
2. Cumhur ve Millet İttifakı adayları arasında KU'lar farklılık göstermekte midir?
3. KU'lar kentler açısından değerlendirildiğinde farklılıklar var mıdır?

Bu soruları yanıtlamak amacıyla çalışmanın veri tabanı, Fairclough ve Fairclough (2012) KUM kullanılarak çözümlenmiştir. KUM, eyleme yönelik bir iddianın bağlı bulunduğu öncüllerden oluşmaktadır. Bu doğrultuda söz konusu modelde eyleme yönelik bir iddia, bu eylemin gerçekleştirilmesi gerektiğini desteklemek amacıyla sunulan koşullar, bu eylemin gerçekleştirilmek istenmesindeki amaç ve bu amacı güdüleyen değerler bulunmaktadır.

Aşağıda sunulan alt başlıklarda sırasıyla her iki ittifakın İstanbul, Ankara ve İzmir Büyükşehir Başkan Adayları tarafından ileri sürülen kılışal savlar, tartışmalar ve karşılaştırmalar verilmektedir. Konuşucu tarafından açıkça ifade edilmeyen ancak öncüller yoluyla çıkarsanılan örtük iddialar ayrıca içinde belirtilmektedir.

4.1.1. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayları Tarafından Kullanılan KU'lar

2019 Yerel Seçimleri'nde Millet İttifakı'nın İstanbul Büyükşehir Başkan Adayı Ekrem İmamoğlu, Cumhuriyet İttifakı'nın İstanbul Büyükşehir Başkan Adayı Binali Yıldırım'dır. Söz konusu adayların seçim kampanyası döneminde farklı tarihlerde gerçekleştirdikleri ve bu çalışmanın veri tabanını oluşturan görüşmeler, yalnızca adayların konuşmaları göz önünde bulundurularak ve KUM kullanılarak çözümlenmiştir. Buna yönelik olarak, bu bölümde ilk olarak Ekrem İmamoğlu, ikinci olarak da Binali Yıldırım tarafından ileri sürülen kılıgısal savlara ve bu savların karşılaştırılmasına yer verilmektedir.

4.1.1.1. Millet İttifakı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Ekrem İmamoğlu Tarafından Kullanılan KU'lar

Millet İttifakı İstanbul Büyükşehir Başkan Adayı Ekrem İmamoğlu'nun, 24 Aralık 2018 tarihinde seçim kampanyası yürütmek amacıyla katıldığı TV programındaki konuşması KUM kullanılarak çözümlenmiş, söz konusu konuşmadaki kılıgısal savlar saptanmıştır. Bu savlar, içerdiği iddialar ve bu iddialara bağlı öncüllerle birlikte şu şekilde sunulmaktadır:

1. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul'a ve Türkiye'ye yeni bir yönetim anlayışı gerekiyor.

1. *Böyle bir kentin, dünya kentinin enerjiye ihtiyacı var, yeni nesil bir anlayışa ihtiyacı var, yeni nesil bir belediyeciliğe ihtiyacı var;*
2. *Onun için [bu kentin] enerjiye ihtiyacı var.*
3. *[İstanbul] o zaman topyekûn değişime muhtaç;*
4. *Bir kere İstanbul kenti mutlu olmalı. Yani insanlar sokağa öfkeyle çıkmamalı;*
5. *Sorunun karşısında muhatabını bulmalı, çözüm aradığında buluşabileceği makamlar olmalı;*
6. *Türkiye'nin yeni nesil bir belediyeciliğe ihtiyacı var;*
7. *İstanbul'da iyi yerel yöneticilere ihtiyaç var. İyi yerel yönetici, iyi bir büyükşehir belediye başkanına ihtiyaç var.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Yirmi beş yıldır bir İstanbul yönetimi yaşıyor İstanbul;*
2. *Yani yirmi beş yılın tabi iyi tarafları vardır, eksileri vardır, artıları vardır ama yirmi beş yıl;*

3. *Yirmi beş yıl hatta çeyrek yüzyıl desek de aslında Cumhuriyet tarihinin çeyreğinden de biraz fazla;*
4. *Biraz enerjisi düştü. Enerjisi düşük ve insanlar aslında mutsuz;*
5. *%60'a yakını fırsatını bulsam bu kenti terk ederim diyor;*
6. *Bu kadar mutsuzluk üretilmişse yirmi beş yılda ve eğer yirmi beş yıldır yöneten insanların dilinde bir ihanet cümlesi geziyorsa...*
7. *İstanbul bir kaosa döndü, İstanbul'un yol haritası yok;*
8. *Bugün iki yıl üç yıl sonra neyle buluşacağını inanın yönetenler de bilmiyor;*
9. *Yönetme kabiliyetini yitirmiş, yönetim şevkini yitirmiş; kadro üretemeyen bir ortamdan...;*
10. *Bakın 39 ilçe belediye başkanının çektiği sıkıntılarını biliyorum. Büyükşehir belediye başkanı vardır ama erişemezler, konuşamazlar;*
11. *Erişilemeyen bir büyükşehir belediyesi var. Bürokrasisi son 5 yılda, belki araştırmıyorsunuz ama, kaç defa değişmiş. Liyakatı olan insanlar usanmış üretemiyorlar çünkü o kadar değişiklik var ki. Bürokrasiden insanlar anlatıyor diyor ki biz proje hazırlıyoruz büyükşehir belediyesine yirmiye yakın proje sunduk bir projeyi aynı daire başkanıyla bitiremedik;*
12. *İstanbul'u yönetmeye talip insan kapılarını kapatıp ben bu kenti tek başına yöneteceğim iddiasındaysa ya da birkaç kişi kafa kafaya verip İstanbul'u yöneteceğiz iddiasındaysa zaten o süreç bu yanlışları buraya getirdi;*
13. *Birçok insana sorun belki binde biri Büyükşehir Belediyesi'nin yerini bile bilmez;*
14. *İstanbul'da birçok projeyi şu anda merkezi hükümet yapıyor.*

Otorite Kaynağından Sav

1. *Böyle bir kentte yaşayan insanların %60'a yakını biz araştırma yaptık yaklaşık 1 yıl önceki araştırma sonucunu söylüyorum size İstanbul'la ilgili araştırmamızda. %60'a yakını fırsatını bulsam bu kenti terk ederim diyor.*

Amaç Öncülleri

1. *Biz o enerjiyi vereceğiz insanlara;*
2. *Yani sizinle buluşacak vatandaş, bu benim belediyem bu benim kentim diyecek;*
3. *Kentliyi birbirinden ayırt etmeyen; hiçbir partizanlık duygusu, hiçbir ayrımcılık, aidiyet duygusu ful tamamen İstanbul üzerine kurulu bir toplum yaratmak istiyoruz;*
4. *Zira biz öyle bir yönetim [her konuya değinen] hissettireceğiz;*
5. *Biz tam tersine kapıları açacağız;*
6. *Bizimle beraber o büyükşehir belediyesinde çalışan her emekçi, her yönetici, her idareci hak ettiği değeri bulacak göreceksiniz. Yani bizimle çalışmanın keyfine varacak;*
7. *Kentli yönetimin içinde olacak. Bu kentin insanı diyecek ki evet bu kenti ben yönetiyorum, benim söylediğim yapılıyor. İhtiyaç hissettiğimi anlatıyorum belediye buna çözüm buluyor diyecek;*
8. *Geniş çaplı o yönetici kadro olacak ama aynı zamanda onlara bağlantılı çalışacak olan müthiş bir işbirliği yaratacağımız kentli olacak;*
9. *Birçok konuda belediyenin kapısı açık. Ortak çözüm üreteceğimiz birçok problem masaya yatırılacak;*
10. *Göreceksiniz milyonlarca insan belki hayatlarında ilk defa Büyükşehir Belediyesi'ni ziyaret edecek;*
11. *Gelip problemleri için çözüm arayacaklar;*
12. *Ortak masamız ulaşım ve trafikten başlamak üzere İstanbul'un bütün sorunlarını masaya yatıracak ortak akıl ortak çözüm masasını hayata geçirecek;*
13. *İyi yerel yöneticiler iyi kentler yaratacağını bu kente ispat edeceğiz ve günün sonunda baktığınızda öyle bir kent anayasası oluşacak ki İstanbul'un yıllarca nasıl bir sürece dahil olacağını, nasıl güzel bir kente erişeceğini bu kentliye hissettireceğiz. O anayasanın sahibi olacaklar;*

14. *Ankara'ya merkeze yük olan bir İstanbul Büyükşehir Belediyesi değil ki Ankara merkez hükümet de memnun olacak;*
15. *Biz aslında merkezi hükümeti de yükten kurtaracak bir yönetim anlayışını ortaya koyacağız.*

Değer Öncülleri

1. *Biz bu mutsuzluğu görünce açıkçası çok üzüldük, bu kent adına üzüldük...somut olarak bir bilimsel araştırmadan çıkması beni bir İstanbullu olarak üzdü;*
2. *Bunun adına güler yüz, bunun adına paylaşmak, bunun adına ortak akıl, ortak masa, her sorunu konuşabilmek, vatandaşın erişebilirliği...;*
3. *Ben tam da işte bu enerjiyi vadediyorum, tam da bu buluşmayı vadediyorum. Yani kentin aradığı, kentin sorguladığı, çözüm aradığı, her şeyin çözümü olan bir belediye başkanlığını, çözümü vatandaşla buluşturan bir belediyecilik anlayışını;*
4. *Kente özen gösteren, insana saygı gösteren değerleri o kadar dikkate alacaksınız ki kent adına bir yanlış yapmayacaksınız. Hep doğruları üst üste koyacaksınız;*
5. *Genç, dinamik hani kalbi İstanbul için atan, her anında İstanbul'u düşünen, sabahın erken saatinden gecenin geç vaktine kadar kenti hissedilen [bir yönetim] ve kentliyi birbirinden ayırt etmeyen; hiçbir partizanlık duygusu, hiçbir ayrımcılık, aidiyet duygusu ful tamamen İstanbul üzerine kurulu bir toplum...;*
6. *Hem o liyakatı olan insanlar, hem de İstanbul'un yaşayanlarını hazine kabul eden bir anlayışımız var. İstanbul'un en büyük hazinesi 16 milyon insan.*

2. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul'un trafik ve ulaşım sorunuyla başa çıkılmalı.

1. *Bu ilin acilen metroya ihtiyacı var acilen;*
2. *...bizim tamamen işimiz orada olmalı ulaşım adına.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Bakın bir İstanbul'un önceliği ne? Trafik, ulaşım;*
2. *Bu kentin şu an bir kaosu var, trafiği var, ulaşımı var;*
3. *İstanbul'da hissedilen en büyük sorun trafik ve ulaşım.*
4. *%14 şu anda toplu ulaşım raylı payın raylı sistemin payı. Gelişmiş iller ülkelerde Londra'da Paris'te bu oran %80'lerde. Dolayısıyla çok gerisindeyiz*
5. *450 kilometre dediler 2019'a kadar şu anda 170 kilometredeler*
6. *Öğrencilerin erişememe, okula gidememe birçok insanın insanın aktarmadan dolayı ödediği yüksek ücretler var.*

Amaç Öncülleri

1. *Şu ulaşım ile ilgili acil eylem planlarıyla ilgili çok değerli masalar kuracağız, bütün yetkilileri çağıracağız, bütün kentin dinamiklerini çağıracağız.*

3. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul'un geleceği planlanmalı.

1. *Yani biz böyle bir kentin aslında 2050 yılını planlamak zorundayız. 2050 yılında İstanbul'u ne bekliyor bunu insanlara bir anayasa gibi anlatabilmek zorundayız.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Bu kentte bu 0-4 yaş arası çocuğu geleceğe nasıl hazırladı İstanbul, ne yaptı? Kreş mi açtı, evinden çıkamayan anneye nasıl bir imkan tanıdı?;
2. 16 milyon nüfusu var İstanbul'un ve koşa koşa 20 milyonları aşmaya doğru gidiyor;
3. Toplumun şu an sokakta yaşadığı gerçek sorunlar var. Erişememe sorunu var, işsizlik var;
4. Böyle bir kent istihdam yaratamıyorsa, dünya kenti İstanbul istihdam yaratamıyor, gençlere iş imkanı oluşturmıyorsa...;
5. Çocuklarının iş bulamamasının en büyük sıkıntısını anneler çekiyor, babalar çekiyor;
6. Her insanın en az %50'si bu insanların işsizlikle ilgili boğuşuyorlar, başka sıkıntıları da var burada anlatamayacağım;
7. Bakın yaşanabilir kentler sıralamasında çok gerilere düşmüş ve her yıl geriye giden bir İstanbul var;
8. Bakın İstanbul beyin göçü veriyor;
9. ... ama bir can güvenliği konusu var mesela deprem;
10. İstanbul'da tespitlere göre 40 bine yakın bina riskli bina, bir milyona yakın insanın canıyla ilgili tehdidi var;
11. Toplanılacak alan kalmadı İstanbul'da;
12. Şu anda neden İstanbul'da 1 milyon 600 bin yapı stoğu var, konut stoğu var; Bu kadar imarlı alanın tanımı neden?;
13. Bir kentin bitiş noktası vardır oradan itibaren imar konuşulmaz. Ama bu kentin böyle bir anayasası yok;
14. Bütünüyle bir kaos sistemi var İstanbul'da aslında;
15. Çok kaos var çok tartışma var bakın taksicinin derdi var, servis şoförünün derdi var, minibüsçünün derdi var, raylı sistemde yürümeyen işler var, kredisi ödeme zorluğu olan bir sürü.

Otorite Kaynağından Sav

1. Resmi rakamlar %14 civarında. Yani İstanbul'daki işsizlik rakamları %14.

Amaç Öncülleri

1. Elbette faydalı işler üretilmiştir onlardan da bugünden itibaren faydalanmayı arzu ederim;
2. İstanbullular'la ilgileneceğim. Dolayısıyla İstanbul'a hizmet etmek için uğraşacağım;
3. Bunların hepsini [İstanbullu'nun sorunlarını] anlatacağım işte;
4. Yani biz vatandaşa gittiğimizde sokağında ona sokağındaki sorunu anlatacağım;
5. Göreceksiniz 961 mahallenin sorunlarıyla ilgili söyleyeceklerimiz olacak;
6. Gerçekten başka bir gelecek hazırlıyoruz İstanbul'a;
7. Kentsel iyileştirmeyle dönüşümü sağlama çabası içerisinde olacağız;
8. Bu kente biz anayasa hazırlamak istiyoruz. Bu kentin çocuklarının gurur duyacağı bir kent bırakmak istiyoruz onlara;
9. Bunu [İstanbul'daki kaos sistemini] düzeltmeye talibiz;
10. Bakın çok güzel çözümleri sunacağız göreceksiniz;
11. İstanbul'un geleceğini tasarlayacağız en büyük projemiz bu;
12. İstanbul'a müthiş bir hayat yaşatacağım;
13. 1 Nisan'da gerçekten çok güzel bir güne günaydın diyecekler.

Değer Öncülleri

1. *Kimdir sorusundan ziyade toplum ne istiyor ona baktık. İnsanlar ne istiyor, bu ilin çocuklarının talebi ne, kadınlarının talebi ne; öğrencilerin, gençlerin talebi, nasıl bir kentte yaşamak istiyorlar;*
2. *Ne siyasi rakibi konuştum ne siyasi partiyi konuştum. 9 yıldır sadece alanında üretmek istediğim konuyla alakadar oldum;*
3. *Konu rakip değil. Konu İstanbul, İstanbul'un sorunları ve çözümleri, konu İstanbul'daki hemşerilerimiz;*
4. *Biz çözümü çok önemsiyoruz;*
5. *Üreteceğim işler İstanbul'la ilgili;*
6. *İyi bir uygulama varken bu dünya ki bu kadar iletişime açıkken bunu alıp uygulamak aslında bir itibarlı bir iştir, olgun bir iştir;*
7. *Aslında çözüm çok önemli. Yani İstanbul'a yeni bir kavram katmak, çözümle beraber yenilikçi bir İstanbul, yani 21. yüzyılın İstanbul'u, 21. yüzyılın kenti İstanbul'u yaşatmak...;*
8. *Kentsel dönüşümü önemsiyoruz. Yerinde kentsel dönüşüm yapıp insanları yerinde yaşamına tutundurmayı çok öne*
9. *İnsanların sorunları ile ilgilenen [yönetim]...*
10. *Kamuya bir fayda sunuyorsanız, x bir ilde x bir belediyede hangi partiye ait olduğuna bakmam;*
11. *msiyoruz;*
12. *Doğruyu alkışlarız, yanlışla dur deriz;*
13. *Biz hep çözümü konuştuk siyasi yaşamım dönemim boyunca.*
14. *Bu millet adına yapılan her iyi şeyi tebrik ederiz.*

4. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] İstanbullu ile iletişime geçilmeli.

Koşul Öncülleri (Sorum)

1. *Ama ha bir gerçektir ki son dönemde bir siyasi başarı vardır [AKP'nin siyasi başarısı], o siyasi başarının altında da elbette böyle bir vatandaş ilgisi vardır ama bugün var mıdır bugün yoktur altını çiziyorum;*
2. *Mitingler biraz insanları ayırıyor, sınıflandırıyor.*

Amaç Öncülleri

1. *Ben İstanbul'da her gün 20 kilometre yol yürümek istiyorum. Yani 20 kilometreyi hem de coşa coşa, insanlarla buluşarak, sorunlarını mahallesinde sokağında konuşarak...;*
2. *Bütün İstanbul'a erişeceğiz, ulaşacağız;*
3. *Benim derdim aslında birebir insanları hissetmek ve birebir kendimizi onlara hissettirmek;*
4. *İstanbul'la öyle güzel bir gönül köprüsü kuracağız ki...*

Değer Öncülleri

1. *Herkesle buluştum, herkesin evine gittim, sorunlarını mahallesinde sokağında dinledim, çözümlerini de ona göre ürettik;*
2. *Vatandaştan uzaksanız zaten gerisi teferruata giriyor;*
3. *O bakımdan 16 milyon insan kendini gördüğü, kendini hissettiği aslında bir aday arıyor İstanbullu. İstanbul'un bir enerjinin bu anlamda paylaşımcı, insanları içine çeken, buluşabilen, sokakta bulup sohbet edebileceği...*

5. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İdeolojilere bakılmaksızın Türkiye'nin ortak değerleri etrafında birleşmeli.

1. Siz bu milyonlarca insanın duygularına hitap edeceksiniz;
2. Bakan Türkiye'nin normalleşmesinin seçimi olmalı;
3. Bu ülkenin huzura ihtiyacı var;
4. İnsanların bir araya gelmeye, birbirlerini kutlamaya, birbirlerine iyi dileklerini iletmeye, farklı inançlardaki insanların değerlerinin kutsandığı saygı duyulduğu günlerin olduğu, onların yaşandığı, milli bayramların coşa coşa yaşandığı, dini bayramların en ulvi biçimde yaşandığı bir kente ihtiyacı var.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Bu ne yazık ki çok yarıştırılıyor ve değerler üzerinden bu ülkede siyaset yapılmanın neticesidir kutuplaşma.

Amaç Öncülleri

1. Ben aslında bir İstanbul ittifakı arıyorum yani İstanbul İttifakı'nda herkes var ... bütün siyasi partiler var orada;
2. Ben aslında bir İstanbul İttifakı, kentlinin, şehirlinin, İstanbullu'nun aradığı belediye başkanlığı üzerinden bir anlayışla tercih edilmeyi bekliyorum;
3. Ben öyle [bu seçimin yerel seçim olarak geçmesini] istiyorum ... Bizim de dilimiz yerel olacaktır;
4. 1 Nisan itibarıyla sadece oy verenlerin yöneteceği bir İstanbul görmeyecekler, oy vermeyenlerin de yöneteceği bir İstanbul başlayacak;
5. Benim 1 Nisan'dan itibaren en ortak yönetim modelindeki en ortak paydaşım hangi partili olursa olsun ilçe belediye başkanları olacak ve ... demokrat masalarımız olacak;
6. Toplum orada [yönetimde] herkesi görecektir;
7. Siyasi ideolojisi, anlayışı farklı farklı da olsa bir hizmet birliği adına orda bulunduğunu hissedeceksiniz bir de tabii liyakatlarıyla var olacaklar;
8. İstanbul'da biz bunu [insanları bir araya getirmeyi] başaracağız;
9. Sadece seçenlerin değil seçmeyenlerin de yönettiği bir İstanbul olacak 1 Nisan itibarıyla.

Değer Öncülleri

1. Ben liderlerine çok düşkün ve onların Cumhuriyet değerlerine çok düşkün ve onların Cumhuriyet değerlerine Türkiye Cumhuriyeti değerlerine çok saygılı ve sahip çıkan, gerçekten hayatıma ışık tuttuğuna inandığım Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğine inanan ve aynı zamanda tabii bu toplumun bu toplumun var olan tüm değerlerine yani binlerce yıllık tarihinden gelen tüm değerlerine de sahip çıkan, milli duyguları en üst seviyede olan bir insanım;
2. Her ferdi bir kardeş gibi; görevini kamu görevi olarak kabul eden bir insan, bir kardeş gibi bağrına basan, seven bir duyguya sahibim. Bunu ben yaşadığım alanda yani doğusu-güneyi, kuzeyi-batısı hangi etnik köken olursa olsun hangi inanca sahip olursa olsun her bireyi önemseyen ve yeter ki bu ülkenin bir yaşayan bir vatandaşı olarak kabul eden...;
3. Partizan dilden uzak [yönetim] ...;
4. Ben hayattaki duruşu, prensipleri, vicdana bakışı, adalete, hukuka bakışı, yaşama bakışı, değerlere, evrensel ya da ulusal değerlere bakışıyla hayatı çok önemseyen birisiyim ve bu yaşam değerleri üzerinden bazen sizi en solcu kabul edebilirler bazen sizi toplum değerleri bakımından en sağcı ama ben bu klişe cümlelerden biraz uzağım yani klişe kalıplardan uzağım;
5. Yani odakta insan var;

6. Ben o bahsettiğiniz tüm kavramların benim ruhumda olması, öyle ailelerden yetişmiş olmayı müthiş bir enerji, müthiş bir deneyim olarak görüyorum;
7. Yani siz bu toplumun muhafazakar değerlerini yoksayabilir misiniz? Asla. Yani ya da bu toplumun çağdaşlaşma değerlerini yoksayabilir misiniz? Asla;
8. Yani inancına olan tutkusu, kavramları, yaşama, çağdaşlığa, demokrasiğe olan tutkularımı herkes biliyor ... 9-10 yıl Kur'an kursu eğitimi almış birisiyim, hayatımda o inanç değerlerine çok tutkulu da birisiyim;
9. Herkesin inancına da, duyduğu tutkuya sonsuz saygı duyan birisiyim;
10. Kimsenin inancıyla yarışmam, kimsenin de benim inancımla yarışmasını yarışmasına müsaade etmem;
11. Ben bundan uzak duruyorum. Tam aksine diyorum ki ya ben seni de hissediyorum, seni hissediyorum;
12. Değerler üzerinden çatışmalar, partizanlık bakın bu kavramlar bitti. Toplum huzur istiyor, toplum güler yüzlü yöneticiler istiyor, sempatik insanlar istiyor. Yani onun adamı bunun adamı değil, o partili bu partili değil;
13. Aynı apartmanda ısınıyoruz, aynı sokakta üşüyoruz. Bu kadar bir arada olabilen bir toplumun parti duyguları üzerinden ayrışması bu vatana ihanettir;
14. Benim duygum bu, ben herkese eşit davrandım;
15. Yani bir insan siyasi kavramlar üzerinden kimseyi yorumlamıyor;
16. Orada herkes olacak çünkü konuştuğumuz konu İstanbul;
17. O partinin çocuğu, bu partinin çocuğu ya da işte şuradan gelenin oğlu, kızı yok böyle bir şey, "İstanbul";
18. Biz kentli ittifakı istiyoruz derken, İstanbullu ittifakı istiyoruz derken evet bütün partiler var orada;
19. Yani ben belediye başkanını şöyle tanımlıyorum herkesin buluşabildiği insan, herkesin birleştiği, buluştuğu, görüştüğü yani bir Belediye Başkanı bir kentin merkezi gibi.

6. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Bu süreç CHP ile birlikte en iyi şekilde yönetilmeli.

1. Yani kriter başarı, dinamizm [Adaylar başarı ölçütüne göre belirlenmeli]
2. Dolayısıyla en doğru karar vermek, en yüksek oyu almak, en yüksek oy almanın yanı sıra yönetim becerisi, tecrübe hepsi bir araya gelecek şekilde karar almak...[karar alınmalı]
3. Diğerlerinin [adaylığa seçilmeyenlerin] bütüncül ve en kuvvetli şekilde hem o adayın hem İstanbul hedefinin yanında olması gerektiğini vurguladık ve vurgulayacağız;

Amaç Öncülleri

1. Onun [sistem değişikliğinin] gündemi anayasadır, meclistir ... Bizi başka yere çekmek isteyenlere asla müsaade etmeyeceğiz;
2. Rasyonel davranmaya, doğru tercihler yapmaya, bu bahsettiğimiz iddianın taşındığı bir süreç yaşatmaya çalışacağız. 39 ilçede doğru aday tespitleri için hep birlikte çalışacağız;
3. Olgun bir süreç olsun isteğindeyiz, kişiler irdelensin;
4. Biz İstanbul'da en yüksek oyu almak istiyoruz ve bu süreci en doğru şekilde yönetmek istiyoruz;
5. Bugün mükemmele yakın bir süreç yöneteceğimizin altını çiziyorum. İstanbul deneyimi, Cumhuriyet Halk Partisi içinde kusursuz deneyimlerden bir tanesi olacak;
6. Biz hem 1 Nisan'a kadar mükemmeli yöneteceğiz hem 1 Nisan'dan sonra da başka bir mükemmeli yöneteceğiz;
7. Göreceksiniz en hızlı, en doğru ve ilk açıklamayı yapan merkez bizim merkezimiz olacak hangi netice olursa olsun. Merkezimiz tam donanımlı olacak tabi ki on binlerce insan, yüz bin belki yüz binleri aşan insan görev

yapacak alanda sandıkta. Ama işin mobilizasyonu ve sisteme erişimi, sisteme girişimiyle ilgili binlerce insan aktif çalışacak. Buradaki amacımız şu oyların doğru sayılmasıdır. Yani bize verilen oylar değil tek derdimiz aslında. Kime verildiyse oyların doğru sayılmasıdır. O anlamda hem sandık güvenliğinde göreceksiniz en az partililer kadar gönüllüler de bu sürece sahip çıkacak.

Araç-Amaç Öncülleri

1. *Bir kenti kazanmanın yolu 4-5 yıllık çalışma. Bir başka unsur kazanmanın da yolu 4-5 yıllık bir çalışma.*

Değer Öncülleri

1. *Umarım ... İstanbul'da saygılı, seviyeli, projelerin konuşulduğu, insanların aradığı şeyi bulmaya çalıştığı bir ortam yaşanır;*
1. *Siz bir siyasal mücadeleye girdiğinizde toplum gücü siyasi partinizin gücü ama çekirdekte ailenizin gücü çok önemli, onların manevi gücü çok önemli;*
2. *Bir kişinin tahakkümü altında değil ya da bir anlayışın salt bir anlayışın iradesi altında değil kendim olabilme kavramıyla siyaset yapabileceğim en doğru kurum olarak Cumhuriyet Halk Partisi'ni seçtim;*
3. *Tabii ahlaklı bir süreç yöneteceğiz hep beraber.*

Görüldüğü gibi İmamoğlu, bu seçime yönelik 6 sav ileri sürmektedir. İmamoğlu tarafından ileri sürülen savlar şu şekilde özetlenebilir:

1. sav: İmamoğlu, “İstanbul’a ve Türkiye’ye yeni bir yönetim anlayışı gerekiyor.” iddiası çerçevesinde İstanbul’un enerjiye, yeni bir yönetim anlayışına, değişime, iyi bir yerel yönetime ve yöneticiye ihtiyacı olduğunu; İstanbullu’nun artık kente huzur ve mutluluk getirecek ve kolaylıkla erişebilecekleri bir belediyeye gereksinim duyduğunu vurgulamaktadır. Bu iddia çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde İstanbul’un yirmi beş yıllık yönetiminin insanların enerjilerini düşürdüğünü ve onları mutsuzlaştırdığını; bu 25 yıllık yönetimin İstanbul’a ihanet ettiğini, İstanbul’da karmaşanın bulunduğunu, İstanbul’un yol haritasının olmadığını ifade etmektedir. Aynı zamanda mevcut yönetimin yönetme yeteneğine, isteğine, liyakatına sahip ve ulaşılabilir olmadığını ve bürokrasinin sürekli değiştiğini belirterek İstanbul’daki projelerin merkezi hükümet tarafından gerçekleştirildiğini vurgulamaktadır.

Otorite kaynağından sav öncülünde İstanbullu’nun %60’ının İstanbul’u terk etmek istediğini, yaptırdığı bir araştırmaya dayanarak ileri süren İmamoğlu; İstanbullu’ya ihtiyaç duydukları enerjiyi ve mutluluğu vermeyi, İstanbul’u İstanbullu’yla birlikte yönetmeyi, ayrımcılığın yapılmadığı bir İstanbul yaratmayı, her soruna değinmeyi ve belediyede çalışan her insanın hak ettiği değeri göreceği bir

yönetim oluşturmayı amaçlamakta ve kimseyi ayırt etmeden yalnızca İstanbul temelli bir toplum yaratmak istediğini dile getirmektedir. Aynı zamanda iyi bir yönetici olduğunu ve İstanbul'u daha iyi bir kent haline getireceğini göstermeyi ve Ankara'ya yük olmayan bir yönetim anlayışını hedeflediğini vurgulamaktadır.

Bu amaçlar çerçevesinde İstanbullu'nun mutluluğu, paylaşımcılık, güler yüzlülük, her soruna değinme, ortak yönetim, vatandaşın büyükşehire erişimi ve İstanbullu'yu çözümle buluşturma gibi konuları önemsedini ifade etmekte; kente özen göstermeye, insana saygıya, İstanbul'a ve İstanbullu'ya önem verdiğini dile getirmekte ve ayrımcılığı, partizanlığı reddederek yönetimde ve hizmette eşitlik ile liyakata önem verdiğini vurgulamaktadır.

2. sav: İmamoğlu, "İstanbul'un trafik ve ulaşım sorunuyla başa çıkılmalı" iddiası çerçevesinde İstanbul'da metroya ihtiyaç olduğunu ve İstanbul'un ulaşım sorunuyla ilgilenilmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Bu iddia çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde İmamoğlu'nun İstanbul'da hissedilen en büyük sorunun trafik ve ulaşım sorunu olduğunu, bu sorunların bir kaos yarattığını, İstanbul'da raylı sistemin payının çok düşük olduğunu ve mevcut yönetimin metro yapımında söz verdikleri hedefe ulaşamadıklarını vurguladığı görülmektedir. Amaç öncülü incelendiğinde ise amacının, ulaşım sorunuyla ilgili acil adımlar atarak tüm yetkililer ve dinamiklerle birlikte bu sorunu çözmek olduğunu vurgulamaktadır.

3. sav: İmamoğlu, "İstanbul'un geleceği planlanmalı." iddiası çerçevesinde İstanbul'un geleceğinin planlanması ve gelecekte İstanbul'u ne beklediğinin İstanbullu'lara iyi bir biçimde anlatılması gerektiğini ileri sürmektedir. Bu iddiaya ilişkin koşul öncülleri incelendiğinde İmamoğlu çocuklara iyi bir gelecek hazırlanmadığını, İstanbul'un nüfusunun giderek arttığını, insanların erişememe ve işsizlik sorunlarının olduğunu, İstanbul'un yaşanabilir bir kent olmaktan çıktığını, İstanbul'un beyin göçü verdiğini, depreme hazırlık yapılmadığını ifade etmekte; aynı zamanda İstanbul'da yapılaşmanın sonunun gelmediğini ve İstanbul'da her alanda bir kaos ortamı oluştuğunu vurgulamaktadır.

Otorite kaynağından sav öncülü incelendiğinde, İmamoğlu'nun işsizlik sorununu resmi rakamların verilerine dayanarak ifade ettiği görülmektedir. Amaç öncüllerinde amacının, İstanbul'un yararına olan her işten yararlanmak, İstanbul'la ilgilenmek, İstanbul'a hizmet etmek ve kentsel iyileştirmeyle kentsel dönüşümü

gerçekleştirmek olduğunu ifade etmektedir. İmamoğlu, İstanbul'un her bölgesinde ve her kesiminde yaşanan sorunları çözerek karmaşayı sona erdirmeyi ve İstanbullu'ya güzel bir gelecek yaşatmayı amaçladığını belirtmekte ve değer öncüllerinde İstanbul halkının isteklerine önem verdiğini, rakiple değil yalnızca hizmetle ve sorunlarla ilgilendiğini ve ilk sıraya kamu yararını koyduğunu ifade etmektedir. Bu doğrultuda karşıt bile olsa yapılan her iyi şeyin takdir edileceğini ve kullanılacağını, ayrıca kentsel dönüşümü ve insanları yerinde yaşama tutundurmaya önem verdiğini vurgulamaktadır.

4. sav: İmamoğlu, "İstanbul ile iletişime geçilmeli." iddiası çerçevesinde İstanbullu ile sürekli iletişim halinde olunması gerektiğini ileri sürmektedir. Koşul öncülleri incelendiğinde AKP'nin son dönemde halktan uzaklaştığından ve bununla birlikte mitinglerin de insanlarla birebir iletişime geçmeyi engellediğinden söz eden İmamoğlu, İstanbullu'yla buluşmayı ve İstanbullu'yu birebir hissederek onlarla gönül köprüsü kurmayı amaçladığını ifade etmektedir. Bu amaç doğrultusunda değer öncüllerinde milyonlarca İstanbullu'nun duygularına hitap etmeyi, vatandaşla yaklaşmayı, paylaşımcılığı ve insanlarla birebir temasta bulunmayı önem verdiğini vurgulamaktadır.

5. sav: İmamoğlu, "İdeolojilere bakılmaksızın Türkiye'nin ortak değerleri etrafında birleşmeli." iddiası çerçevesindeki koşul öncüllerinde bu ülkede değerler üzerinden politika yapıldığını ve inançların ve değerlerin yarıştırıldığını ifade etmektedir. İmamoğlu amaç öncülleri çerçevesinde her kesimden insanı birleştirerek bir İstanbul ittifakı yaratmayı, farklı görüşteki bireylerin de yönetimde söz sahibi olduğu bir İstanbul tasarlamayı ve hizmet adına herkesin ortak biçimde yönetime katılmasını amaçladığını vurgulamakta ve bu amaçları da değerleri olduğunu ifade ettiği Türkiye Cumhuriyeti değerleri temelinde gerçekleştireceğini, bu ülkenin her vatandaşını kardeş gibi gördüğünü, değerleri açısından hem sağcı hem solcu hem milli hem de dini değerleri ruhunda barındırdığını, odağında insan olduğunu, inançlara saygı duyduğunu ve de saygı beklediğini ifade etmektedir. Aynı zamanda toplumun huzur istediğini dile getirerek toplumun ne istediğine önem vermekte, siyasi kavramlar üzerinden kimsenin ayrıştırılmaması gerektiğini söyleyerek İstanbul'la ilgilendiğini ve her kesimden insanla buluşmayı önem verdiğini belirtmektedir.

6. sav: İmamoğlu, “Bu süreç CHP ile birlikte en iyi şekilde yönetilmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncülü ileri sürmemekte, amaç öncülleri çerçevesinde ise kendilerini farklı yere çekmek isteyenlere izin vermemeyi, doğru tercihler yaparak İstanbul’un 39 ilçesinde en iyi adayları çıkarmayı, CHP olarak en yüksek oyu almayı ve aynı zamanda seçim akşamının sorunsuz biçimde geçmesini amaçladıklarını vurgulamaktadır. Araç-amaç öncülleri bağlamında İstanbul’u kazanmanın yolunun 4-5 yıllık çalışma olduğunu ifade etmekte, değer öncüllerinde ise saygılı, seviyeli ve ahlaklı bir seçim sürecini önemsedğini; ailesinin ve partisinin manevi desteğine ve bir kişinin baskısı altında olmadan özgür hareket etmeye önem verdiğini belirtmektedir.

Yukarıda özeti sunulan savlar genel olarak incelendiğinde, İmamoğlu’nun, yıllardır AKP tarafından yönetilen İstanbul’daki eksikliklerden ve sorunlardan (trafik, ulaşım) yola çıktığı ve İstanbul’un çeşitli sorunlarını daha çok “İstanbul’un geleceği” vurgusu üzerinden ifade ettiği söylenebilir. Bu nedenle yeni bir yönetim anlayışının gerekliliğini vurgulayan İmamoğlu, aynı zamanda yönetimdeki kişilere ilişkin sorunlar olduğunu vurgulayarak İstanbul’u yöneten AKP’li yöneticilerin özellikle son dönemlerde kibirli davrandığını ve İstanbul halkından uzaklaştığını belirtmekte, bu tür bir yönetim anlayışına karşı çıkmaktadır. İmamoğlu’nun konuşmasında göze çarpan, bu konuşmanın daha çok genel politikaya ilişkin olarak yapılandırılması; İmamoğlu’nun en az yerel sorunlar kadar genel politikadaki sorunlara değinmesidir. Bu yönüyle İmamoğlu, yerel seçimden çok genel seçimlerde yarışan bir aday izlenimi vermektedir.

Genel politikaya ilişkin olarak, AKP’nin Türkiye’yi kutuplaştırdığını ve mutsuzlaştırdığını; Türk halkının ortak değerler etrafında birleşmesi gerektiğini ifade eden İmamoğlu seçildiği durumda Türkiye’deki bu kutuplaşmayı sona erdirmek ve Türkiye’ye huzur getirmek istediğini ifade etmekte; yönetime geçmesi durumunda gerek yönetim kadrosuna gerekse İstanbullu’ya karşı ayrımcılığa ve kutuplaşmaya son vereceğini sezdirmektedir. Senelerdir İstanbul’da seçim kazanamayan CHP’nin adayı olarak İmamoğlu; İstanbul’un uzun yıllardır AKP’li başkanlar tarafından yönetilmesi ve bu sorunların nedeninin AKP olması nedeniyle CHP vurgusu yapmakta ve bu süreçte partisi CHP’yi ön plana çıkarmaya çalışmaktadır. Bununla birlikte İmamoğlu’nun, iktidar partisi AKP’nin bir önceki seçimlerde yaşanan olaylar

nedeniyle seçim güvenilirliğini azaltacak bir girişimde bulunacağına ilişkin kaygı taşıdığı söylenebilir.

4.1.1.2. Cumhuriyet İttifakı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Binali Yıldırım Tarafından Kullanılan KU'lar

Cumhuriyet İttifakı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Binali Yıldırım'ın, 20 Mart 2019 tarihinde seçim kampanyası yürütmek amacıyla katıldığı TV programındaki konuşması KUM kullanılarak çözümlenmiş, söz konusu konuşmadaki kılıgısal savlar saptanmıştır. Bunlar, iddia ve öncülleriyle birlikte şu şekilde sunulmaktadır:

1. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbullu'nun öncelikleri göz önünde bulundurulmalı.

1. *Yani bunlar İstanbul'un ihtiyacı olan şeyler ama ... yapılması gereken çok daha fazla şeyler var.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Seçmen yerel konularda öncelik [seçmenin önceliği] trafik ve ulaşım, ikinci öncelik otopark, üçüncü öncelik yeşil alan ihtiyacı, altyapının işte engelli vatandaşlarımıza uygun olmaması gibi konular ... genel politikalar açısından da ekonomik sıkıntı, pahalılık gibi konular, işsizlik gibi konular da gündeme geliyor;*
2. *İstanbul'un siyaseti gelecek, geçim, İstanbul'un İstanbullular'ın ne beklediği.*

Amaç Öncülleri

1. *İstanbullular eğer bizden yöne karar verirse biz canla başla verdiğimiz sözleri yapmak için çalışacağız;*
2. *[İstanbul için] O kadar çok yapacağım şey var ki...*
3. *İstanbul benim geleceğim, İstanbul benim kaygım, İstanbul'da yaşıyorum, İstanbul'a seçeceğim belediye başkanı önemli, tecrübeli olsun, önceki siciline bakarım ona göre oy veririm diyen herkesten oy bekliyorum.*

Değer Öncülleri

1. *İstanbul'un konularının, İstanbul'un projelerinin genel siyasetin sert siyasetin gölgesinde kalması beni üzer İstanbullular adını üzülürüm;*
2. *İsrarla İstanbul üzerinde duruyoruz, İstanbul'u konuşuyoruz, İstanbul'un geleceğini konuşuyoruz, sorunlarını konuşuyoruz, çözümlerini konuşuyoruz. Daha az konuşuyoruz daha çok İstanbullular'ın konuşmasına fırsat veriyoruz;*
3. *İnsanın hayatını kolaylaştıran, insanları mutlu yapan her hizmet beni iki kat mutlu yapıyor*
4. *Şimdi benim genlerime işlemiş bir şehirden bahsediyorum.*

2. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Her vatandaşa eşit davranılmalı.

1. *Ya bu İstanbul'da yaşayan insanların geleceğini düşünmek, onların Ankara'da işi varsa gidip orada yatıp kalkıp halletmesi de benim işim, burada bana verilen yetkiyle yapacak olan da benim işim.*

Amaç Öncülleri

1. *İstanbul'da 10 buçuk milyon seçmen var, ben bütün seçmenlerin oyuna talibim.*
2. *Çünkü ben İstanbul'da yaşayan 15 milyonun geleceği için çalışacağım; İstanbul'da yaşıyorum, İstanbul'a seçeceğim belediye başkanı önemli, tecrübeli olsun, önceki sicilini bakarım ona göre oy veririm diyen herkesten oy bekliyorum;*
3. *Yani hepimiz hizmet için geliyoruz;*
4. *... insanların temel ihtiyaçlarını sağlamak ... hükümetin en önemli görevidir, yerel yönetimlerin de görevidir*

Değer Öncülleri

1. *İstanbul'un geleceği herkesi ilgilendiriyor. Yapacağım projeler işler efendim bana oy verenler için bunları yapıyorum sizin için yapmıyorum diye bir durum söz konusu değil;*
2. *İstanbul bizim ortak geleceğimiz, evimiz, işimiz, hepimizin memleketi;*
3. *Benim açımdan hizmette siyaset olmaz, hizmet insanlar için bütün vatandaşlar için yapılır;*
4. *İstanbul'da oy verecek her seçmende nüfus kağıdına bakmadan, etnik kimliğine bakmadan...*
5. *Yani hizmette siyaset olmaz, yani siyasi görüşümüz farklı diye o ülkede yaşayanlara cezalandırmak ahlaki bir şey değil.*

3. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Bu ülkenin ortak değerleri üzerinden siyaset yapılmamalı.

1. *Ya ben bunların [Atatürk'le ilişkili olayların] üzerinde durulacak şeyler olduğunu düşünmüyorum.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Dolayısıyla yani Atatürk üzerinden siyasetin modası geçti [Atatürk üzerinden siyaset yapılıyor].*

Değer Öncülleri

1. *Atatürk bu ülkenin bir değeridir;*
2. *Böyle bir ayrıştırmanın bu ülkeye faydası yok;*
3. *Bunu bir genel bir duruş işte bir kutuplaşma olarak ortaya koymak bu ülkeye haksızlık bu millete haksızlık;*
4. *Yani bu ülkenin kurucu değerlerinin, bu ülkenin önemli insanların, önemli olaylarının bir ayrışma konusu olması ülkemiz adına yazık bir şey.*

4. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul'da depremesel ve kentsel dönüşüm yapılmalı.

1. *İstanbul'da ciddi anlamda depremsel dönüşüm ihtiyacı var;*
2. *Acil 30.000 ile 50.000 arasında yapı dönüştürülmesi gerekiyor bunlar belli;*

3. *Yani dolayısıyla şu anda 2000 hektar en az ilave alan açmamız lazım;*
4. *Bu [depreme yönelik kentsel dönüşüm] mutlaka yapılmalı;*
5. *Bu [depreme yönelik kentsel dönüşüm] ortada bırakılacak bir konu değil bu çözülecek;*
6. *Bu [Kartal'da bir binanın çökmesi] bize bir uyarıdır biz bunu bundan sonra bütün hepsine daha titiz üstüne gitmemiz lazım.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *İstanbul'da deprem toplanma alanları bazı ilçelerde yok desek yanlış olmaz;*
2. *5 katlı 6 katlı yapılar var bütün bir ada bir mahalle. Oraya 5 emsal veriyorsun bir tane böyle kazık gibi televizyon kulesi gibi yukarıya çıkan bir bina hepsine tepeden bakıyor, o mahallenin kimyasını bozuyor ve büyük bir haksızlık ortaya çıkıyor.*

Amaç Öncülleri

1. *Buna [yapıların dönüştürülmesine] hız vereceğiz bir kere öncelikli konu olarak ele alacağız.*
2. *Ada bazında, mahalle bazında dönüşümler olacak;*
3. *Ha böyle yaptılar diye yüzüstü bırakacak halimiz yok, bunların takipçisi olacağız. Fikirtepe'nin de takipçisi olacağız; Esenyurt'un da takipçisi olacağız;*
4. *Onun için diyoruz ki biz belediye hakem olacak, belediye sözleşmede bir standart getirecek, müteahhitlerin bir yetkinliği olacak;*
5. *70-80 milyar lira parası var bu sigortanın DASK'ın. Bunu deprem dönüşümünde kullanalım deprem olduktan sonra değil de önceden tedbir alalım;*
6. *Bu [depreme dayanıksız yapı sorunu] çözülecek;*
7. *Hem Fikirtepe hem Esenyurt mağdurlarının işlerinin takipçisi olacağız. Daha çok detaya gireceğiz ve bir çözüm yolu mutlaka buluruz;*
8. *Benim meclisimde plan tadilat dosyaları meclisin ilk gündem maddesi olmayacak. Mümkünse hiç gelmeyecek...*
9. *Buna [orantısız yapılaşmaya] izin vermeyeceğiz.*

5. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul seçmeni sandığa gitmeli.

1. *Ben çok fazla katılımın az olacağı kanaatinde değilim, olmamalı.*

Amaç Öncülleri

1. *Sürekli ben konuşmalarım da katılımın yüksek olması yönünde hep çağrı yapıyorum;*
2. *Ben bütün seçmenleri 13 milyon İstanbul'da oy kullanacak hemşerilerimin sandığa gidip son sözlerini söylemelerini bekliyorum.*

6. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Türkiye'de fiyat istikrarı sağlanmalı.

1. *İşler düzelecek beklentisi herkeste var, düzelmeli de;*
2. *Fiyat istikrarını sağlamak bir hükümetin en önemli görevidir, yerel yönetimlerin de görevidir.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Ekonomiyle ilgili sıkıntı var;*
2. *Düzelme işi konjonktürel bir şey yani bizim bölgede sıkıntılarımız var;*
3. *Yani 2008'de başlayan Amerika'da başlayan kriz dünya ticaretini çok olumsuz etkiledi ve ticaret küçüldü. Şu anda 2009'daki dünyanın toplam milli geliriyle bugünkü arasında fark yok, büyümüyor dünya. Büyümeyince e ne olacak para gelişmiş ülkelerde. Gelişmiş ülkelere gelişmekte olan kaynak açığı olan ülkelere kaynak akışı olmuyor;*
4. *Biz çok açıldık, çok fazla yatırım yaptık. Şimdi onların geri ödemeleri var geri ödemelerde biraz sıkıntı yaşıyoruz;*
5. *Dış kaynak açığımız olduğu için ticaret açığımız var, bütçe açığımız var;*
6. *Bir kur operasyonundan sonra dengeler bozuldu, maliyetler değişti, üretim miktarı maliyetlere göre değişti. Dolayısıyla burada bir öngörülemez bir durum ortaya çıktı.*

Amaç Öncülleri

1. *Bunu düzeltecek olan yine biziz, biz düzelteceğiz;*
2. *Bunu aşacağız, bunu aşacak olan da AK Parti kadrolarıdır;*
3. *Mutlaka ve mutlaka kuracağımız gıda üstleri vasıtasıyla bu sebze, meyve, diğer kuru gıdalarda fiyat istikrarı sağlayacağız;*
4. *Şu anda İstanbul'un milli gelir içindeki payı 232 milyar dolar. 5 yıl içinde bunu 300 milyar dolara çıkaracağız. Bu ne demektir İstanbul zenginleyecek. Dolayısıyla Türkiye zenginleyecek;*
5. *İstanbul'un ihracattaki payı 78 milyar dolar Türkiye ihracatında yarıya yakın. Bunu 125 milyar dolara çıkaracağız;*
6. *En az 500.000 İstanbullu'ya iş sağlayacak yatırımları, üretimi, hizmet alanlarını oluşturacağız.*
7. *Gıda komitesi vesilesiyle bakanlığın işte et ithali et fiyatlarıyla ilgili politikalarında bunları çok konuştuk. Şimdi inşallah bunları İstanbul ölçeğinde uygulama fırsatı bulacağız.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. *Bunu [fiyat istikrarını] nasıl sağlayacağız bir kere Trakya'yı daha çok etkin kullanacağız;*
2. *Bu tedarik zincirini, arz talep konfigürasyonunu çok sağlıklı yaparsak ben bu sebzede meyvede insanların temel ihtiyaçlarında ciddi bir sorun yaşanacağını düşünmüyorum;*
3. *Bu üç hedef [İstanbul'un milli gelir içindeki payını artırma, ihracattaki payını artırma, istihdamı artıracak yatırımları artırma] neyle gerçekleştirecek? Yapacağımız 178 milyarlık yatırım ile gerçekleştirecek.*

7. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul'un trafik ve ulaşım sorunuyla başa çıkılmalı.

1. *1 milyon 750 bin şu anda araca otopark lazım.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Otoparklar da trafiği sıkıştırıyor ya yolların %40'ı otopark olarak kullanılıyor;*
2. *Sokakları dahi kullansan 700 binini [otomobillerin] ancak yer [park alanı] bulabiliyorsun.*

Amaç Öncülleri

1. *Sürdürülebilir, eziyet olmaktan çıkarılabilir akan bir trafiği ben İstanbullulara vaat ediyorum;*
2. *Hedefimiz raylı sistemi 5 yıl içerisinde %18'den %48'e çıkarmak...;*
3. *Efendim şimdi 48'e çıkaracağız 18'den. Bu ne demektir? Karayolunun yükünü %30 azaltacağız demektir;*
4. *Biz de orada yine sınırlı bir iş yapabileceğiz 243.000 kapasite yapacağız 5 yıl içinde. Bu bir, ama daha önemlisi aracını almayacak insanlar;*
5. *İstanbullu her yöne her yöne 750 metre gittiğinde bir metro istasyonuna rastlayacak;*
6. *Burada bir toplama merkezi yapacağız aracını park et devam et;*
7. *Birisi Adalar'da oturan yaz-kış oturanları adalar arası ve adadan İstanbul'a gidiş gelişlerinin bedava yapacağım;*
8. *İkincisi çöp ayrıştırma işini evlere kadar yayacağız, yani altyapıyı kuracağız. Çöp ayrıştırmadan elde ettiğimiz parayı da öğrencilere indirim olarak uygulayacağız. Yani böyle %40 civarında bir indirim yapabileceğiz.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. *Bizi kurtaracak olan raylı sistemin oranını artırmak;*
2. *Yani bunu [raylı sistemin payını yükseltmek için] yapmak için her yıl 57 kilometre demiryolu yapmamız lazım, tünel yapmamız lazım, metro veya işte yüzeyssel veya monoray raylı sistem yapmamız lazım kısacası.*

Değer Öncülleri

1. *Payları nasıl? Raylı sistem %18. Ben bununla ilgileniyorum.*
8. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul ve çevresinde tarım teşvik edilmeli.**
1. *Yani para kazanmak istemez mi Trakya'daki tarımla uğraşan hayvancılıkla uğraşan insanlar? ... Ona yalnız bir ışık göstermeniz lazım*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *İstanbul'da tarımın payı 1.4 yani, İstanbul'da tarım falan yapılmıyor;*
2. *İstanbul'un efendim refüjlerini, kavşaklarını, yeşil alanlarını süsleyen bitkiler de uzaklardan geliyor.*

Amaç Öncülleri

1. *Organik tarım bir şeyler yapıyor işte biraz Çatalca tarafında çiçek süs bitkileri ekiliyor bunu biraz daha yaygınlaştıracamız.*
9. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] İstanbul'da yeşil alanlara ağırlık verilmeli.**

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *20 tane numara var bunların her biri dere, yani binalar yapılmadan önce buralarda dereydi. Şimdi bu derelerin çoğu kayboldu.*

Amaç Öncülleri

1. Yeşile benim belediye başkanlığında kavuşacak İstanbullular;
2. 55 milyon metrekare bir yeşil alanı insanların nefes alacağı, yürüyüş yapacağı, piknik yapacağı alanı böylece kazandırmış oluyoruz.

Araç-Amaç Öncülleri

1. Bu dereleri tekrar hayata geçireceğiz ve bu dereleri yeşil ağa dönüştüreceğiz. Böylece güneyde maviyle kuzey ormanlarını birleştireceğiz. Böylece şehrin içerisinde dengeli bir yeşil alan haritasını da oluşturmuş olacağız.

10. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul'a daha çok turist çekilmeli.

1. 1500 dolar olması lazım, iki katından fazla olması lazım.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Kongre ve fuardan biz para kazanamıyoruz;
2. Katma değeri düşük yani 650 dolar ortalama;
3. Yani İstanbul bundan da [deniz turizminden] hak ettiği payı almıyor;

Amaç Öncülleri

1. Herkes bundan kazanacak. Otelcisi, lokantacısı, taksicisi, mücevhercisi efendim kumaşçısı aklına ne gelirse hediyelik eşya...

Araç-Amaç Öncülleri

1. Bunu iki türlü artırabileceğiz. Bir, bu kongre fuar turizmini çok fazla ön plana çıkaracağız ve buraya turist gidecek. İki, sağlık turizmi...Bir de eğitim turizmi yani 61 üniversitesi var İstanbul'un, 51 tanesi faal. Yani bunların öğrenci sayısı 1 milyonu buluyor, 900 küsur. Yani bunların %10'u 90.000 yapar, %5'i 45.000 yapar 50.000 öğrenci. 50.000 öğrenci Türkiye'de İstanbul üniversitelerinde okuduğunu düşünün;
2. İstanbul'un bir de deniz turizmi var; 3 medeniyetin yaşadığı bir açık hava hazinesi müzesi olan İstanbul'a daha çok deniz turizmi gelebilir. Bunun için Yenikapı'da ve Salıpazarı'nda iki tane terminal yapılıyor.

11. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] İstanbul dizi ve sinema sektörüne daha çok açık hale getirilmeli.

Amaç Öncülleri

1. Şimdi biz bunu [sinema ve dizi sektörünü] bir adım daha ileri götüreceğiz...ilk etapta 500 milyon dolara buradaki yıllık getiriye çıkarmayı hedefliyoruz.

Araç-Amaç Öncülleri

1. Avrupa Yakası'nda büyük bir film platosu kuracağız bu dizilerin çok daha profesyonel şekilde yapılması için.

12. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İstanbul, engellilerin yaşaması için uygun hale getirilmeli.

1. *Önce kafalardaki engeli kaldırmamız lazım;*
2. *Mutlaka engellilerin dışarı çıkacağı, hayatın içinde olacağı bir altyapıyı oluşturmamız gerekiyor.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Şehirlerimizin genel olarak engelli vatandaşlarımızın yaşamını kolaylaştıracak tarzda altyapısı yok;*
2. *Bunlar [düşük tabanlı otobüsler ve eğimli kaldırımlar] var ama yetersiz.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. *Bunu da [kafalardaki engeli] eğitimle yapacağız [kaldıracağız]*

Görüldüğü gibi Yıldırım, bu seçime yönelik 12 sav ileri sürmektedir. Yıldırım tarafından ileri sürülen savlar şu şekilde özetlenebilir:

1. sav: Yıldırım, “İstanbul’un öncelikleri göz önünde bulundurulmalı.” iddiası çerçevesinde ilk olarak İstanbul’un önceliklerine ve sorunlarına yönelik adımlar atılması gerektiğini belirtmekte; koşul öncülleri bağlamında seçmenin; trafik, ulaşım, otopark, yeşil alan, alt yapı gibi konularda sorun yaşadığını, genel politika açısından ise ekonomik sıkıntılar, işsizlik gibi sorunlar bulunduğunu ifade etmekte ve asıl sorunun İstanbul’un geleceği ve İstanbul’un geçimi olduğunu belirtmektedir. Amaç öncülleri incelendiğinde amacının; verdiği sözleri yerine getirmek, İstanbul için daha fazla şey yapmak ve İstanbul için kaygılanan herkesten oy almak olduğunu vurgulamaktadır. Değer öncülleri bağlamında İstanbul’un konularının ve projelerin genel politikanın gölgesinde kalmamasına ve İstanbul’un sorunlarına verdiği önemi belirtmekte ancak bu sorunları da İstanbul halkından dinlemenin önemini vurgulamaktadır. Aynı zamanda “genlerime işlemiş bir şehir” diyerek İstanbul ile kendini özdeşleştirmekte, yapılan hizmetlerin kendisini daha çok mutlu ettiğini ifade ederek halkın rahatı ve mutluluğuna verdiği önemi vurgulamaktadır.

2. sav: Yıldırım, “Her vatandaşa eşit davranılmalı” iddiasına ilişkin olarak konuşmasında herhangi bir koşul öncülü ileri sürmemektedir. Amaç öncülleri bağlamında amacının, İstanbul’da yaşayan her kesimden oy alarak tüm İstanbullular’ın geleceği için çalışmak, hizmet etmek ve insanların gereksinimlerini karşılamak olduğunu ifade etmektedir. Değer öncülleri bağlamında İstanbul’un geleceğinin herkesi ilgilendirdiği ve bu yüzden de herkesin sorunları ve ihtiyaçları ile

ilgilendiğini, hizmette politikayı değil insanların çıkarını önemseydiğini, İstanbul'un herkesin ortak evi olduğunu ve bu yüzden etnik kökenlerle ilgilenmediğini ifade etmektedir.

3. sav: Yıldırım, “Bu ülkenin ortak değerleri üzerinden politika yapılmamalı.” iddiası çerçevesinde koşul öncüllerinde, Türkiye’de Atatürk üzerinden politika yapıldığını ileri sürmektedir. Değer öncülleri bağlamında Atatürk’ün bu ülkenin değeri olduğunu dile getiren Yıldırım, Atatürk üzerinden ayrışmanın ülkeye faydası olmadığını söyleyerek kamu yararına verdiği önemi vurgulamakta; bu tür bir kutuplaşmanın bu ülkeye haksızlık olduğunu, ülkenin kurucu değerlerinin ve önemli olaylarının ayrışma aracı yapılmasını yanlış bulduğunu ifade etmektedir.

4. sav: Yıldırım, “İstanbul’da depremsel ve kentsel dönüşüm yapılmalı.” iddiası kapsamında koşul öncüllerinde İstanbul’da deprem toplanma alanlarının az olduğunu, çok katlı olmayan evlerin etrafına gökdelen dikildiğini, bunun da şehrin görüntüsünü bozarak İstanbul’a bir ihanet olduğunu ifade etmektedir. Amaç öncüllerinde amacının ada ve mahalle bazında kentsel dönüşüm olduğunu, kentsel dönüşüm mağdurlarının ve kentsel dönüşümün takipçisi olacağını ifade eden Yıldırım aynı zamanda depreme yönelik kentsel dönüşümü ve orantısız yapılaşmaya engel olmayı amaçladığını ifade etmektedir.

5. sav: Yıldırım, “İstanbul seçmeni sandığa gitmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncülü sunmamakla birlikte amaç öncüllerinde İstanbul’da seçime katılımın yüksek olmasını amaçladığını ifade etmektedir.

6. sav: Yıldırım, “Türkiye’de fiyat istikrarı sağlanmalı.” iddiası çerçevesinde Türkiye’nin ekonomik durumunun iyileştirilmesi gerektiğini ifade ederek koşul öncülleri kapsamında Türkiye’nin çevre ülkelerde yaşananlar nedeniyle ekonomik sıkıntı çektiğinden, paranın gelişmiş ülkelere gelişmekte olan ülkelere gelmediğinden, fazla yatırım yaptıkları için ödemelerde sıkıntı yaşadıklarından ve Türkiye’de dış kaynak, bütçe açığı ve ticaret açığı bulunduğundan söz etmektedir. Amaç öncülleri bağlamında amacının bu sıkıntıyı düzeltmek, sebze-meyvede ve ette fiyat istikrarını sağlamak ve İstanbul’un milli gelirdeki ve ihracattaki payını artırarak istihdam ve üretim sağlayacak hizmet alanları yaratmak olduğunu ifade etmektedir. Araç-amaç öncülleri bağlamında fiyat istikrarını sağlamanın yolunun Trakya’yı tarım alanı olarak daha etkin kullanmak, sebze-meyve fiyatlarını düşürmenin yolunun arz-

talep zincirini iyi kurmak olduğunu ifade eden Yıldırım İstanbul'un milli gelir içinde payını artırmanın, ihracattaki payını artırmanın ve istihdamını artırmanın yolunun ise hükümet tarafından yapılacak 178 milyarlık yatırım olduğunu ifade etmektedir.

7. sav: Yıldırım, "İstanbul'un trafik ve ulaşım sorunuyla başa çıkılmalı." iddiası kapsamında koşul öncüllerinde İstanbul'da yolların otopark olarak kullanıldığını ve yeterli sayıda otopark olmadığını ifade etmektedir. Amaç öncülleri kapsamında akan bir trafiği, raylı sistemin ulaşımındaki payını artırmayı, kara yolundaki trafiği hafifletmeyi, otopark sayısını artırmayı ve metroyu uzatmayı amaçladığını dile getirmektedir. Aynı zamanda bazı bölgelerde gidiş-gelişleri bedava yapmayı ve gençlere ulaşımında indirim yapmayı hedeflediğini ifade eden Yıldırım; araç-amaç öncülleri bağlamında trafiği rahatlatmanın yolunun raylı sistemi artırmak, raylı sistemin payını artırmanın yolunun ise demiryolu, tünel ve metro yapmak olduğunu vurgulamaktadır. Son olarak değer öncülleri bağlamında Yıldırım, raylı sistemin payını artırmayı önemseydiğini belirtmektedir.

8. sav: Yıldırım, "İstanbul ve çevresinde tarım teşvik edilmeli." iddiası çerçevesinde koşul öncüllerinde İstanbul'da tarım yapılmadığını; İstanbul'da süsleme amacıyla kullanılan bitkilerin ise uzaktan geldiğini ifade etmektedir. Amaç öncüllerine kapsamında ise İstanbul'da tarım yapılmasını ve yaygınlaştırılmasını amaçladığını ifade etmektedir.

9. sav: "İstanbul'da yeşil alan oluşumuna ağırlık verilmeli." iddiası çerçevesinde koşul öncülleri çerçevesinde İstanbul'da derelerin ve yeşil alanların yok olduğundan söz ederek İstanbullular'ı yeşile kavuşturmayı amaçladığını söyleyen Yıldırım; araç-amaç öncülleri bağlamında şehrin içinde yeşil alan oluşturma yolunun kaybolan dereleri hayata geçirip bu dereleri yeşil ağa dönüştürmek ve güneyde maviyle kuzey ormanlarını birleştirmek olduğunu ifade etmektedir.

10. sav: Yıldırım, "İstanbul'a daha çok turist çekilmeli." iddiası çerçevesinde İstanbul'a daha çok turist gelmesine ve bu turistlerin İstanbul'a daha çok para bırakmasına ihtiyaç duyulduğunu ileri sürmektedir. Koşul öncülleri incelendiğinde kongre ve fuardan Türkiye'nin para kazanmadığını, gelen turistlerin harcamalarının katma değerini düşük olduğunu ve İstanbul'da deniz turizminin hak ettiği değeri görmediğini ifade eden Yıldırım; araç-amaç öncüllerinde ise turizmi canlandırmanın

yolunun fuar turizmini, sağlık turizmini, eğitim turizmini ve deniz turizmini canlandırmak olduğunu ifade etmektedir.

11. sav: “İstanbul, dizi ve sinema sektörüne daha çok açık bir hale getirilmeli.” iddiası çerçevesinde İstanbul’un, dizi ve sinema kenti olması gerektiğini vurgulayan Yıldırım, koşul öncülü ileri sürmemekle birlikte amaç öncülünde sinema ve dizi sektörünü ilerletmeyi ve 500 milyon dolar getiri elde etmeyi amaçladığını ifade etmektedir. Araç-amaç öncülünde ise Yıldırım, sinema ve dizi sektörünün ilerletilmesinin yolunun Avrupa Yakası’nda bir sinema ve film platosu kurmak olduğunu ifade etmektedir.

12. sav: Yıldırım, “İstanbul, engellilerin yaşaması için uygun hale getirilmeli.” iddiası çerçevesinde İstanbul’da engellerin açılması gerektiğini ileri sürmekte, koşul öncülleri çerçevesinde genel olarak düşük tabanlı otobüslerin ve eğimli kaldırımların az sayıda olması gibi sorunlardan söz ederek engelliler için uygun yaşam koşullarının olmadığını ifade etmektedir.

Yukarıda özeti sunulan savlar genel olarak incelendiğinde, Yıldırım, daha önce kendi partisinden seçilen başkanlar tarafından yönetilen kente açık bir eleştiri getirmektense, “yapılması gereken çok daha fazla şey” olduğunu ileri sürmekte; böylece örtük olarak aslında yapılanların yeterli olmadığını vurgulamakta, seçmenden tekrar bir şans istemektedir. Bunu yaparken de seçmenin önceliklerinin göz önünde bulundurulacağını ifade etmekte, yine sezdirimsel olarak aslında bu zamana kadar göz önünde bulundurulmayan önemli sorunların (depresmel ve kentsel dönüşüm, trafik ve ulaşım sorunu, yeşil alanların azalması, tarım alanlarının eksikliği ve engellilerin yaşamına uygun koşulların olmaması gibi) olduğunu ifade etmektedir. Benzer biçimde Yıldırım, her vatandaşa eşit davranılması gerektiğini ifade etmekte, aslında bu zamana kadar birçok şehirde ve ilçede yapılan hizmette ayrımcılığın son bulacağını belirtmektedir.

Yıldırım aynı zamanda yıllardır iktidarda olan partisi AKP’nin neden olduğu ekonomik krizin sonucu olan fiyat istikrarsızlığını ve ekonomik başarısızlığı betimlemekte, iktidarın temsilcisi olarak Türkiye’nin en büyük şehri ve bu yüzden en büyük ekonomisi olan İstanbul’da seçmeni ekonomik iyileştirme sözü vererek ikna etmeye çalışmaktadır. Tüm bunların sonucunda ortaya çıkan olumsuzluklar

nedeniyle seçmenin sandığa gitmeyecek olmasından korkan Yıldırım, İstanbul seçmenine, kendilerine oy verme çağrısında bulunmaktadır.

İmamoğlu ve Yıldırım tarafında ileri sürülen iddialar Tablo 5’te sunulduğu gibi özetlenebilir:

Tablo 5: İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adaylarının Eyleme Yönelik İddialarının Karşılaştırması

İddialar	Ekrem İmamoğlu	Binali Yıldırım
Genel politikaya ilişkin	• İstanbul’a ve Türkiye’ye yeni bir yönetim anlayışı gerekiyor. • İdeolojilere bakılmaksızın Türkiye’nin ortak değerleri çerçevesinde birleşmeli.	• Bu ülkenin ortak değerleri üzerinden siyaset yapılmamalı. • Türkiye’de fiyat istikrarı sağlanmalı.
Yereldeki sorunlara ve projelere ilişkin	• İstanbul’un trafik ve ulaşım sorunuyla başa çıkılmalı. • İstanbul’un geleceği planlanmalı.	• İstanbul’un trafik ve ulaşım sorunuyla başa çıkılmalı. • İstanbul’da depremsel ve kentsel dönüşüm yapılmalı. • İstanbul ve çevresinde tarım teşvik edilmeli. • İstanbul’da yeşil alanlara ağırlık verilmeli. • İstanbul’a daha çok turist çekilmeli. • İstanbul dizi ve sinema sektörüne daha açık hale getirilmeli. • İstanbul, engellilerin yaşaması için uygun hale getirilmeli.
İstanbul seçmenine ilişkin	• İstanbullu ile iletişime geçilmeli.	• İstanbullu’nun öncelikleri göz önünde bulundurulmalı. • Her vatandaşa eşit davranılmalı. • İstanbul seçmeni sandığa gitmeli.
Seçime ilişkin	• Bu süreç CHP ile birlikte en iyi şekilde yönetilmeli.	

Sonuç olarak, her iki adayın ileri sürdüğü iddialar, şu şekilde karşılaştırılabilir:

İmamoğlu, genel politikaya ilişkin olarak 2, yereldeki sorunlar ve projelerle ilgili olarak 2, seçmenle ilgili olarak 1 ve seçime ilişkin olarak 1 iddia ileri sürerken Yıldırım genel politikaya ilişkin 2, yereldeki sorunlar ve projelerle ilgili olarak 7, seçmenle ilgili olarak 3 iddia ileri sürmekte ve seçime ilişkin herhangi bir iddia ileri sürmemektedir. İmamoğlu ile Yıldırım arasında, “yereldeki sorunlar ve projelerle ilgili iddialar” bölümünde sayısal olarak fark bulunmasının nedeninin,

İmamoğlu'nun İstanbul'la ilgili sorunları “İstanbul'un geleceği” çerçevesinde dile getirmesi; Yıldırım'ın ise bu sorunları ayrı başlıklar halinde ele alması olduğu söylenebilir.

Genel politikaya ilişkin iddialar incelendiğinde İmamoğlu'nun ilk olarak yönetimde değişim çağrısı yaptığı, İstanbul'un artık yeni bir yönetim anlayışıyla yönetilmesi gerektiğini ileri sürdüğü ve ardından bu konu çerçevesi içinde Türkiye'nin kutuplaştığı vasayımına dayanarak Türkiye'nin ortak değerler çerçevesinde birleşmesi gerektiğini vurguladığı ve böylece yalnızca İstanbul'u değil Türkiye'yi de ilgilendiren bir konuda iddia ileri sürdüğü görülmektedir. Yıldırım ise İmamoğlu'nun iddiasına benzer olarak Türkiye'nin ortak değerlerini konu edinmekte ancak Türkiye'yi birleştirme çağrısını, Türkiye'nin kutuplaştığı düşüncesine değil Atatürk üzerinden ortaya çıkan ayrıştırıcı “tekil” olarak nitelendirdiği olaylara dayandırarak politikanın ortak değerler üzerinden yapılmaması gerektiğini ifade etmektedir.

Yereldeki sorunlara ve projelere ilişkin olarak İmamoğlu ve Yıldırım ortak bir iddia ileri sürmekte, iki aday da İstanbul'da trafik ve ulaşım sorunlarının giderilmesi gerektiğini ifade etmekte ancak İmamoğlu bu iddiasında sorun olarak metro hatlarının çoğaltılmamasını göstermekte; çözümünün “raylı sistemin çoğaltılması” olduğunu ifade etmektedir. Yıldırım ise bu iddiasında sorun olarak otoparkların sayısının yetersiz olmasını göstermekte ve bu iddiasının çözümünün otoparkların çoğaltılması olduğunu ifade etmektedir. Dolayısıyla İmamoğlu'nun bu iddia çerçevesinde kullandığı koşul (sorun) öncülleri Yıldırım'ın kullandığı koşul öncüllerinden farklıdır.

İmamoğlu trafik ve ulaşımı “kaos” olarak tanımlayarak toplu ulaşımın ulaşımındaki payının diğer dünya ülkelerine göre düşük olmasını, mevcut yönetimin vaat etmelerine karşın yıllardır söz verdikleri metro uzunluğuna ulaşamamalarını ve İstanbul'un aktarmadan dolayı yüksek ücret ödemelerini bu iddia çerçevesindeki sorunlar olarak sunarak acil eylem planlarını oluşturmayı amaçladığını vurgulamaktadır.

Yıldırım'ın ise bu iddia kapsamında otoparkların trafiği sıkıştırdığından ve yeterince park alanı olmadığından söz ettiği görülmektedir. Yıldırım bu iddia kapsamında trafiğin nedeninin otoparkların yetersizliği olduğunu ifade etmesine

karşın İmamoğlu'na benzer biçimde trafiği ve ulaşımı rahatlatmanın yolunun raylı sistemin payını artırmak olduğunu ifade etmektedir.

Yıldırım'ın otopark, İmamoğlu'nun ise toplu taşıma sorunu vurgusu, KONDA araştırma şirketinin AKP seçmen profili üzerine 2018'de hazırladığı raporda da belirtildiği üzere, İmamoğlu'nun ekonomik geliri düşük ya da orta olan ve seçmen kitlesinin daha büyük bir çoğunluğunu oluşturan, önceki seçimlerde yüksek oranda AKP seçmenini oluşturan kesimi daha çok hedef aldığı, onları ikna çabası içerisinde olduğu biçiminde yorumlanabilir.

Yerel sorunlara ve projelere ilişkin olarak İmamoğlu'nun İstanbul'un geleceğinin planlanması gerektiğini ifade ettiği görülmektedir. Yıldırım ise partisinin yönettiği İstanbul'da "gelecek" vurgusu yapmamakla birlikte İstanbullu'nun önceliklerine ve sorunlarını vurgulamaktadır. Yıldırım İstanbul'un depreme yönelik ve kentsel dönüşümünün yapılması, İstanbul'da tarım yapılması, yeşil alanların artırılması ve İstanbul'un turizm, dizi-sinema sektörü ve engellilerin yaşamı gibi konularda eksikliklerinin giderilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Yıldırım'ın özellikle yeşil alan vurgusunun altında önceki dönemlerde hükümet politikaları kapsamında inşaat sektörünün desteklenmesi amacıyla birçok açık alanın imara açılması, bunun dışında Taksim Parkı'nın betonlaştırılması nedeniyle özellikle sosyo-kültürel düzeyi yüksek seçmenin tepki göstermesi ve Yıldırım'ın da bu seçmen grubunu ikna etme çabasının yattığı söylenebilir.

İstanbul seçmenine ilişkin olarak İmamoğlu AKP'nin kendi seçmenine yönelik "biz ve onlar ayrımı" politikasına tamamen karşı çıkarak tüm seçmenlere "eşit mesafe"yi savunurken Yıldırım da benzer vurguyu yapmakta ve özellikle engelli vatandaşlara yönelik iddialar ortaya koymaktadır. Yıldırım'ın da eşitlik kavramına değinmesi kendi partisinin ayrımcı politikasının farkında olduğunu ve bunu düzeltme çabası çerisinde olduğunu göstermektedir.

Seçime ilişkin olarak İmamoğlu partisi CHP ile birlikte bu sürecin iyi yönetilmesi gerektiği vurgulayarak İstanbul'a yönelik değil partisiyle ilgili eyleme yönelik bir iddia ileri sürmektedir. Yıldırım'ın ise seçime ilişkin herhangi bir iddiası bulunmamaktadır. Bunun nedeni ise muhalefet olarak CHP'nin seçim güvenilirliğine ilişkin kaygı taşıması olduğu söylenebilir.

4.1.2. Ankara Büyükşehir Başkan Adayları Tarafından Kullanılan KU'lar

2019 Yerel Seçimleri'nde Millet İttifakı'nın Ankara Büyükşehir Başkan Adayı Mansur Yavaş, Cumhuriyet İttifakı'nın Ankara Büyükşehir Başkan Adayı Mehmet Özhasseki'dir. Söz konusu adayların seçim kampanyası döneminde farklı tarihlerde gerçekleştirdikleri ve bu çalışmanın veri tabanını oluşturan görüşmeler, yalnızca adayların konuşmaları göz önünde bulundurularak ve KUM kullanılarak çözümlenmiştir. Buna yönelik olarak, bu bölümde ilk olarak Mansur Yavaş, ikinci olarak da Mehmet Özhasseki tarafından ileri sürülen kılışsal savlara ve bu savların karşılaştırılmasına yer verilmektedir.

4.1.2.1. Millet İttifakı Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Mansur Yavaş Tarafından Kullanılan KU'lar

Millet İttifakı Ankara Büyükşehir Başkan Adayı Mansur Yavaş'ın 9 Ocak 2019 tarihinde seçim kampanyası yürütmek amacıyla katıldığı TV programındaki konuşması KUM kullanılarak çözümlenmiş, söz konusu konuşmadaki kılışsal savlar saptanmıştır. Bunlar, iddia ve öncülleriyle birlikte şu şekilde sunulmaktadır:

1. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Ankara'ya yeni bir yönetim anlayışı gerekiyor.

1. Belediye başkanının siyasi kişiliğini öne çıkartmaması gerektiğini düşünüyorum ... Hizmetiyle öne çıkmalı, kendisi görünmez olmalı;
2. Bütün insanlara saygı duyması gerekiyor;
3. İnsanın [belediye başkanının] siyasi düşünceleri ne olursa olsun onu kendi kalbine gömüp sadece ve sadece bütün insanlara saygı duyması gerekiyor;
4. Belediye başkanı bu derece aktif siyasetin içerisinde olmamalı;
5. O zaman ne yapmamız lazım en güzel şekilde 24 saatimizi ayırarak hizmet etmemiz lazım;
6. Yani belediye başkanı karşıdakinin partisini göremez, görmemeli, zaten bakmamalı;
7. Aday olurken bir siyasi partiden aday olacaksın ama olması gereken şudur seçildikten sonra insanlar rozetini çıkartmalılar;
8. Siz seçildikten sonra artık herkesin belediye başkanısınız herkese eşit hizmet etmeniz lazım;
9. Kim daha ülkücü falan filan yerine bence tartışılması gereken Ankara'da kim daha iyi hizmet eder, Ankara'yı kim daha iyi biliyor...;
10. Belediyenin parasını kendi paramızı harcadığımızdan daha dikkatli harcamak durumundayız.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Türkiye’de bu hep böyle gidiyor [belediye başkanı siyasi kimliğini ön plana çıkarıyor];*
2. *Türkiye, partizanlıktan çok çekti yani biz bu Ankara’da şunu gördük geçen seçim işte bize oy verenlere çok hizmet edeceğiz, oy vermeyenlere az hizmet edeceğiz;*
3. *Tüyü bitmedik yetim hakkı diye bir konu artık ortadan kalktı. Pahalı pahalı yatırımlar yapılıyor, işte bu gördüğünüz gibi Yap-İşlet-Devret’lerdeki halkın şikayeti. Hükümet de şikayetçi yani bir hesap hatası olduğu ortada.*

Amaç Öncülleri

1. *Yine ben aynı düzeyde devam edeceği yani siyasi tartışmalara girmeden sadece Ankara için yapacaklarımı söyleyeceğim;*
2. *Burada yaşayan insanları mutlu etmek amacımız;*
3. *Yaşayan insanların mutlu, birbirine selam veren, gülümseyen [bir Ankara] ...;*
4. *[Mesele] Sadece Ankara’ya hizmet ... buradaki insanlara huzur vermek;*
5. *Biz maaş alıyoruz görevimiz hizmet etmek;*
6. *Biz herkese hizmet etmek isteyen, objektif hizmet etmek isteyen... ;*
7. *Liyakat ön planda olacak;*
8. *Ben bunları ne mitinge götüreceğim, ne maça götüreceğim zorla. Biz oturacağız kardeş kardeş Ankaralı ’ya hep beraber hizmet vereceğiz;*
9. *Biz 5 milyon Ankaralı ’yı kucaklamaya geliyoruz;*
10. *Seçimi kazandığınız andan itibaren ertesi gününden itibaren yapacağınız işlere yoğunlaşacaksınız. Artık karşınızda parti, partili falan görmeyeceksiniz;*
11. *Ben hizmet etmek istiyorum;*
12. *Bizim şu andaki görevimiz Ankara’da seçimi kazanmak, Ankara’yı mutlu etmek;*
13. *Biz sadece Ankara’nın önümüzdeki 5 yılına talibiz, bunu daha iyi yöneteceğiz diyoruz;*
14. *İnşallah...biz Ankaralı ’ya güzelce hizmet ederiz;*
15. *Biz herkese hizmet edeceğiz, herkesin oyunu istiyoruz;*
16. *Ben ekip olarak biz inşallah Allah nasip ederse Ankara’yı yönetmeye talibiz başka bir niyetimiz yok.*

Değer Öncülleri

1. *Ankara’ya her şeyden önce huzur ve mutluluk vadediyorum;*
2. *2009 yılında da aday olduğumda her kesimden oy aldım, 2014 yılında aday olduğumda da her kesimden oy aldım ... Türkiye’nin ben ilımlılarını temsil edenlerden bir tanesiyim...Kesinlikle bir çatışma ortamına girmeden bir yerel yönetici kimliğim öne çıktığı için yerel yönetimle ilgili projeler haricinde pek siyasi tartışmalara girmeyi şimdiye kadar uygun görmedim;*
3. *Kazanamasanız dahi insanların yararına olan bazı projelerin uygulanması ve insanların bundan mutlu olması çok hoşumuza gidiyor;*
4. *[Belediye başkanının] Bütün insanlara saygı duyması gerekiyor;*
5. *Onlara baktığınız zaman bunların partisi nedir filan diye göremezsiniz zaten onlar bir insandır. Belediye başkanı da hizmet verdiği herkese o gözle bakarsa sorun yaşanmıyor, herkesin dertlerini de o şekilde öğrenmiş oluyor;*
6. *Ankara’ya hizmet ... huzur vermek;*
7. *Yaşayan insanların mutlu, birbirine selam veren, gülümseyen...;*
8. *İnsan odaklı alması durumunda ve insan sağlığını da ön plana çıkartmak durumunda;*
9. *[Mansur Yavaş] Belediye başkanlığını yaptığı sırada insanlara nasıl davranmış yani herkesi kucaklamış mı yoksa birtakım kişileri ayırt etmiş mi bu özelliklere bakmak daha doğru;*
10. *Biz herkese hizmet etmek isteyen, objektif hizmet etmek isteyen insanlarız;*
11. *İltimas, adam kayırma bunlar insanın ruhuna yakışan şeyler değil;*

12. *[Partizanlığı] Ben kendime yakıştıramamam;*
13. *Liyakat ön planda....;*
14. *Güzel çalışan, emeğinin karşılığını veren herkes benim mesai arkadaşımdır;*
15. *Sanki Alevi olmak kötü, Erzurumlu olmak kötü gibi;*
16. *Ne kadar kötü bir şey insanları kalkıp da yani Makedonyalı olsam ne olacak?*
17. *Kardeş kardeş Ankaralı'ya hep beraber hizmet vereceğiz;*
18. *AK Parti seçmenin de adayımı yani bütün Ankaralı'nın adayımı.*
19. *İnsanlara eline listeyi alıp hangi sandık bana ne kadar oy vermiş onlara bakacak birisi değilim ben;*
20. *Projeler yarışacak, adaylar yarışacak. Bunun için birbirini kötülemeye, ne bileyim demokrasiye sığmayan hareketlere girmenin hiçbir anlamı yok;*
21. *Benim için rakibin kim olduğunun önemi yok. Benim projelerimin önemi var;*
22. *Herkese hizmet edeceğiz, herkesin oyunu istiyoruz;*
23. *Şimdi Kürt olmak demek ne ülkücü olmasına ne de ülkücü birisine oy vermesine bunu siyasetle alakası yok;*
24. *5 yıl bitip de görevden ayrılırken iyi insandı temiz insandı deyip eğer bol miktarda insanlardan hayır duası alabilirsek başka hiçbir dileğim yok.*

2. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Başka kimlikler değil Ankara'nın kendi kimliği ön plana çıkarılmalı.

1. *Atatürk'ün bize emanet ettiği başkent kendini mutlaka öne çıkması lazım;*
2. *Şehri cazip hale getirmek lazım;*
3. *Ankara Kalesi'nin içerisinde büyük bir şehir var aslında bunların da ortaya çıkarılması lazım.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Maalesef yurtdışına gittiğinizde de genellikle Türkiye'den geldim dediğiniz zaman hemen İstanbul mu Antalya mı sorusu ön plana çıkıyor;*
2. *Şimdi Ankapark tabiri caizse elde patladı...Devletin o kadar parası maalesef belediyenin parası boşa gitti;*
3. *Bir tane tuvalet yok [Ankara Kalesi'nin içinde] biz geçen fotoğraf çektmek için oraya çıktık, maalesef çok bakımsız kalmış.*

Amaç Öncülleri

1. *Hem bu başkent kimliğini öne çıkartmak ayrıca başkenti dünyadaki diğer başkentler ayarında hem geliriyle, hem huzuruyla, her yönüyle öne çıkartmak [amacımız];*
2. *Dünyanın her yerinde neredesin diye sorduğu zaman mutlaka Ankara'dayım dediği zaman kesinlikle hiç sormadan kimsenin Türkiye'nin başkenti olduğunu bilmesi;*
3. *[Mesele] ...Ankara'nın o başkent kimliğini ön plana çıkartmak....;*
4. *Ben Ankara'yı kendi zenginlikleriyle, kendi değerleriyle kalkındırmayı amaçlıyorum.*
5. *İsteyenlerin mahalle isimlerini o şekilde değiştireceğiz, köy isminin kalmasını istiyoruz.*

Değer Öncülleri

1. *[Ankara] Atatürk'ün bize emaneti, bizden sonra gelecek nesillerin de bize emaneti;*
2. *Atatürk'ün bize emanet ettiği başkent;*
3. *Ankara'da yaşayanların yerel değerlerinin hepsinin ön plana çıkarılarak o değerlerle meşhur olması çok çok önemli.*

3. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm):** Ankara, tüm canlılar için daha yaşanabilir bir kent haline getirilmeli.

1. İnsanların daha sosyalleşmesi için çocukların artık sadece AVM'lerden kurtulması cep telefonundan kurtulup oralarda rahatça gezebileceği alanları çok çok artırmamız lazım;
2. Bunu [imarlı alanı] bizim yaymamız lazım;
3. Bunlarla [Suriyeliler'le] mutlaka ilgilenmek gerekiyor yani ona karşı değilim. En önemlisi eğitmek gerekiyor;
4. Mutlaka lazım mutlaka lazım [Suriyeliler'i entegre] yapmamız gerekiyor.

Koşul Öncülleri (Sorum)

1. Sokaklarda insan neredeyse koştura koştura yürüyor. Karşıdan karşıya geçemiyorsunuz birçok yerde Ankara'nın içerisinde;
2. [İnsanlar] Arabayla geçtiği zaman oradaki açık dükkanların hiçbirisini görmüyor;
3. Sadece otomobiller için şehir yaparsanız yani görüyoruz bunu Ankara'da iyi gördük ne kadar çok yol açarsanız trafik o kadar tıkanıyor;
4. Böyle stres içerisinde siz çıkıyorsunuz saatlerce arabanın içerisinde hareketsiz oturuyorsunuz, egzoz gazlarına muhatap oluyorsunuz;
5. Maruz kaldığımız egzoz gazı sigaranın on katı üzerinde. Dolayısıyla kanserojen maddeler ihtiva ediyor, bunları biz hep soluyoruz;
6. Yani o insan oraya spor yapmaya mı gidiyor zehirlenmeye mi gidiyor insanlar farkında değil;
7. Belediyenin borçları var mı var...;
8. 30 yıllık bir kangren. 30 yıldır yapılacağı iddia ediliyor ama 16 yıldır maalesef yapılmayan bir proje [Kanal Ankara];
9. Ankara'da, Türkiye'de ekonomik kriz var. Benim sanayici arkadaşlarım var birçoğu işçi bulamıyor gerçekten. Bir yandan da bir sürü işsiz var;
10. Ankara Büyükşehir çok daha az dağıtıyor [yardım] bütçesiyle hesap ettiğiniz zaman;
11. Ankara'da binaların yerleştiği yani imarlı alan yerleşik olan alan Ankara'nın toplam arazisinin 2.28'i. Dolayısıyla biz geldik sıkıştık Ankara'nın merkezine.

Amaç Öncülleri

1. Canlı bir şekilde 24 saat hayatın sürdüğü, sokaklarında yüründüğü, otoban olmayan, kaldırımları geniş [bir Ankara] ...;
2. Yarım kalan hemen hemen her projeyi devam ettireceğiz;
3. Devamlı geliri olan mutlaka birçok işletmenin önünü açacağız;
4. Hükümet bir kısmını millet bahçesi olarak yaparken biz de geri kalanını Atapark Projesi olarak tamamlayacağız;
5. Bunu kendileriyle görüşüp en azından cumartesi pazar [Çansera'yı] halkın kullanımına açmalarını istiyorum. Bir de Çansera'nın anayola arasında bir büyükçe bir arazi var oraya da inşallah katmayı düşünüyorum;
6. Sosyal yardım alanların biz çocuklarını okutacağız;
7. Her semte bir tane kütüphane yapmayı düşünüyoruz;
8. Biz hem materyal yardımı yapacağız hem de hijyen yardımı yapacağız [okullara];
9. Sokak hayvanları ile ilgili böyle büyük barınaklar yapmak yerine onların doğal olarak yaşayabilecekleri ortamlar oluşturmayı düşünüyoruz.

Değer Öncülleri

1. Devamlı geliri olan birçok işletmenin önünü açacağız, bunu da şeffaf bir şekilde yapacağız.

2. Benim en önemli özelliğimden birisi ben istihdamda çok ağırlık veriyorum. Yani insanlara balık tutmak balık vermek yerine balık tutmayı öğretmek çok çok önemli. Çünkü elinin emeğiyle çalışacak, bunu istediği gibi harcayacak en güzeli bu.

4. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Ankara ve ortak değerler çerçevesinde bir araya gelinmeli.

1. Farklı fikirdeki insanların yan yana gelmesini öğrenmesi lazım;
2. Türkiye'nin hep böyle artık birliğe, beraberliğe, uzlaşmaya ihtiyacı var;
3. Zor zamanlarda bir araya gelmenin, uzlaşmanın keyfini çıkarmamız lazım.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Ankara yaşanmaz bir hale geldi, tahrip oldu, başkent kimliğinden uzaklaştı. Bu nedenle biz bir araya geldik;
2. Her seçim bir 5 yıl atıyor, 5 yıldaki tahribat...;
3. Biz çıkalım şerefli mağlubiyetler alalım diyebilirsiniz ama olan Ankara'ya oluyor;
4. Ankara'da birçok olay artık geri dönülmez hale geldi. Yani Ankara'da bazı gökdelenler, bazı yapılan binalar, trafiği tıkayan, insan sağlığına aykırı o kadar çok şey var ki bir 5 yıl daha gerçekten Ankara'nın tahammülü yok.

Amaç Öncülleri

1. Muhtarından Sayın Cumhurbaşkanı'na kadar herkesle uyum içinde çalışıp Ankaralıları mutlu etmeye çalışacağız;
2. İYİ Parti'nin mitingine katılacağım, Cumhuriyet Halk Partili bir aday varsa onun mitingine katılacağım;
3. Hep beraber hepimiz hükümetin arkasında olacağız;
4. Birlikte yöneteceğiz Ankara'yı...müşterek yöneteceğiz;
5. Ben bana düşen kısmıyla ben izin vermeyeceğim [kutuplaşmaya].

Değer Öncülleri

1. Ortak değerimiz Ankara bizim. Yani ekonomisiyle her şeyiyle bizim değerimiz;
2. [CHP'yle beni bir araya getiren ortak payda] Ankara yani Ankara'dan başka bir şey değil;
3. Ortak paydamız Ankara'dır, Cumhuriyet'tir;
4. Burada mesele siyaset değil...;
5. Kemal Bey de ... böyle bir yola başvurdu çünkü konu Ankara;
6. Burada yani karşılıklı bir anlayış ve biz yan yana geliyoruz, Ankara için yan yana geliyoruz...Biz Ankara için yan yana geldik;
7. Bundan daha büyük bir rozet [Türk bayrağı rozeti] olamaz;
8. Biz seçimi kazanmakla zafer kazanmış falan olmuyoruz, zafer kazanmak ne demek yani bir düşman mı var karşınızda? Hayır. Demokrasilerde kaybeden yoktur;
9. Birbirini kötülemeye, ne bileyim demokrasiye sığmayan hareketlere girmenin hiçbir anlamı yok;
10. İnşallah güzel bir ilişki kurulur...;
11. Ben fikrimi söylemiyorum benim için hepsi aynı değerdedir [CHP ve İYİ Parti'nin ilçe adayları];
12. Türkiye'nin ...birliğe, beraberliğe, uzlaşmaya ...;
13. Biz şimdi Ankara için bir araya geldik;
14. Benim bütün siyasi parti sayın genel başkanlarına saygım sonsuz.

5. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Seçim akşamı iyi yönetilmeli.

1. Yani o seçimde yaşananları insanların bilmesi lazım gerçekten;

2. İnsanların şunu görmesi lazım sandığa verdiği oyla bir şeyleri değiştirebildiği görmesi lazım;
3. İnsan kendi hatalarından da geçmişten de mutlaka bu dersleri alması lazım.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. 2014'teki seçimlerden dolayı insanlar hırsını alamadılar yani burada bir haksızlık hukuksuzluk olduğunu düşünüyorlar;
2. Ankaralı seçmende böyle bir şey var bir mağduriyet hissi. AK Partililer dahi Mansur Yavaş'ın elinden bu seçim alındı gibi bir intibaları var.

Araç-Amaç Öncülleri

1. Hem onlar alacaklar hem de dijital bir sistemle 2 saat içerisinde doğru sonucu alıp bunu insanlara bunu duyurmayı planlıyoruz ... İnşallah 2-3 saat içerisinde sonucu tam olarak alacak bir planlama yapıyoruz ... Böyle bir şey [oyunun bir şeyleri değiştirebildiğini görürse] olursa insanların demokrasiye ülkenin geleceğine olan inançları artacak diye düşünüyorum. Bunun da yolu verilen oyun sandık tam olarak çıkması, hiçbir şaibe olmadan seçim sonuçlarının yansımaları.
2. Hem İYİ Parti hem Cumhuriyet Halk Partisi yetkilileriyle bir araya gelerek yaklaşık 65.000 görevliyle sandıklara sahip çıkıp sonucun tam olarak yansımaları için tedbir ve çalışmalar yapıyoruz.

Değer Öncülleri

1. Neden bilmesi lazım eğer insanlar sandığa, demokrasiye olan inancını kaybederse bu ülkemiz için çok çok kötü bir şey
2. Şimdi artık bunu [sandıklara sahip çıkmayı] ben sorumluluk olarak görüyorum;
3. Bu [doğru sonucu alıp insanlara duyurmak] bizim sorumluluğumuz;
4. Sadece Mansur Yavaş'ın veya Cumhuriyet Halk Partisi'nin Ankara'da seçim kazanması değil çok önemli insanların sandığı olan seçimi olan güvenin azalması çok çok kötü bir şey.

6. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Ankara'da su sorunuyla ve su fiyatlarıyla ilgili adımlar atılmalı.

1. Siz maliyetinin üzerine bir miktar az bir miktar koyarak suyu vermek zorundasınız çünkü dünyada su insan hakkı olarak görülüyor;
2. [Belediye] musluktan içilebilir su vermek zorunda.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Belediye, benim görüşüm, yardım alan ailelerden de eşit şekilde para aldığı için [suyun tonundan] bir yandan kaşıkla verirken kepçeyle almış bir pozisyon var;
2. Bugün 200 milyon dolara mal olan Gerede Projesi zamanında yapılmış olsaydı biz Kızılırmak'a para yatırmayacaktık;
3. Peki şimdi Kızılırmak ne olacak, o borular ne olacak? Bu büyük bir belediye için kayıptır. O para hepimizden çıktı;
4. Kızılırmak suyu mesela evde iki gün yoksunuz musluğu açtığımız zaman sapsarı bir su geliyor, bu boruları mahvetti. Ankara'da da tesisatlar eski mahallelerde çok çok eski;
5. Ankara'nın civarından çok sayıda şikayet var... 2020 yılında onlarla köylerdeki ve civar ilçelerdeki su fiyatı aynı olacaktı. Bunu şimdi 2022'ye uzattılar;
6. Bir köyde yaşayan nüfus, suyunu kendi temin etmiş oradan tertemiz suyunu içerken birdenbire Ankara Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine geldiniz diye belediye gelmiş, bundan sonra bize su parası ödeyeceksiniz. Çok mağdur insanlar;

7. *Ankara'da zaman zaman su sıkıntısı oluyor, barajlarımızdan su buharlanıyor.*

Amaç Öncülleri

1. *Hem musluktan içilebilir şekilde bir su vereceksiniz hem de çok ucuz verecekseniz ki insanlar rahat bir şekilde kullansın;*
2. *Evlerindeki tesisatı değiştirenlere de bir indirim yapacağız belirli bir sürede ki onlar musluktan içen gelen suyu içsinler.*
3. *Yılbaşından geçerli olmak üzere suda önemli bir indirim yapacağız;*
4. *2020 yılında örneğin 6 liraya su içiyorsa 2020 yılının Aralık'ın 31'inde de 6 liraya içecek... yani zam vermeyeceğiz;*
5. *Yardım alanlara ucuz şekilde su vermeye de devam edeceğiz;*
6. *Kızılırmak suyunu...Mogan Gölü'ne vermek suretiyle orada 1000 kilometre kare inşallah arazinin sulu tarıma geçmesini sağlayacağız. Yani hiç olmazsa oradan kaybı oradaki halkın cebine gelirini artıracak;*
7. *Öğrencilerin okuduğu evlere indirimli su vereceğiz;*
8. *[Çimlery] Atık sulardan sulamak suretiyle tasarruf yapacağız;*
9. *Bir diğery köylerle ilgili bir indirim yapacağız...;*
10. *20 ton hesabı yapılacak [20 tona kadar ucuz su verilecek]... sulama yapıp da suyu harcaması da önüne geçilmiş olacak ama en önemli buradaki hedefimiz...köyde yaşamı teşvik etmeyi sağlayacağız;*
11. *Barajlarımızın üstünü tamamı güneş panelleriyle kaplayacağız. Hem güneş enerjisinden yararlanırken aynı zamanda da suyun buharlaşmasını önleyeceğiz.*

Değer Öncülleri

1. *Allah'ın bize bahşettiği suyun çok böyle pahalı satılması hoş bir şey değil;*
2. *Maliyetler çıktığı an 1 katrilyon sudan gelir elde etmek yanlış bir hadise. Benim belediyeçilik anlayışına bu sığmaz;*
3. *Köyde yaşayan insanların neredeyse elektrik parası vermeden su parası vermeden o köyde yaşamalarının devam etmelerini çok çok önemli görüyoruz çünkü o köylerin her biri bizim aynı zamanda hafızamız, hafızamızın yok olmasını istemiyoruz.*

7. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Ankara'nın ulaşım sorununa yönelik yenilikçi adımlar atılmalı.

1. *[Belediye] İyi bir ulaşım yapmak zorunda...;*
2. *[Otobüslerin] bir an evvel bunların çevreci bir yaklaşımla temiz enerjiyle elektrikle çalışmaya geçmesi gerekiyor;*
3. *Ulaşımı bizim entegre yapmaktan başka hiçbir çaremiz yok.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Çayyolu'nda her gün aracıyla gelen insanların bu geçtiğimiz 5 yıl içerisindeki 60-70 bin lira ceplerinden para geçmiştir. Hem trafikte beklemişler, strese girmişler hem de o kanserojen gazları solumak durumunda kalmışlar;*
2. *Ankara'da otobüslerimiz çok eski, 1600 civarında otobüs var bunların bir kısmı çok eski;*
3. *Ankara'da da şöyle bir eksiklik var diğer halk otobüsleri beyaz otobüslerle birlikte minibüslerle birlikte entegre bir çalışma yok;*
4. *Fosil yakıtları kullanarak hem insanlarımızı zehirliyoruz bir de bizim dış kaynağa harcadığımız para çok çok yüksek. Yani dışarıdan alıyoruz petrolü, bunların içeride tüketilmesini sağlıyoruz ve bir de zehirleniyoruz;*
5. *Doğru dürüst [bisiklet yolu] yok.*

Amaç Öncülleri

1. *Bizim yaptığımız yeni ulaşım açtığımız sistemle entegre olacak şekilde bir araya gelip onları mağduriyetini ortadan kaldırıp ve vatandaşın da daha fazla o araçları kullanmasını sağlayacak;*
2. *Metroyla ilgili 66 kilometre raylı sistem hattını önümüzdeki 5 yıl içerisinde toplamda 58.4 kilometre raylı sistem eklenmesini planlıyoruz;*
3. *Uyum içerisinde kimini dış kaynaklardan kimini iç kaynaklardan ama mutlaka 58.4 kilometre yapmak istiyoruz;*
4. *Aynı anda herkesin pik saatlerde gelip gitmesini engelleyeceğiz;*
5. *Halk Taşıt ücretsiz olacak sabah 6 gibi erken saatlerde;*
6. *Onların ring sayısını ve ODTÜ'nün ring sayısını mutlaka artıracacağız;*
7. *Şöyle bir şey yapmayı planlıyorum ... Uber olmak yerine ben bu taksicilerin Uber gibi çalışmasını isterim;*
8. *5 yıl içerisinde 58 kilometre [metro] yapmayı planlıyoruz;*
9. *Aynı zamanda Hacettepe, Bilkent ve ODTÜ'ye de bu hattı kullanarak bisikletleriyle gidebilecekler;*
10. *[Metroyu] Söğütözüne uzatacağız Ankara'ya uzatacağız, proje hazır.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. *Talebe duyarlı işletim sistemi yapacağız ... otobüslerin bir yerlere boş gitmesinin de önüne geçilecek;*
2. *Ankara'da birçok yerin mesai saatini ... fabrikaların görüşüp kendileriyle değiştirmesini istiyoruz. Eğer bunu değiştirebilirsek [fabrikaların mesai saatlerini] trafik yoğunluğunu da ortadan kaldırmış olacağız ... Böyle bir uygulama yaptığımız zaman yine EGO'nun ve diğer taşıtların hepsi çok daha rahat trafikte mazot yakmayacaklar, sıkışmayacaklar;*
3. *"Siteler" üzerinden ayrı bir proje yaptığınız takdirde günlük 2-300 bin kişi taşınacak.*

8. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Ankara'da insan sağlığı ön plana çıkarılmalı.

1. *Bir yerel yönetici bunları hesap ederken kenti, konutları, planlamayı hesap ederken hep insan odaklı olması durumunda ve insan sağlığını da ön plana çıkartmak durumunda.*
2. *Belediyenin birinci görevi temiz hava.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Ankara'da yeşil alanımız maalesef az;*
2. *Hem dışarı para ödüyoruz hem zehirleniyoruz yani sadece fosil yakıtlar kullandığımız için;*
3. *Okulda temizlik görevlisi yok veya hijyenle ilgili masrafın hepsini maalesef o ailelerden istiyorlar.*

Amaç Öncülleri

1. *Yeşili yok etmek yerine yeşili artırma çabamız var;*
2. *İnsanların rahat nefes alabileceği, çoluğuyla çocuğuna gidebileceği yeşil alanlar oluşturup doğal ormanlar olup içerisine böyle beton sokmadan insanların rahat çoluğuyla çocuğuyla gelip dinlenebileceği mekanlar yapmayı planlıyoruz;*
3. *Bundan sonra yapılacak binaların hepsinde temiz enerjiye uygun bir şekilde güneş enerjisine yararlanacak şartlar getireceğiz.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. *Okulların hepsine birer tane hemşire vereceğiz onların sağlıklarını orada gözetmeleri için, ani bir şey olursa tedbir almaları için.*

Değer Öncülleri

1. *Belediye insanın sağlığına, insana önem veren, çevreye önem veren yatırımlardır.*
9. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Her alanda güneş enerjisinden yararlanılmalı.**

1. *Bunu [güneş tarlası] yapmak zorundayız.*

Amaç Öncülleri

1. *Oralarda da [tarıma elverişli olmayan bölgelerde] bolca güneş tarlası yapacağız; -Bundan sonra [köylerin] projelerini yaparken mutlaka en azından parklarındaki genel aydınlatma giderlerini en azından güneş enerjisiyle temin etmelerini sağlayacağız.*
10. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] Ankara'da spor ve spor kulüpleri desteklenmeli.**

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Ankara'nın eğer Ankaragücü'nün bir stadı yoksa başka yerde oynamak zorunda kalıyorsa herhalde suç İnönü'nün falan değil;*
2. *Ankaragücü birtakım kişisel kaprisler yüzünden küme düşürülmüştür, mahvedilmiştir;*
3. *Forma reklamı yok halen insanlar Ankaragücü'ne yardım yapmaya korkuyorlar;*
4. *Şimdi Ankara 19 Mayıs Stadı yıkılınca onlar da perişan haldeler.*

Amaç Öncülleri

1. *Altyapısını geliştirip kaynaktan futbolcunun yetişmesini sağlayıp inşallah;*
2. *Ankaragücü'nü, Gençlerbirliği'ni layık olduğu yere getireceğiz;*
3. *Stat ilk yapılacak işlerden birisi.*

11. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] Ankara'nın geleceği planlanmalı.**

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Ankara'da insan yetişiyor fakat Ankara'da da tutamıyoruz.*

Otorite Kaynağından Sav

1. *Ankara'da ATO'nun verilerine göre Ankara'da insan yetişiyor fakat Ankara'da da tutamıyoruz.*

Amaç Öncülleri

1. *Ankara'nın geleceğini de planlamayı çünkü hedefledik;*
2. *200.000 kadar dünyadaki beynin de ülkeye gelmesi için böyle projeleri ortaya koyuyoruz;*
3. *Akıllı Ankara ve 2050 Projesi'ne hazırlık olarak bu hemen yapılacak [bilişim kenti];*
4. *Bunları olumlu yönde yönlendirmek ve iyi yetişmiş gençlerimizin yurtdışına gitmek yerine Ankara'da kalmalarını ve büyük değerler üretmelerini sağlamaya çalışıyoruz;*
5. *Biz şimdi Yıldız Projeleri olarak Uydu Kentler yapıyoruz. Bu Uydu Kentleri yaptığımız zaman bilgiyle teknolojiyi buluşturuyoruz;*
6. *Tersine 200.000 kadar dünyadaki beynin de ülkeye gelmesi için böyle projeleri ortaya koyuyoruz.*

Değer Öncülleri

1. *Belediye geleceği planlamak;*
2. *Belediye bir de geleceği okumak.*

Görüldüğü gibi Yavaş bu seçime yönelik 11 sav ileri sürmektedir. Yavaş tarafından ileri sürülen savlar şu şekilde özetlenebilir:

1. sav: Yavaş tarafından ileri sürülen “Ankara’ya yeni bir yönetim anlayışı gerekiyor.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde Yavaş’ın, Türkiye’de belediye başkanlarının politik kimliklerini ön plana çıkardıklarını, partizanlık yaparak hizmette ayrım yaptıklarını ve yapılan yatırımların pahalı olduğunu, bu yüzden de insanların hakkının yendiğini ifade ettiği görülmektedir. Amaç öncülleri çerçevesinde politik tartışmalara girmeden Ankaralı’ya eşit hizmet etmeyi, Ankaralı’yı mutlu etmeyi, Ankara’yı iyi yönetmeyi ve bunu yaparken de liyakatı ön planda tutmayı amaçladığını belirtmektedir. Değer öncüllerinde bu amaçlarını gerçekleştirirken Ankaralı’nın huzurunu, mutluluğunu ve memnuniyetini gözettiğini, tüm görüşlere saygıyı, eşitliği, kamu yararını önemsedğini; politik tartışmalarla değil hizmetle ilgilendiğini, insan odaklı olduğunu, partizanlığı ve ayrımcılığı yanlış bulduğunu ve rakiple değil projeleriyle ilgilendiğini dile getirmektedir.

2. sav: Yavaş tarafından ileri sürülen “Başka kimlikler değil Ankara’nın kendi kimliği ön plana çıkarılmalı.” İddiası çerçevesindeki koşul öncülleri incelendiğinde Ankara’nın yeterince tanınmadığını, gerçekleştirilen projelerin Ankara’nın değerleriyle ilgisi olmadığını ve Ankara’nın tarihi değerlerinin bakımsız bırakıldığını ifade etmektedir. Amaç öncülleri kapsamında Yavaş amacının, dünyadaki başkentler arasında Ankara’yı hem kendi değerleriyle hem de huzuruyla

hem geliriyle ön plana çıkarmak olduğunu ifade etmekte ve değer öncülleri çerçevesinde Ankara'nın, Atatürk'ün emaneti olduğunu ve bu kentin kendi değerleriyle öne çıkmasını önemseydiğini ifade etmektedir.

3. sav: Yavaş tarafından ileri sürülen “Ankara, tüm canlılar için daha yaşanabilir bir kent haline getirilmeli.” iddiasında koşul öncülleri çerçevesinde Ankara'da insanların sokakta koşturarak yürüdüğünü, sadece otomobillere yönelik bir sistem kurulduğunu, trafik sorununun olduğunu, Ankaralı'nın egzoz gazlarını soluduğunu ifade etmektedir. Aynı zamanda Yavaş; Ankara'da bazı projelerin yıllardır yapılmadığını, ekonomik sıkıntının ve işsizlik sorununun olduğunu, çok fazla sosyal yardım dağıtılmadığını ve imarlı alanın çok dar olması nedeniyle insanların Ankara'nın merkezine sıkışıp kaldığını vurgulamaktadır.

Amaç öncülleri çerçevesinde Yavaş; amacının canlı bir hayatın yaşandığı, kaldırımları geniş, otoban olmayan bir Ankara olduğunu ifade etmektedir. Yarım kalan projeleri devam ettirmeyi ve devamlı geliri olan işletmelerin önünü açmayı amaçladığını ifade eden Yavaş bununla birlikte amacının yeşil alan projeleri gerçekleştirmek, kütüphane yapmak, ihtiyaç sahibi ailelere maddi yardımda bulunmak, okullara hijyen yardımı yapmak ve sokak hayvanlarına doğal yaşam ortamları sunmak olduğunu vurgulamaktadır. Diğer öncülleri bağlamında Yavaş, Ankara'da istihdamın artırılmasına ve sürekli gelire sahip işletmelerin önünü açarken şeffaflığa önem verdiğini ifade etmektedir.

4. sav: “Ankara ve ortak değerler çerçevesinde bir araya gelinmeli.” iddiasında koşul öncülleri incelendiğinde Yavaş'ın; Ankara'nın yaşanmaz bir şehir olduğunu, Ankara'da birçok olayın geri dönülmez bir hale geldiğini ifade ettiği ve yapılaşmanın, trafiğin, insan sağlığının görmezden gelindiğinden söz ettiği görülmektedir. Amaç öncülleri bağlamında ise Cumhurbaşkanı ve muhalefet ile uyumlu bir biçimde çalışıp Ankaralı'yı mutlu etmeyi, Ankara'yı ortak yönetmeyi ve bu yolla da kutuplaşmayı önlemeyi amaçladığını vurgulamaktadır. Değer öncülleri incelendiğinde konunun politika değil Ankara olduğunu, Ankara'nın ortak payda ve değer olduğunu ve Ankara'yı önemseydiğini, seçimi bir zafer gibi görmediğini ifade eden Yavaş birliğe, beraberliğe ve uzlaşmaya önem verdiğini ve seçim sürecinde rakipleri kötülemeyi doğru bulmadığını belirtmektedir.

5. sav: “Seçim akşamı iyi yönetilmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde Yavaş, 2014’teki seçimlerde kendisine haksızlık yapıldığını, bu nedenle Ankaralılar’da mağduriyet ve hukuksuzluk hissi oluştuğunu ifade etmektedir. Araç-amaç öncülleri incelendiğinde seçim sonuçlarını 2-3 saat içerisinde almayı, sonuçları insanlara en doğru biçimde ulaştırmayı ve bu yolla da insanların demokrasiye ve ülkenin geleceğine olan inancını artırmayı amaçladığını ifade eden Yavaş, değer öncülleri çerçevesinde insanların demokrasiye inancını kaybetmemesine ve seçim güvenirliğine önem verdiğini ve bu inancı ve güveni sağlamayı bir görev ve sorumluluk olarak gördüğünü vurgulamaktadır.

6. sav: “Ankara’nın su sorunuyla ve su fiyatlarıyla ilgili adımlar atılmalı.” iddiası kapsamında koşul öncülleri incelendiğinde Yavaş’ın, belediyenin yoksul kesimden aldığı su fiyatının yoksul olmayan kesimden alınan su ücretiyle eşit olduğunu, Gerede Projesi’nin zamanında yapılmaması nedeniyle belediyenin maddi anlamda zorlandığını, Kızılırmak suyunun boruları mahvettiğini, Ankara’nın barajlarında suyun buharlaşması nedeniyle su sıkıntısı yaşandığını ve belediyenin su fiyatlarıyla ilgili sözünü yerine getirmemesi nedeniyle mağduriyetler yaşandığını vurguladığı görülmektedir.

Amaç nclleri bağlamında Yavaş suda indirim yaparak insanların suyu rahat biçimde kullanmalarını ve musluktan gelen suyu içmelerini, belediyenin yaşadığı kaybı hafifletmeyi ve sudan tasarruf yapmayı amaçladığını vurgulamaktadır. Değer nclleri kapsamında ise vatandaşların ve özellikle Ankara’nın köylerinde yaşayan halkın suyu ucuz kullanmalarını önemsediğini ve belediyenin maliyetler dışında sudan çok gelir elde etmesini yanlış bulduğunu ifade etmektedir.

7. sav: “Ankara’nın ulaşım sorununa yönelik yenilikçi adımlar atılmalı.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde Yavaş’ın; Ankara’daki trafik sorununun Ankaralı’yı maddi ve manevi zarara uğrattığını; Ankara’daki otobüslerin eski olduğunu ve ulaşım sisteminin bütüncül olmadığını ve bununla birlikte Ankara’da bisiklet yolunun da bulunmadığını ifade ettiği görülmektedir.

Amaç nclleri bağlamında Yavaş ulaşımda bütünleştirmeyi, raylı sistemin uzunluğunu artırmayı, ulaşım yoğunluğunu engellemeyi, ulaşımda indirim yapmayı, üniversitelerin ring sayısını artırmayı, taksicilerin Uber gibi çalışmasını ve bisiklet yolu yapmayı amaçladığını ifade etmektedir. Araç-amaç öncülleri bağlamında ise

Yavaş, otobüslerin bir yerlere boş gitmesini önlemenin yolunun talebe duyarlı işletim sistemi yapmak, trafik yoğunluğunu önlemenin ve çok sayıda yolcu taşımının yolunun ide “Siteler” üzerinden yapacağı proje olduğunu ifade etmektedir.

8. sav: “Ankara’da insan sağlığı ön plana çıkarılmalı.” iddiasında koşul öncülleri göz önünde bulundurulduğunda Yavaş; Ankara’da yeşil alanların azlığından, fosil yakıtların insan sağlığına verdiği zarardan ve okullardaki hijyenle ilgili sıkıntılardan söz etmektedir. Araç-amaç öncülleri çerçevesinde Yavaş, çocukların sağlıklarını gözetmek amacıyla okullara hemşire verileceğini ifade etmekte; değer öncülleri çerçevesinde ise insan sağlığına ve çevreye verdiği önemden söz etmektedir.

9. sav: “Her alanda güneş enerjisinden yararlanılmalı.” iddiası çerçevesinde Yavaş’ın konuşmasında koşul öncülü bulunmamakla birlikte amaç öncülleri kapsamında Yavaş, Ankara’nın tarıma elverişli olmayan yerlerinde güneş tarlaları yapmayı ve genel aydınlatma giderlerini güneş enerjisi yoluyla karşılamayı amaçladığını belirtmektedir.

10. sav: “Ankara’da spor ve spor kulüpleri desteklenmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde Ankara’nın stadının olmadığını, Ankaragücü’nün küme düşürüldüğünü, forma reklamının olmadığını ve Ankara 19 Mayıs Stadı’nın yıkılmasından sonra futbol kulüplerinin zor durumda olduğunu ifade ettiği görülmektedir. Amaç öncülleri kapsamında amacının kaynaktan futbolcu yetiştirmek, Gençlerbirliği’ni hak ettiği yere getirmek ve Ankara’ya stat yapmak olduğunu vurgulamaktadır.

11. sav: “Ankara’nın geleceği planlanmalı.” iddiası kapsamında koşul öncülleri incelendiğinde Yavaş’ın, Ankara’da insan yetiştiğini ancak bunların Ankara’yı terk ettiğini ifade etmekte ve bunu otorite kaynağından sav öncülünde ATO’nun iyi yetişmiş bireylerin Ankara’yı terk ettiği verisine dayandırmaktadır. Amaç öncüllerinde amacının; Ankara’nın geleceğini planlamak, Ankara’da bilişim kenti oluşturmak, Uydu Kentler yapmak, dünyadaki beyinlerin Ankara’ya gelmesini sağlamak ve iyi yetişmiş gençlerinde yurtdışına gitmelerini engellemek olduğunu vurgulayan Yavaş değer öncülleri çerçevesinde geleceği planlamaya ve geleceği okumaya önem verdiğini ifade etmektedir.

Yukarıda özeti sunulan savlar genel olarak incelendiğinde Yavaş'ın, Ankara'nın yönetiminde yoğun biçimde ayrımcılık yapıldığını vurguladığı ve “yeni bir yönetim anlayışı” vurgusu yaparak seçilmesi halinde kendisinin Ankaralı'ya karşı ayrımcılık ve haksızlık yapmayacağını sezdirdiği söylenebilir. Ankara'nın sorunlarından (trafik, ulaşım, su, enerji sorunu; spor kulüplerinin desteklenmemesi, insan sağlığının yok sayılması) söz eden Yavaş, mevcut yönetimin Ankara'yı yaşanabilir bir kent olmaktan çıkardığını, hiçbir canlıya değer vermediğini ifade ederek canlılara verdiği önemi vurgulamakta ve her canlıya önem veren bir belediye yönetimini hayata geçireceğini sezdirmektedir.

Yavaş, Melih Gökçek yönetimini eleştirerek Gökçek'in Ankara'yı farklı kimlikler üzerinden ön plana çıkarmaya çalıştığını ancak Ankara'nın çok sayıda değere sahip olduğunu ve bu değerlerle dünya çapında öne çıkabileceğini sezdirmektedir. Aynı zamanda genel politikaya ilişkin olarak AKP iktidarının Türkiye'yi kutuplaştırdığını ifade eden Yavaş, seçimi kazanması halinde bu kutuplaşmayı Türkiye'nin başkenti olan Ankara'dan başlayarak yok etmeyi amaçladığını ifade etmektedir. Ayrıca Yavaş, 2014 Yerel Seçimleri'nde AKP tarafından hakkının yendiğini ifade ederek bu seçimde de bu türden bir haksızlığa ilişkin kaygı taşımakta, seçim sürecinde daha dikkatli davranılması ve seçim günü ortaya çıkabilecek bir soruna yönelik önlem alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

4.1.2.2. Cumhur İttifakı Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Mehmet Özhasseki Tarafından Kullanılan KU'lar

Cumhur İttifakı Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Mehmet Özhasseki'nin 21 Aralık 2018 tarihinde seçim kampanyası yürütmek amacıyla katıldığı TV programındaki konuşması KUM kullanılarak çözümlenmiş, söz konusu konuşmadaki kılıgısal savlar saptanmıştır. Bunlar, iddia ve öncülleriyle birlikte şu şekilde sunulmaktadır:

1. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Yerel yönetim adaylarımız titizlikle belirlenmeli.

1. Bizde birinci şart FETÖ'cülerle asla ilişkisi olmaması.
2. Yani şöyle ehliyet ve liyakat olması lazım.

3. ...O bahsedilen isimler gelip o belediye başkanlığını yapabilirler mi becerikli olabilirler mi bu konuda... iş yapma kabiliyetleri, becerileri var mı şimdi bütün bunları konuşmak zorundayız.

Değer Öncülleri

1. Sonra adaylıklar söz konusu olduğunda teşkilatlarımızı dinledik. Belediye başkanına ne diyorsunuz, yeniden devamında fayda var mı, vatandaş seviyor mu, çalışmaları uygun mu orada gençlik kollarına sorduk, kadın kollarına sorduk, ana kademeye sorduk ve milletvekili arkadaşlarımızın görüşünü aldık;
2. FETÖ'cülük noktasında herhalde kendisini muhasebe edip müthiş şekilde bir muhakemeye arınma içerisine giren tek parti biziz.
3. ... Başkanın performansını ölçüyoruz, çalışmalarına bakıyoruz, halkla ilişkilerine bakıyoruz ama ... FETÖ'yle bir şeyi var mı ona da dikkat ediyoruz. Buna baktıktan sonra eğer hakikaten bu konularda sınıfı geçmişse başkanımız ehliyet ve liyakat sahibi ise ki bu bizim için çok önemli onu başkanlık için öneriyoruz.
4. Şöyle bir şey içerisinde hiç olmadık biz en çok kiminle oy alırsak, en parlak sima kim, burada bize en çok oyu kim getirir yok buna pek bakmadık biz...Biz kalıcı bir partiyiz, 5 sene sonra milletin önüne çıkacağız hesap vereceğiz yeniden. O zaman biz o şehirlere şehirlerin geleceğini tayin edecek olan insanı, liyakat ve ehliyet tarafına bakarak karar verdik. En çok buna dikkat ettik. Bu işi yapabilir mi, insanlar buraya şehrin emini olarak gelip iş danışabilirler mi, çoluğunu çocuğunu gönderebilirler mi, o hakikaten güzel hizmet yapar mı yapmaz mı tarafına baktık;
5. Ancak onların yönetiminde olmak, onların bankasına belli sürelerden sonra özellikle FETÖ söyledikten sonra para yatırmak destek manasında, onların okulunda çocuklarını okuttuğu gibi özellikle 15 Temmuz'dan sonra bile bunu devam ettirmek vesaire gibi büyük suçlar varsa onlar zaten bizden çok uzaklaştı.

2. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Cumhuriyet İttifakı sürdürülmeli.

1. Fakat yerelle ilgili bir şey yazılmamış, bir alt yapı yok. O zaman akıl yürüterek, fikir yürüterek, veyahut da ortak birtakım kararlar alarak buna (ittifaka gitmemiz gerekiyor);
2. Ama karşılıklı oturup tek tek ilçeleri gözden geçirdiğimizde o zaman bir saygı çerçevesinde beklememiz icap ediyor;
3. Bu yapı karşısında biz elbette ki gözümü kapatıp da adayımızı gösterdik diye sonuna kadar bunu arkasında durup o illerin zillet ittifakı tarafına geçmesine de razı olamayız;
4. Orada [o illerde] Milliyetçi hareket Partili arkadaşlarımız vardı zaten. O yüzden saygı duymamız [aday çıkarmamamız] icap ediyor;
5. Mecliste de bu ittifakın sürmesi lazım;
6. E şimdi orada yapılacak işler hususunda eğer sizin muhalefet diye gördüğünüz insanlar HDP'yle bir araya geliyorsa e siz de kendinize yakın olan insanlarla bir araya geleceksiniz mutlaka.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Burada Türkiye'yi bekleyen büyük sorunlar var. Özellikle 30-40 yıl boyunca kendini saklamış bir FETÖ örgütünün ortaya çıkarmış olduğu bir ağır yara var ve gelecek için de tehdit eden bir durumu var hala...İkincisi de yine 40-50 yıl öncesinden beri ülkeyi bölmek için çabalayan Güneydoğu'da vahşi bir yapı var. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir vahşi yapı kalmadı, PKK diye bir örgüt kalmadı, onların siyasal uzantılarının olduğu bir meclis de kalmadı;
2. Bir taraftan FETÖ'ye durmadan savunuculuk yapan, durmadan onların söylemleriyle konuşan ve onları meşru göstermeye çalışan bir yapı var, bir taraftan PKK'lıları meşru göstermeye çalışan bir yapı var.

Amaç Öncülleri

1. Bu 30 büyükşehirde zillet ittifakının iş başına gelmemesi için ne lazımsa onu yapıyoruz.
2. HDP'lilerin olduğu veyahut da CHP'lilerin olduğu yerlerde adaylarımızdan seçime en yakın olan kimse, onun üzerine ittifak edilerek devam edilecek.

Değer Öncülleri

1. Türkiye'de bizim ittifakımızın bozulmasını kimse beklemesin. Niye? Ülke sevdamız var, gelecekle ilgili kaygımız var, bu konuda hemfikiriz;
2. Burada da bizim dikkat ettiğimiz en önemli konu şu üç tane ilçe sizde fazla olsun, beşi bizde olsun işte şunları siz verin öyle bir al-ver pazarlığı yok;
3. Şu şehirler sende olsun bu şehirler bende olsun bu seçmene saygısızlık;
4. Şimdi [MHP ile] bizim aramızdaki bu görüşmede meselesi bittiğinde tabii [adaylarımızı] açıklamamız doğru olur;
5. ... Karşı tarafta mevkidaşım Sadir Bey ... Onun bakış tarzıyla benim bakış tarzım aynı adeta yerlilik üzerine, millilik üzerine, Türkiye'nin geleceği üzerine bir anlayışımız var
6. ... Milliyetçi Hareket Partisi'ne iki ilçe daha verelim üç tane daha fazla olsun bizden ne istersiniz falan pazarlığı yapmıyoruz;
7. Temel prensipler önemli. Aramızdaki konuştuğumuz ilkeler önemli;
8. Onların olduğu yerlerde biz ona saygı duyacağız, bizim olduğumuz yerde onlar bize saygı duyacaklar;
9. Cumhuriyet İttifakı'nın adayları olarak çıkacak arkadaşlarımızı sonuna kadar biz destekleyeceğiz, bizim irademiz böyle.

3. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Ankara'yı her yönden gelişmiş bir şehir haline getirmeye öncelik verilmeli.

1. Ankara'yı daha ileriye taşıyacak birisine ihtiyaç var, bu işi bilen birisine ihtiyaç var, bu işte bilge birisine ihtiyaç var;
2. Haliyle Ankara bir taraftan ticaret şehri, bir taraftan sanayi şehri, bir taraftan öğrenci kenti, sağlık turizminden istifade edebilecek bir yer ve kadim bir geçmişinde doğrusu o kadar çok kıymetli eserleri barındırıyor ki onların hepsinin piyasaya çıkarılarak bir turizm anlamında da patlama yapabilecek bir kent. Bütün bunları biraz önce saydığım avantajlarını müthiş bir noktaya taşıyacak, her bir alanda başkenti her bir alanda doğrusu başkente yakışır bir yere taşıyacak bir ihtiyaç var;
3. ...Buranın ticaret şehri olmasının, sanayi şehri olmasının yanı sıra öğrenci kenti, sağlık kenti burası ve birçok alanda da kültürde, sanatta, sporda da bu başkente yakışır baş şehir olması lazım. Yani en önde olması lazım.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Fakat burada stat yok;
2. Bir ton bir ton kağıdı elde edebilmek için tam 17 tane ağaç kesiyoruz.

Amaç Öncülleri

1. Hiç kimseyle sataşmadan, karşı rakibe asla kötü bir söz söylemeden, hele hele yalan iftira asla benim yanımdan geçmez onlar bunları söylemeden bir seçim kampanyası dönemini atlatacağımı düşünüyorum;

2. *İnşallah o da projelerini söyler, sadece projelerimiz yarışır. Ankara için ne düşünüyorsak onu söyleriz, yapabileceksek bu projeleri ortaya koyarız, vizyonumuzu ortaya koyarız;*
3. *[iftira kampanyalarıyla falan devam eden ortamlardan] ben uzak duracağım ... ben muhatap olmamaya çalışacağım;*
4. *Burada turizme kazandırılacak kültür yolu projeleri var.*
5. *Projelerimi anlatacağım, vizyonumu ortaya koyacağım, gelecek Ankara'sını çizeceğim ve o projeleri nasıl gerçekleştirdiğimi söyleyeceğim nasıl gerçekleştireceğimi söyleyeceğim ... Şimdi bir taraftan projelerimi söyleyip bir taraftan da bunları nasıl gerçekleştireceğimi söyleyeceğim;*
6. *İşte bunları Ankara'ya yakışır bir stadyumun yapılması elbette ki bizim işimiz...*
7. *Bunu inşallah Ankara'nın tamamına yaygınlaştırıp bundan sonra evlerde başlayan ayrıştırmayla, daha sonra neticesinde çıkan o organiklerin de gübre hale dönüştürülüp çevredeki çiftçilikle uğraşan insanlar bedava dağıtılacağı, onların da tarlalarında kullanabilecekleri bir hale dönüştürüp Sıfır Atık'ın uygulandığı başkent projesini inşallah biz başlatmış olacağız.*

Değer Öncülleri

1. *Vatandaş da bakar ... kim bu işte ehliyetli, kim liyakatlı karar verir;*
2. *Rakibim hakkında bir kötü söz söylemek istemem. Böyle bir işim benim usulüm değil, stilim de değil.*

4. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Ankara'da insan odaklı bir yönetime ihtiyaç var.

1. *Buradaki insanlara da doğrusu dokunarak iş yapmak lazım.*

Amaç Öncülleri

1. *Projelerim asla inşaat odaklı olmayacak, inşaat odaklı projeler olmayacak ... alt geçit yapılacak, üst geçit yapılacak, bazı tesisler yapılacak ama benimki insan odaklı projeler olacak ... İnsana dokunan projeler olacak;*
2. *Benim hedefim hizmet olacak;*
3. *Ben Ankara'ya sesleneceğim, herkese sesleneceğim;*
4. *Tüm Ankara'ya hitap edeceğim ben. Herkese hitap edeceğim;*
5. *Hangi mahallede biraz daha eksiğiz, hangi ilçede biraz daha durumumuz zayıf oraya biraz daha gidip daha fazla konuşmak, kendimi anlatmak, yapacaklarımı söylemek, geçmişteki yaptığım işlerden bahsetmek gerekir diye düşünüyorum. Oraya daha çok gidebilmek amacıyla bakıyorum ben anketlere.*
6. *Bu projeler de dediğim gibi inşaat ağırlıklı değil insana dokunan projeler, yeşil projeler ve aynı zamanda tabii ki akıllı şeyler formatı içerisinde...*

Değer Öncülleri

1. *...Belediye başkanlığım döneminde işime odaklandım. Siyasi piramitlerin dışında durdum, bu benim tarzım;*
2. *İnsan odaklı, insana dokunan projeler...;*
3. *11 ana başlıkta yüzlerce proje var. Bunların her birisi dediğim gibi inşaatın daha çok insana dokunan projeler, yeşil ağırlıklı projeler, çevreyle ilgili projeler, akıllı şehirlerle ilgili projeler;*
4. *Lise yıllarımdan başlayan bir memleket sevdası var;*
5. *İşte Ankara sevdamız o gün başladı bizim.*

5. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] Ankara’da ulaşımaya yönelik planlamalar yapılmalı.

Koşul Öncülleri (Sorum)

1. *Ankara’da ciddi bir raylı sistem sorunu var, ulaşım sorunu var ... Şimdi bir taraftan raylı sistem gibi bir sorun var.*

Amaç Öncülleri

1. *Hükümetle ilişkileri de gayet güzel sürdürerek yani birtakım raylı sistem hatları da metro hatlarını da sıkı bir işbirliği içerisinde çözerek devam ettireceğim... ;*

6. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Ankaralı yönetimde söz sahibi olmalı.

1. *... Bu insanlarla birlikte yönetmek lazım.*
2. *...Para yönetimi biliyorlar mı işte biraz önce söyledim ya işte o yönetimlerden anlarlar mı bunlar şimdi bütün bunları konuşmak zorundayız.*

Amaç Öncülleri

1. *“Biz” kültürünü hakim kıldığımızda, onlarla istişareler içerisinde gittiğimizde, meclis üyelerimizi onlardan donattığımızda ve o arkadaşlarla birlikte hareket ettiğimizde doğrusu çok büyük bir başarıya imza atacağız;*
2. *Birçok arkadaşım ile istişare ederek bu işleri yapıyorum ama belediye başkan olduktan sonra da inşallah “biz kültür”le Ankara’yı yönetmeye talibim ben.*

Değer Öncülleri

1. *Bu insanların her birinin temsil kabiliyeti olduğunu düşünüyorum ben;*
2. *... “Biz” kültürüyle hareket ediyorum ... şehri beraber yönetmeyi çok seviyorum ... bir ortak kültürle yönetmeyi seviyorum ben. “Biz” kültürüyle yönetmeyi seviyorum;*
3. *Ankara’daki insanlarda siyasal tercihler başka partiler bile olsa Cumhur İttifakı’nın değerlerini taşıdıklarını düşünüyorum ... beka meselesi, bu ülkenin bayrak meselesi, ezan meselesi geleceğiyle ilgili bölünme gibi bir tehlike, FETÖ gibi bir tehdidin Türkiye için başına bela olduğu tehlikesi şuuru...;*
4. *Büyük projeler olduğunda millete sormadan asla yapmam.*

7. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Önceki belediye yönetiminin belediyecilik anlayışına saygı duyulmalı.

1. *Şu anda yarım kalan işler var devam eden işler var onları devam ettirmek lazım;*
2. *Emeği geçen herkesten Allah razı olsun demek lazım, teşekkür etmek lazım.*

Değer Öncülleri

1. *Ben ne Melih Bey’in ne başka arkadaşın eleştirilmesine doğrusu tahammül edemiyorum. Şundan dolayı hiçbir başkan kötü iş yapmak istemez;*
2. *... Zan altında bırakacak şekilde konuşmayı doğru bulmuyorum ben hiçbir zaman.*

8. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Belediye yönetiminde para, insan ve mekan yönetimi bilinmeli.

1. Bakın şimdi eğer belediye başkanıysanız birkaç yönetimi bilmek zorundasınız. Bir, para yönetimini bilmelisiniz; İkincisi, insan yönetimini bilmelisiniz; Yani para yönetimini bilmek lazım. Çünkü elinizde size verilen bir kaynak var, bu kaynağı en doğru kullanmanız lazım, yerli yerinde kullanmanız lazım;
2. Gerek personelinizi, onlarla ilişkinizi; gerekse temsil ettiğiniz insanların kendi aranızdaki ilişkilerinizi yönlendirmeniz gerekiyor ve orada mutlaka sizin insanlara faydalı olacak herkesin güvendiği bir abi pozisyonunda olmanız icap ediyor;
3. Sonra, mekan yönetimini bilmeniz lazım. Yani planlamaları bilmeniz lazım; ... o belediye başkanlığını yapabilirler mi becerikli olabilirler mi bu konuda, para yönetimi biliyorlar mı işte biraz önce söyledim ya işte o yönetimlerden anlarlar mı bunlar iş yapma kabiliyetleri, becerileri var mı şimdi bütün bunları konuşmak zorundayız.

Araç-Amaç Öncülleri

1. Yani para yönetimini bilmeden olmuyor bu iş. Ayrıca insan yönetimini bilmeden de olmuyor.

Değer Öncülleri

1. Bu nihayetinde Ümmeti-Muhammed'in hakkı, milletin hakkı;
2. Planlamalar hususunda da çok titizim;
3. Yani şöyle ehliyet ve liyakat...
4. Bunu [milletin hakkını] canınızdan daha aziz bilmeniz lazım.

9. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): PKK ile ilişkisi olan belediyeler denetlenmeli.

1. Her şeyiyle Kandil'den emir alan bir yapının orada olduğu bir ortamda kayyum atanmayıp da ne yapılacak?;
2. Şimdi bu belediyelere biz göz yumacağız. Böyle bir şey var mı?;
3. Böyle bir yapının olduğunu bilmemiz lazım.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Kandil şu anda milletvekilleri listesine karar veriyor, muhtarlar listesine bile karar veriyor. O bölgedeki sivil toplum örgütlerinin başına gelecek insanlara bile karar veriyor;
2. Her şeyiyle Kandil'den emir alan bir yapının orada olduğu bir ortam ... ;
3. Belediye başkanları orada kendilerine verilen yetkiyi çok kötü kullandılar;
4. Fakat orada taşeronlara verdikleriyle birlikte [personel gideri] %90 %95. Yani devlet buradan para gönderiyor falan belediyeye, o belediye tamamını paranın neredeyse personele veriyor;
5. Parkta 100 kişinin çalışması icap ediyorsa 1000 kişilik ihale yapıyorlar, dağdan gelen listeyi güya alıyorlar, hiç kimse çalışmadığı halde onlara maaş veriyorlar... Eline sadece 100-200 lira harçlık geriye kalan tamamını alıyorlar ve dağa gönderiyorlar;
6. Sadece devletten gelen parayı oraya verip sonra elinden parayı alıp 500 lira 1000 lira garibana para veriyorlar çalışana, 6 bin lirasını geri alıyorlar dağa gönderiyorlar;
7. Sıfıra yakın, hiç hizmet yok;
8. 30-40 yıl boyunca yapılmış olan orada [Doğu ve Güneydoğu'da] birtakım yanlışlıklar var;

9. *Oradaki PKK'lı yapı 30-40 yıl boyunca mahallelerde acayip bir teşkilatlanmaya gitmiş. Gençler içeriye almışlar, eğitime tabi tutmuşlar, din dışı bir eğitime tabi tutmuşlar, yerliliğin dışında bir eğitime tabi tutmuşlar.*

Değer Öncülleri

1. *Bütün işi gücü Kandil'e para göndermek, onlara lojistik temin etmek, onların levazımını gibi sanki geride bir teşkilatı gibi görülüp hareket etmek bizim asla katlanabileceğimiz bir şey değil.*

10. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] AKP'li her yerel yönetici ilkelerimize uymalı.

Amaç Öncülleri

1. *Mesela istiyoruz ki bir ilçede veya ilde bir arkadaşımız eskortla gezmesin istiyoruz, kapısını kapatmasın istiyoruz, yüzü gülsün istiyoruz;*
2. *Hizmetlerini takip edeceğiz parti olarak biz. Önümüzdeki dönemde 5 yıllık süreç içerisinde parti olarak bütün arkadaşlarımızı takip edeceğiz böyle ve onun neticesinde başarı gelecek...*

Değer Öncülleri

1. *Eğer bunları yapmıyorsa doğrusu kanunen suç değil bunlar kapıyı kapatsa belediye başkanı kanunen suçlayabilir misiniz suçlayamazsınız. Arkasından üç-beş tane daha zabıtayla, korumalarla falan gezse bir şey diyebilir misiniz suç mu değil. Ama bunlar bizim ahlaki prensiplerimize aykırı geliyor.*

Görüldüğü gibi Özhaseki, bu seçime yönelik 10 sav ileri sürmektedir. Özhaseki tarafından ileri sürülen savlar şu şekilde özetlenebilir:

1. sav: Yavaş “Yerel yönetim adaylarımız titizlikle belirlenmeli.” iddiasını ileri sürerek adayların liyakatlı olması ve FETÖ’cülerle ilişkisinin olmaması gerektiğini ifade etmekte ancak bu iddiaya ilişkin koşul ve amaç öncülü kullanmamaktadır. Değer öncülleri incelendiğinde Özhaseki, adayların belirlenme sürecinde AKP’nin tüm teşkilatlarının görüşünün önemli olduğunu ifade etmekte; FETÖ’cülük noktasında arınmaya gitmeye, adayların FETÖ’yle ilişkisinin olmamasına ve ehliyet ve liyakat sahibi olmasına önem verdiğini ifade Özhaseki, en en iyi hizmeti yapacak kişiyi aday çıkararak millete karşı sorumluluk sahibi olduklarını belirtmektedir.

2. sav: “Cumhur İttifakı sürdürülmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde Özhaseki’nin, Türkiye’de FETÖ ve PKK gibi örgütler ve aynı zamanda bu örgütlerin savunucularının bulunduğu ifade ettiği görülmektedir. Amaç öncülleri çerçevesinde Millet İttifakı’nın 30 büyükşehirde de kazanmasını

engel engellemeyi amaçlayan Özhaseki, değer öncülleri bağlamında ittifakın oluşumunun temelinde ülke sevdaları, ülkenin geleceğine yönelik kaygıları olduğunu, MHP ile birlikte hareket etmeye ve yerlilik ve millilik kavramlarına önem verdiklerini ifade etmektedir.

3. sav: “Ankara’yı her yönden gelişmiş bir şehir haline getirmeye öncelik verilmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri göz önünde bulundurulduğunda Özhaseki’nin, Ankara’da stat bulunmadığını ve geri dönüşümün yeterli olmadığını vurguladığı görülmektedir. Amaç öncülleri bağlamında amacının rakibe sataşmak değil Ankara için yapacaklarını sunmak, projelerini ve vizyonunu anlatmak, Ankara’da turizmi canlandırmak, stadyum yapmak ve Sıfır Atık Projesi ile geri dönüşümü etkin hale getirmek olduğunu belirten Özhaseki değer öncülleri çerçevesinde ehliyet ve liyakata önem verdiğini vurgularken aynı zamanda rakibi ile ilgili kötü bir söz söylemeyi doğru bulmadığını ifade etmektedir.

4. sav: “Ankara’da insan odaklı bir yönetime ihtiyaç var.” iddiası çerçevesinde koşul öncülü bulunmamaktadır. Özhaseki, amaç öncülleri bağlamında, amacının inşaat odaklı değil insana dokunan projeleri gerçekleştirmek, ayrımcılık yapmadan herkese hizmet etmek ve eksiklerini tamamlayarak kendisini Ankara’ya anlatmak olduğunu ifade etmektedir. Değer öncülleri bağlamında ise Özhaseki; yerel yönetimde politikaya değil hizmete, insan odaklı olmaya önem verdiğini ve Ankara sevdası olduğunu ve bu yüzden de Ankara’ya önem verdiğini belirtmektedir.

5. sav: “Ankara’da ulaşımaya yönelik planlamalar yapılmalı.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde Özhaseki, Ankara’da ciddi ulaşım ve raylı sistem sorunu olduğundan söz etmekte; amaç öncülleri bağlamında ise hükümetle işbirliği yaparak raylı sistem hatlarındaki sorunu çözmeyi amaçladığını ifade etmektedir.

6. sav: “Ankaralı yönetimde söz sahibi olmalı.” iddiası çerçevesinde Özhaseki’nin konuşmasında koşul öncülü bulunmamaktadır. Amaç öncülleri kapsamında amacının, “biz” kültürünü benimseyerek Ankara’yı Ankaralı’yla birlikte yönetmek ve başarılı olmak olduğunu vurgulamaktadır. Değer öncüllerinde ise Özhaseki; “biz” kültürüne, beka, bayrak ve ezan meselesine ve milletin görüşüne önem verdiğini ifade etmektedir.

7. sav: “Önceki belediye yönetiminin belediyecilik anlayışına saygı duyulmalı.” iddiası çerçevesinde Özhaseki’nin konuşmasında koşul ve amaç öncülleri bulunmamakla birlikte değer öncülleri kapsamında Özhaseki, önceki belediye başkanlarının eleştirilmesini doğru bulmadığını ifade etmektedir.

8. sav: “Belediye yönetiminde para, insan ve mekan yönetimi bilinmeli.” iddiası çerçevesinde konuşmada koşul öncülü bulunmamaktadır. Araç-amaç öncüllerinde belediyeyi yönetmenin yolunun para ve insan yönetimini bilmek olduğunu ifade eden Özhaseki; değer öncüllerinde planlamalara, vatandaşın hakkına ve ehliyet ve liyakata verdiği önemi vurgulamaktadır.

9. sav: “PKK ile ilişkisi olan belediyeler denetlenmeli.” iddiası kapsamında koşul öncüllerinde Özhaseki PKK’nın, her kurumda başa gelecek insanların listesini hazırladığını ve HDP’nin her konuda PKK’dan emir aldığını; HDP’li belediye başkanlarının halka hizmet etmediklerini ve yetkilerini kötü kullanarak PKK’ya para yolladıklarını ve bu nedenle PKK’nın bu bölgelerde güçlendiğini ifade etmektedir. Değer öncülleri bağlamında ise PKK’nın bazı belediyelerden destek aldığını yanlış ve katlanılamaz bulduklarını ifade etmektedir.

10. sav: “AKP’li her yerel yönetici ilkelerimize uymalı.” iddiası çerçevesinde konuşmada koşul öncülü bulunmamaktadır. Amaç öncülleri kapsamında yöneticilerin halkla iç içe olmasını, güler yüzlü olmasını ve bu yöneticilerin denetleyerek başarıyı getirmeyi amaçladıklarını söyleyen Özhaseki, değer öncülleri kapsamında yöneticilerin halkla iç içe olmasını ve korumalarla gezmemesini önemsediklerini ve bunları ahlaki ilke olarak gördüklerini ifade etmektedir.

Yukarıda özeti sunulan savlar genel olarak incelendiğinde Özhaseki’nin tüm Türkiye’deki yerel yönetimlere ilişkin iddialar ileri sürmesi, yerel yönetimlerle ilgili göreviyle ilişkilendirilebilir. Ankara adayı olmasının yanı sıra AKP Yerel Yönetimlerden Sorunlu Genel Başkan olan Özhaseki, yerel yönetim adaylarının titizlikle belirlenmesi gerektiğini ifade ederek aslında adayların FETÖ’yle ilişkili olmaması gerektiğini vurgulamaktadır. Genel politikaya ilişkin olarak AKP’nin çıkarlarının korunması amacıyla Cumhur İttifakı’nın sürdürülmesi gerektiğini vurgulayan Özhaseki, ayrıca Ankara’nın her yönden geliştirilmesi gerektiğini ve yıllardır AKP’li başkanlar tarafından yönetilen bu kentin başkent kimliğine yakışmayan bir durumda olduğunu ifade ederek partisine yönelik bir özeleştiri

yapmaktadır. Aynı biçimde Ankara’da insan odaklı bir yönetimin gerekliliğini vurgulayan Özhaseki, yıllardır Ankara’yı yöneten ve aynı zamanda mevcut AKP yönetiminin insan odaklı hareket etmediğini ve yönetimde insana önemi arka plana attığını kabul etmektedir.

Özhaseki, Ankara’nın önemli sorunlarından biri olan ulaşımaya yönelik de bir özeleştiride bulunmakta, Ankara’da ulaşımaya yönelik planlamalar yapılması gerektiğini ileri sürmektedir. Ankaralı’nın yönetimde söz sahibi olması gerektiğini ileri süren Özhaseki, Ankara’daki yöneticilerin yönetimde bencil ve kibirli davrandıklarını sezdirmektedir. Ancak tüm bunlara karşın önceki yönetimin belediyeçilik anlayışına saygı duyulması gerektiğini ifade eden Özhaseki, AKP yönetiminin politikasına yapılacak eleştirilerin engellenmesini amaçlamaktadır. Aynı zamanda belediye yönetiminde para, insan ve mekân yönetiminin iyi bilinmesi gerektiğinden söz eden Özhaseki, bu yetiler konusunda kendini ön plana çıkarmakta, belediyeçiliği iyi bildiğinden söz etmekte ve böylelikle de yönetme bilincine ve yeteneğine rakibi Yavaş’ın değil kendisinin sahip olduğunu, Ankara’yı kendisinin yönetmesi gerektiğini sezdirmektedir.

Yavaş ve Özhaseki tarafından ileri sürülen iddialar şu şekilde tabloleştirilebilir:

Tablo 6: Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayları’nın Eyleme Yönelik İddialarının Karşılaştırması

İddialar	Mansur Yavaş	Mehmet Özhaseki
Genel politikaya ilişkin	• Ankara’ya yeni bir yönetim anlayışı gerekiyor. • Ankara ve ortak değerler çerçevesinde bir araya gelinmeli.	• Cumhur İttifakı sürdürülmeli.

Yereldeki sorunlara ve projelere ilişkin	• Başka kimlikler değil Ankara'nın kendi kimliği ön plana çıkarılmalı. • Ankara, tüm canlılar için daha yaşanabilir bir kent haline getirilmeli. • Ankara'da su sorunuyla ve su fiyatlarıyla ilgili adımlar atılmalı. • Ankara'nın ulaşım sorununa yönelik yenilikçi adımlar atılmalı. • Her alanda güneş enerjisinden yararlanılmalı. • Ankara'da spor ve spor kulüpleri desteklenmeli. • Ankara'nın geleceği planlanmalı.	• Ankara'yı her yönden gelişmiş bir şehir haline getirmeye öncelik verilmeli. • Ankara'da ulaşımaya yönelik planlamalar yapılmalı.
Ankara seçmenine ilişkin	• Ankara'da insan sağlığı ön plana çıkarılmalı.	• Ankaralı yönetimde söz sahibi olmalı.
Seçime ilişkin	• Seçim akşamı iyi yönetilmeli.	
Belediye yönetimine ilişkin		• Önceki belediye yönetiminin belediyecilik anlayışına saygı duyulmalı. • Belediye yönetiminde para, insan ve mekan yönetimi bilinmeli. • PKK ile ilişkisi olan belediyeler denetlenmeli. • AKP'li her yerel yönetici ilkelerimize uymalı. • Ankara'da insan odaklı bir yönetime ihtiyaç var.

Her iki adayın da ileri sürdüğü iddialar, şu şekilde karşılaştırılabilir:

Genel konuları açısından incelendiğinde Yavaş'ın genel politikaya ilişkin olarak 2, yereldeki sorunlara ve projelere ilişkin olarak 7, seçmene ilişkin olarak 1 ve seçime ilişkin olarak 1 iddia ileri sürdüğü belirlenmiştir. Özhasseki'nin ise genel politikayla ilgili olarak 1, yereldeki sorunlar ve projelere ilişkin olarak 2, seçmene ilişkin olarak 1 ve belediye yönetimine ilişkin 5 olarak iddia ileri sürdüğü saptanmıştır. Bunun sonucunda Özhasseki'nin, Yavaş'tan farklı olarak seçime ilişkin; Yavaş'ın ise Özhasseki'den farklı olarak belediye yönetimine ilişkin iddia ileri sürmediği belirlenmiştir.

Genel politikaya ilişkin olarak incelendiğinde Yavaş'ın Ankara'da yönetimin değişikliği vurgusu yaptığı ancak Özhasseki'nin, partisinin (AKP) mevcut Ankara yönetimine sahip olması nedeniyle böyle bir vurgu yapmadığı görülmektedir. Yavaş ise Ankara'nın başkent olması nedeniyle Türkiye'nin ortak bir değeri olduğu varsayımından yola çıkarak Türk halkının hem Ankara gibi ortak bir değer hem de

Türkiye'nin sahip olduğu diğer ortak değerler etrafında birleşmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Yereldeki sorunlara ve projelere ilişkin olarak Yavaş ve Özhaskeki ortak bir iddia ileri sürmekte, her ikisi de ulaşım sorunundan söz etmekte ancak Yavaş bu sorunu ulaşımın hatalı yapılandırılması, eski otobüsler, entegrasyon sıkıntısı ve bisiklet yollarının yetersizliği gibi sorunlar olarak nitelendirirken Özhaskeki'nin bu sorunu yalnızca raylı sistem sorununa indirgediği görülmektedir. Bunun nedeninin, Yavaş'ın söz ettiği sorunların kent planlamasıyla ilgili geçmişteki hatalardan kaynaklanması, Özhaskeki'nin ise kendi partilerinden olan önceki yönetimi eleştirmemek adına yalnızca geleceğe yönelik projeden söz ettiği görülmektedir. Tablo 6'da da görüldüğü gibi buna benzer olarak Yavaş yerel sorunlara ve projelere ilişkin çok sayıda iddia ileri sürerken Özhaskeki bu konuda sınırlı sayıda iddia ileri sürmektedir. Daha önce de belirtildiği gibi bunu nedeninin, Özhaskeki'nin, daha önceki AKP yönetimlerini eleştirmekten kaçınması olduğu söylenebilir.

Ankara seçmenine ilişkin olarak ileri sürülen iddialar incelendiğinde Yavaş Ankara'da insan sağlığına önem verilmesi gerektiğini vurgularken yukarıda belirtilen nedenlerle Özhaskeki'nin önceki belediye yönetimi eleştirmemek adına Ankaralı'nın sağlığına ilişkin herhangi bir iddia ileri sürmediği söylenebilir. Ancak Özhaskeki, bu konu çerçevesinde geçmişe değil geleceğe yönelik bir iddia ileri sürerek Ankaralı'nın yönetimde söz sahibi edilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Seçime ilişkin olarak yalnızca Yavaş tarafından iddia ileri sürüldüğü saptanmıştır. Söz konusu iddiada daha önceki seçimlerde hakkının yendiğini, bir daha bu haksızlığın yaşanmaması için bu seçimlerde daha dikkatli olmaları ve seçim akşamını daha iyi yönetmeleri gerektiğini ileri sürmektedir. Bu ise Yavaş'ın, tıpkı İmamoğlu gibi seçim günü çıkabilecek sorunlara yönelik kaygı taşıdığını göstermektedir.

Belediye yönetimine ilişkin olarak ileri sürülen iddialar yalnızca Özhaskeki'nin ileri sürdüğü iddialardan oluşmakta, Özhaskeki Yavaş'tan farklı olarak belediye yönetimine ilişkin iddialar ileri sürmektedir. Özhaskeki'nin, Yavaş'la karşılaştırıldığında belediye yönetimiyle ilgili iddialar ileri sürmesi; Cumhur İttifakı'nın Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı olmasının yanında aynı zamanda AKP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan olmasıyla açıklanabilir.

4.1.3. İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Adayları Tarafından Kullanılan KU'lar

2019 Yerel Seçimleri'nde Millet İttifakı'nın İzmir Büyükşehir Başkan Adayı Tunç Soyer, Cumhuriyet İttifakı'nın İzmir Büyükşehir Başkan Adayı Nihat Zeybekçi'dir. Söz konusu adayların seçim kampanyası döneminde farklı tarihlerde gerçekleştirdikleri ve bu çalışmanın veri tabanını oluşturan görüşmeler, yalnızca adayların konuşmaları göz önünde bulundurularak ve KUM kullanılarak çözümlenmiştir. Buna yönelik olarak, bu bölümde ilk olarak Tunç Soyer, ikinci olarak da Nihat Zeybekçi tarafından ileri sürülen kılışal savlara ve bu savların karşılaştırılmasına yer verilmektedir.

4.1.3.1. Millet İttifakı İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Tunç Soyer Tarafından Kullanılan KU'lar

Millet İttifakı İzmir Büyükşehir Başkan Adayı Tunç Soyer'in 4 Şubat 2019 tarihinde seçim kampanyası yürütmek amacıyla katıldığı TV programındaki konuşması KUM kullanılarak çözümlenmiş, söz konusu konuşmadaki kılışal savlar saptanmıştır. Bunlar, iddia ve öncülleriyle birlikte şu şekilde sunulmaktadır:

1. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Siyasetin dili değışmeli.

1. *Benim bu adaylığımın kriterleri, performansı, vizyonu...Bunlar tartışılır olmalı; Ne kadar başarılı olduğum, İzmir için neler vaat ettiğim, bunları yapıp yapamayacağım, bugüne kadarki hayatım ya bunlar tartışma konusu olmalı;*
2. *Gerçekten siyasete iyi insanların girmesi lazım, siyasete iyi insanların, temiz insanların, donanımlı insanların girmesi için de siyaset kültürünün siyaset dilinin değışmesi lazım.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Ama ne yazık ki Türkiye'de siyaset kültürü bu kadar net, bu kadar somut bir senin üzerinde yürümüyor. Aslında bunun çok olumsuz sonuçları var insanlar iyi, temiz, donanımlı insanlar biraz da bu nedenle siyasetten uzak duruyorlar. Yani paçadan çekıştirmeci, kışkırtıcı, provake edici kötücül dil üzerinden siyaset yapıldığını gördükleri için uzak duruyorlar ... eğer ben siyasete girersem işte bu çirkinlik, bu kirlilik, bu çamurlar benim de üzerimde bulaşır diye endişe ediyorlar.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. Siyasete iyi insanların, temiz insanların, donanımlı insanların girmesi için de siyaset kültürünün, siyaset dilinin değişmesi lazım.

Değer Öncülleri

1. Büyükşehir Belediye Başkanlığı adaylığımız gündeme gelince [babamla ilgili] bu tartışmalar gündeme getirildi ... bunu çok sağlıklı bulmuyorum.

2. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): CHP ve İYİ Parti birlikte çalışmalı.

1. Yani ben özellikle yerel siyasette çok daha geniş ittifaklar kurulması gerektiğini düşünüyorum;
2. Yerel siyasetin merkezi siyasetten çok önemli farkı ayrıştırıcı değil kucaklayıcı olmak zorundasınız;
3. Yerel yönetim merkezi siyasetin ayrıştırdığı ve kategorize ettiği duruşları bir tarafa bırakmak zorunda;
4. Bizim ortak bir gelecek hülyasına, ortak bir gelecek ütopyasına, ortak bir gelecek başarısına ihtiyacımız var. Gelecek başarı hikayesi ortaya koymaya ihtiyacımız var.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Siyasi argümanlarla ortaya çıkan kutuplaşmalar, ayrışmalar...;
2. Türkiye çok ciddi bir ekonomik krizin eşiğinde. Bu kadar büyük bir kriz beklentisinin olduğu bir coğrafyada siz bu ayrışmalar üzerinden o beka sorununuzu çözemezsiniz.

Araç-Amaç Öncülleri

1. Bu da [ortak bir başarı hikayesi ortaya koymak] işte o siyasi ayrışmaları bir tarafa bırakarak, kucaklaşmayı becererek olur.

Değer Öncülleri

1. Bir parkta diyelim ki aydınlatma yok.... o aydınlatmayı yapın başkan diyen insanın hangi partiden olduğuna bakmazsınız;
2. Demokrasi bir arada yaşama kültürü demek, bir arada yaşamının hukuku demek, aslında bir arada yaşamayı becermek demek;
3. Yani ben bunların [kutuplaşmalar ve ayrışmalar] hiçbirini doğru bulmuyorum;
4. Şimdi bu mesela çok kıymetli bir şey bence ... O salonda bulunan herkes ister AKP'li, ister MHP'li ister CHP'li hiç fark etmez herkesin şurasında bir şey titredi
5. Bizi birleştiren o kadar çok şey var ki bunları ayrıştırdığınız zaman siyaseten, aslında gücünüzü azaltıyorsunuz ve zayıflıyorsunuz, çölleşiyorsunuz, çoraklaşıyorsunuz belki de. İttifaklar bu nedenle demokrasiyi, yani farklılıkların bir arada olmasını mümkün kılan yapılanmalar. O nedenle bir kere ilke olarak doğru buluyorum.

3. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Türkiye'de demokrasi ön plana çıkarılmalı.

1. Bu memlekette sistemi silahla değiştirmek isteyen herkesin karşısında olmak gerekir;
2. Bunu [demokrasiyi] korumak, buna sınıksız sahip çıkmak zorundayız;

3. *Demokrasi ile kalkınmak zorundayız. Demokrasiyi daha çok işler hale getirmek zorundayız; Yani kesinlikle demokrasinin daha bu toplumun kılcallarına inecek mekanizmaları geliştirmemiz lazım;*
4. *Belki de demokrasi 4-0 İzmir'de inşa etmemiz gereken bir şey;*
5. *Demokrasinin hakikaten yeniden keşfedilmesine ihtiyaç var.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Otoriteyi merkezileştirdikçe demokrasiden uzaklaşıyorsunuz;*
1. *Sistem [Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi] demokrasiden uzaklaştırıyor bizi;*
2. *[Sistemin] yereldeki demokrasiyi de sınırlayacak, daraltacak bir yere doğru evrilmesini istiyorlar;*
3. *Bu Cumhurbaşkanlığı Sistemi otoritenin giderek merkezileştiği, giderek cumhurbaşkanının iki dudağının arasında kararların alındığı bir sisteme evriliyor.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. *Hayatımızın refahı, kalitesi önce demokrasiye bağlı olmaktan geçiyor;*
2. *[Demokrasi] hakikaten refahın anahtarı aslında. Yani gelişme dediğiniz, kalkınma dediğiniz, refah dediğiniz şeyin sırrı demokraside;*
3. *Eğitimin kalitesini, eğitimin gelişmesini ve gerçekten vereceği geleceğin aydınlık kuşaklarının yetişmesini mümkün kılabilmeniz için hukukun üstünlüğüne dayanmak zorundasınız, demokrasiye dayanmak zorundasınız;*
4. *... demokrasiyi savunarak, birlikte yaşam kültürünü savunarak ve birlikte yönetmeye davet ederek [Doğu ve Güneydoğu'dan gelen seçmenden oy alacağım].*

Değer Öncülleri

1. *Birden çok anket yapıldı ... Tabi bu aslında çok demokratik bir yöntem yani belki daha demokratik yöntemler işte ön seçim, temayül yoklaması gibi bunlar konuşulabilir ama Türkiye'nin bugünkü koşullarında yine de en demokratik yöntem uygulandı diyebiliriz;*
2. *... her şeye rağmen en demokratik biçimde yapıldığını söyleyebiliriz. Çünkü Parti Meclisi dediğiniz yapı ilçelerden illerden gelen, kurultayda seçilen aslında partinin en üst karar organı ve burada işte 9 saat 10 saat hatta 19 saat süren tartışmalar yaşandı. Bunlar çok sağlıklı şeyler aslında yani çok ince ve çok titiz çalışmalar yapıldı bu onun göstergesidir.*
3. *...Darbeye tabii ki karşıyız. Yani demokrasi tabii ki sonuna kadar sahip çıkmamız gereken bir şey;*
4. *Çok net söylüyorum kesinlikle darbelerin bu memleketi geriye götürdüğüne inanıyorum;*
5. *Çünkü demokrasi insanlığın 70.000 yıl boyunca bu kâinatta damıta damıta binlerce yıl içinde eriştiği en güzel yaşam biçimi;*
6. *...Darbeler nereden gelirse gelsin, kim tenezzül ederse etsin, kim girişimde bulunursa bulunsun bu memlekete yapılmış büyük bir kötülüktür;*
7. *... Ben demokrat bir insanım, demokrasiye aşkla inanan bir insanım;*
8. *Demokrasi hepimizin nefes alması;*
9. *Demokrasisiz kalkınma bu memlekete yapılabilecek en büyük zarardır;*
10. *Ben bunu [otoritenin merkezileşmesini] doğru bulmuyorum;*
11. *...Demokrasinin vazgeçilmez olduğunu düşünüyorum;*
12. *Yerel seçim dinamikleri çok farklı işliyor. İyi ki de öyle işliyor çünkü demokrasi ancak öyle gelişiyor.*

4. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İzmir’de turizmin canlandırılması gerekiyor.

1. Bu hikayeyi [turizmi] dönüştürmek mümkün.
2. ... jeotermal kullanmak zorundayız;
3. Bunun [jeotermalin] önünü açmak gerekiyor;
4. 12 aya çıkartmak şart. Burada sadece jeotermal değil tabii ki gastronomi.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Orada [turizmde] büyük bir boşluklar var;
2. Derya içinde olup deryayı bilmeden yaşayan balık misali yaşıyoruz bu topraklarda;
3. Bakın sinema endüstrisi tıkanmış vaziyette İstanbul'da.
4. [Set] İstanbul'daysa saatler yoğun geçiyor, gerginlik, stres, klakson filan falan;
5. ... tıkanıldığını görüyoruz İstanbul'da. Yani insanlar perişan, sinema endüstrisinde hakikaten çok sıkıntı yaşıyorlar;
6. Yeterince kullanılmıyor [jeotermal] Seferihisar’ımızda da kullanılmıyor Çeşme’de de kullanılmıyor.

Amaç Öncülleri

1. Biz sinema endüstrisini de müzik endüstrisini de İzmir’e taşıyacağız, onlar gençlerle beraber gelecekler ve bizim gençlerimiz de beraber büyüyecek o sektörler ... İzmir onlara [oyunculara] yaşam alanı gösterecek;
2. İzmir, Türkiye’nin kültür-sanat başkenti olacak;
3. Jeotermal canlanacak.

5. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İzmir’in altyapı, ulaşım, trafik, katı atık ve enerji sorunlarına öncelik verilmeli.

1. Altyapı ile ilgili eksikleri var hala çözülmesi gereken.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Yani İzmir’in bir çöplük meselesi var, katı atık meselesi bertaraf tesisleriyle ilgili.
2. Altyapı ile ilgili eksikleri var;
3. Eğer siz güneşten elektrik elde etmiyorsanız bunun bir mazereti olamaz.

Amaç Öncülleri

1. Şu altyapı sorunlarını, ulaşım ile ilgili, trafik ile ilgili, çöple ilgili yani katı atık bertarafıyla ilgili meselelere odaklanacağız... Bununla ilgili yapılacak çok şey var, bunları yapacağız;
2. Bazı mahallelere teleferiği turistik bir araç olarak değil bir toplu taşıma aracı olarak kullanacağız;
3. İzban meselesinde de dinleyeceğiz tarafları ... vatandaşı da dinleyeceğiz. Bunların hepsini dinleyerek çözeceğiz;
4. Hep birlikte enerjiden para kazanacağız. Temiz enerji üreteceğiz ve İzmir’in elektrik ihtiyacını doğal enerji kaynaklarıyla karşılayacağız.

Araç-Amaç Öncülleri

1. Burada bizim üreteceğimiz çözümler bakın trafik meselesi bir yol meselesi değil bir planlama meselesidir. Havai hatlarla, alt geçitlerle, üst geçitlerle, akıllı şehirlerle...;

2. Teknolojiyi, bu tür çözümlerin [araç yoğunluğunu ölçmek] üretilmesi için kullanacağız.

Değer Öncülleri

1. Yani bu [güneşten elektrik üretmemek] ya cehalettir ya hıyanettir.

6. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İnsanların siyasete girmesi gerekiyor.

1. Siyasete girmek zorunda insanlar, çalışmak zorunda, dönüştürmek için mücadele etmek zorunda.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Yani işte gidiyoruz mesela Avrupa ülkelerine, batı ülkelerine falan görüyoruz hep ve sonunda biraz gıptayla dönüyoruz değil mi? Ya orada niye böyle oluyor da bizde olmuyor filan diye.

Araç-Amaç Öncülleri

1. Siyaseti onun [hayatı iyileştirmek] için yapıyorum
2. Peki nasıl olacak bu [hayatı iyileştirmek]? Siyasetle.

Değer Öncülleri

1. Siyaset hayata çentik atma sanatıdır, hayatı dönüştürme sanatıdır ve hayatı dönüştürmek, iyileştirmek dünyanın en büyük tatminidir. Yani bu çok hakikaten tarifi mümkün olmayan ve satın alınamayacak çok büyük bir zenginlik hayatı iyileştirmeye çalışmak;
2. Bu coğrafyada yaşayan insanların çok daha iyi bir yaşam kalitesi standardını hak ettiğini düşünüyorum. Yaşamamamız nedeniyle de çok hırslıyım. Biz bunu hak etmiyoruz, biz çok daha iyisini hak ediyoruz.
3. [Şehri güzel yapan] şehirde uyguladığınız vizyondur. Şehirde insanlarla kurduğunuz temastır.

7. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İzmir'in değerleri ortaya çıkarılmalı.

1. Şimdi o güzellikleri ortaya çıkarmanın vakti geldi.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. ... derya içinde olup deryayı bilmeden yaşayan balık misali olmak tam da böyle bir şey.

Amaç Öncülleri

1. Biz İzmir'i tekrar dünyaya açacağız İzmir'i tekrar dünyanın global bir aktörü haline getireceğiz...;
2. ... 150-200 yıllık kan kaybını durdurup tekrar iade-i itibar edip tekrar Akdeniz Çanağı'nda göz kamaştıran bir inci haline getirmek...;

3. 1 Nisan sabahı 6 belediye başkanına yazacağımız mektup hazır. İskenderiye, Beyrut, Atina, Roma, Marsilya ve Barcelona ... 6 kentle başlayacağız, academia üzerinden, STK'lar üzerinden. Çocuklar, gençler, sanat, kültür, edebiyat, spor üzerinden işbirliği zeminleri oluşturacağız. Akdeniz Çanağı'nı global dünyanın tekrar global bir aktörü haline getireceğiz. Bunun öncülüğünü de İzmir yapacak. Bu 6 kentle başlatacağımız kentler ağını bütün Akdeniz Çanağı'nda yaymayı hedefliyoruz ... Akdeniz Çanağı'nın öncü kenti olacak İzmir.

8. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): Belediye yönetiminde her yaştan ve kesimden katılımcılığa önem verilmeli.**

1. Gençlerin gelecekleriyle ilgili kararları alabilmesi lazım.
2. Cep telefonunuza yükleyeceğiniz uygulamalarla aslında hangi mahallede kimin neye ihtiyacı var, kim nereye ne yapılmasını istiyor, ne yapılmamasını istiyor, buna ayrılacak bütçenin hangi sınırlar içinde kalması gerektiğini düşünüyor bütün bunları sorup öğrenip ona göre irade ortaya koyabilirsiniz. Bunun için çok net bir biçimde teknolojiyi kullanmanız lazım;
3. Bizim bunu [demokrasi] daha da kentin kılcallarına yaymamız lazım.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Biz on yıllarca hep protokole, ön sıradakilere proje ürettik.

Amaç Öncülleri

1. Bu elçiler büyükşehir belediye başkanının iradesini kullanarak karar alacaklar;
2. Biz gençlerle beraber yöneteceğiz; kendi geleceklerini kendileri planlayacaklar;
3. Bu Demokrasi 4-0'la ilgili yapacağımız çok şey var. Kent konseylerini çok aktif mecralar olarak kullanacağız;
4. Dijital teknolojileri çok yoğun bir biçimde kullanacağız;
5. Çocuk belediyelerini kuracağız ... Yani bizim Seferihisar'da yaptığımız çocuk belediyesini kentin her yerinde kuracağız.
6. İnsanlarımızı, İzmirli birliktede yönetmeye davet edeceğiz, sorunları birliktede çözmeye davet edeceğiz;
7. Biz İzmirli'lerin oyuna talibiz;
8. Bu projeleri birliktede yapacağız İzmirli'lerle;
9. ... perspektifi arka sıradakilere çevireceğiz;
10. Mahallelerde mahalle kütüphaneleri kuracağız ... Bu mahalle kütüphanelerinde ücretsiz internet erişimi, çorba ve ısıtma olacak. Gençler buraya geldiklerinde hem internet üzerinden her türlü bilgiye, belgeye ulaşabilir halde olsunlar bilgisayarlar önünde olsun. Sosyalleşsinler, bir araya gelebilsinler.

Değer Öncülleri

1. ...gençlerin hangi siyasi partiye eğiliminin olduğunun, geçmişte hangi partiye destek olduğunun veya olmadığının, siyasi olduğunun, olmadığının [önemi yok] ...
2. Hiç kimseyi geride bırakmadan, herkesin söylediği söze imkan tanıyarak, herkesin talebini dinleyerek şikayetini dinleyerek... Dolayısıyla HDP, AKP, MHP fark etmiyor ... Hangi siyasi görüşte olursa olsun, hangi dünya görüşüne inanıyorsa inansın sadece demokrasiye inansın yeter. Demokrasinin gücüne, demokrasinin erdemlerine inansın yeter;
3. Asla AKP'liler diye geri durmadık ya da MHP'liler diye geri durmadık ... Mesela demokrasi böyle bir şey yerelde;
4. İzmir'i en çok ben seviyorum, en iyisi ben biliyorum, en doğrusunu da ben yaparım böyle bir başkanlık olmayacak;

5. *Dedik ki siz Seferihisar Belediye Meclisi'nde temsil edilmiyorsunuz bu büyük bir eksiklik... Bizim demokrasi anlayışımız böyle bir anlayış.*
6. *Demokrasi katılımcılıktır, demokrasi şeffaflıktır, demokrasi yerelde birlikte yaşamayı becermek ve oradan daha farklı sesin kendini ifade edebildiği bir yönetim modeline ulaşmaktır.*

9. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İzmir'in öz kimliği korunmalı.

1. *İzmir'in köklerinde var olan ve aslında geleceğe taşımamız gereken bir şeyden bahsediyorum;*
2. *Buradan bir gelecek tahayyülü kurmak lazım;*
3. *Bütün mesele bunu [gelenekleri kucaklama özelliğini] sürdürülebilir kılmakta.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. *Biz İzmir'i buradan [kendi kökleriyle] anlatacağız ... Biz yeni bir kimlik arayışında filan değiliz;*
2. *Gelen insanları İzmirli'leştiriceğiz.*
3. *...biz bu kimliği koruyacağız...gelecek tahhayülü bu kimliği koruyarak mümkün.*

Değer Öncülleri

1. *Ben İzmir'im çünkü;*
2. *Biz birlikte İzmir'iz.*

Görüldüğü gibi Soyer, bu seçime yönelik 9 sav ileri sürmektedir. Soyer tarafından ileri sürülen savlar şu şekilde özetlenebilir:

1. sav: “Siyasetin dili değişmeli” iddiası çerçevesinde Soyer, Türkiye'deki politika kültürünün sağlam bir zemini olmadığını, politik kimliklerin sürekli olarak kışkırtıcı kötücül bir dile maruz kaldıklarını ve bunun da insanların politikaya girmekten alıkoyduğu gibi olumsuz bir sonuç doğurduğunu ifade etmektedir. Araç-amaç öncülleri kapsamında politikaya iyi, temiz ve donanımlı insanların girmesinin yolunun politikanın dilinin değişmesi olduğunu ifade eden Soyer, değer öncülleri kapsamında ise adaylığı kesinleştikten sonra babasıyla ilgili konularla birlikte gündeme getirilmeyi sağlıklı ve etik bulmadığını ifade etmektedir.

2. sav: “Yerel siyasette farklı görüşler bir araya gelmeli.” iddiası çerçevesindeki koşul öncülleri çerçevesinde Soyer, Türkiye'de politikanın kutuplaşma ve ayrışmalara neden olduğunu ve bu ayrışmaların, ekonomik krizin giderilmesini engellediğini ifade etmektedir. Amaç öncülleri kapsamında amacının, farklı görüşlerle ve özellikle İYİ Parti'yle birlikte çalışmak olduğunu vurgulayan Soyer, değer öncülleri çerçevesinde ise ideolojilere değil halkın sorunlarına önem verdiğini, kutuplaşmaları ve ayrışmaları doğru bulmadığını, diğer görüşlerle bir

arada yaşamayı ve farklı görüşten insanlarla bir araya gelmeyi önemseydiğini ifade etmektedir.

3. sav: “Türkiye’de demokrasi ve hukuk ön plana çıkarılmalı.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde Soyer’in; Türkiye’de otoritenin merkezileştiğini, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin demokrasiyi sınırladığı ve bu sistem ile demokrasiden uzaklaşıldığını vurguladığı görülmektedir. Araç-amaç öncülleri kapsamında refahın, kalkınmanın ve eğitimin kalitesinin demokrasiye ve hukuka bağlı olmaktan geçtiğini vurgulayan Soyer, değer öncülleri çerçevesinde parti içinde demokratik yöntemlere ve aynı zamanda yönetimde demokrasiye önem verdiğini ifade ederek demokrat değerlere sahip olduğunu vurgulamaktadır.

4. sav: “İzmir’de turizmin canlandırılması gerekiyor.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri çerçevesinde Soyer; İzmir’in turizm alanında boşlukları olduğunu, turizm şehri olmasına karşın iyi değerlendirilmediğini ve jeotermalin yeterince kullanılmadığını ifade etmektedir. Amaç öncülleri bağlamında ise amacının, hem sinema hem de müzik endüstrisini İzmir’e taşımak, İzmir’i kültür-sanat başkenti yapmak ve İzmir’de jeotermali canlandırmak olduğunu ifade etmektedir.

5. sav: “İzmir’in altyapı, ulaşım, trafik, katı atık ve enerji sorunlarına öncelik verilmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri çerçevesinde İzmir’in çöplük, katı atık bertarafı, altyapı, enerji, trafik ve ulaşım gibi sorunlarının bulunduğunu ileri süren Soyer, amaç öncülleri çerçevesinde alt yapı, ulaşım, trafik, katı atık sorunlarını çözmeyi, teleferiğin ulaşım aracı kullanılmasını sağlamayı, İzban meselesini çözmeyi ve temiz enerjiye geçmeyi amaçladığını belirtmektedir. Araç-amaç öncüllerinde Soyer trafiği çözenin yolunun havai hatlar, alt ve üst geçitler yapmak; araç yoğunluğunu azaltmanın yolunun ise teknolojiyi kullanmak olduğunu ifade etmekte; değer öncülleri çerçevesinde ise güneşten enerji elde etmemenin cehalet ve hıyanet olduğunu söyleyerek temiz enerjiye verdiği önemi vurgulamaktadır.

6. sav: “İnsanların siyasete girmesi gerekiyor.” İddiasındaki koşul öncülleri çerçevesinde Soyer, batı ülkelerindeki iyi yaşamın burada olmadığını ifade etmektedir. Amaç öncülleri çerçevesinde amacının hayatı iyileştirmek olduğunu belirten Soyer, araç-amaç öncülleri kapsamında hayatı iyileştirmenin yolunun politika olduğunu vurgulamaktadır. Değer öncüllerinde ise politika yoluyla hayatı

dönüştürmeye, insanların daha iyi bir hayat yaşamasına ve şehirde uygulanan vizyona önem verdiğini ifade etmektedir.

7. sav: “İzmir’in değerleri ortaya çıkarılmalı.” iddiası çerçevesinde koşul öncüllerinde İzmir’in güzelliklerinin hak ettiği değeri bulamadığını ifade eden Soyer; amaç öncülleri çerçevesinde amacının, İzmir’i dünyaya açarak küresel dünyanın bir aktörü haline getirmek, 150-200 yıllık kan kaybını durdurup İzmir’i Akdeniz Çanağı’nın öncü kenti haline getirmek ve Akdeniz Çanağı’ndaki diğer kentlere öncülük yapmak olduğunu ifade etmektedir.

8. sav: “Belediye yönetiminde katılımcılığa önem verilmeli.” iddiası çerçevesindeki koşul öncüllerinde Soyer yıllardır İzmir’in sosyo-ekonomik düzeyi yüksek kesime öncelik verildiğini ve her kesimden insanın yönetimde söz sahibi olmadığını ifade etmektedir. Amaç öncülleri çerçevesinde yönetimde herkesin katılımını sağlamayı; konseyler yoluyla kenti gençlerle, çocuklarla ve dijital teknolojiler yoluyla yetişkinlerle yönetmeyi amaçladığını vurgulayan Soyer aynı zamanda amacının bu zamana kadar hep arka planda kalmış kesimlerin yönetime katılması ve belediyeyi her kesimden insanla birlikte yönetmek olduğunu ifade etmektedir. Değer öncülleri bağlamında ise yönetimde karar alma mekanizmasının yalnızca belediye başkanı olmasını yanlış bulduğunu; siyasi ayırım gözetmeksizin katılımcılığa, yönetimde şeffaflığa, temsiliyete ve çok sesliliğe önem verdiğini ifade etmektedir.

9. sav: “İzmir’in öz kimliği korunmalı.” iddiası çerçevesinde konuşmada koşul öncülü bulunmamaktadır. Araç-amaç öncülleri incelendiğinde İzmir’e bir gelecek oluşturma yolunun İzmir’in kendi kimliğini korumak olduğunu ifade eden Soyer değer öncülleri çerçevesinde kendisini ve İzmir’de yaşayan tüm insanları İzmir’le özdeşleştirmekte, İzmir’e olan ilgisini ve verdiği önemi vurgulamakta, İzmir’de yaşayan herkesi İzmir olarak nitelendirmekte ve İzmir düzleminde bir birlik ve beraberlik vurgusu yapmaktadır.

Yukarıda özeti sunulan savlar genel olarak incelendiğinde Soyer, İzmir seçmenin tavrının belli olması nedeniyle daha çok genel yönetime ilişkin iddialar ileri sürmektedir. Bu iddiaların içeriği genellikle AKP yönetiminin kutuplaştırıcı dili ve AKP’nin demokratik yönetimden uzaklaşmasıdır. Buna yönelik olarak Soyer AKP’nin genel politikalarını eleştirmekte, politikada farklı görüşlerin bir araya

gelmesi gerektiğinden söz ederek ayrımcılığın ve kutuplaşmanın son bulmasını amaçladığını ifade etmektedir.

Soyer, yerel sorunlara ve projelere ilişkin olarak İzmir'in yerel anlamda bazı sorunlarının (ulaşım, trafik, katı atık, turizm ve enerji sorunu) olduğunu ifade ederek yılladır İzmir'i yöneten partisi CHP'ye yönelik bir özeleştiride bulunmaktadır. Aynı zamanda AKP'ye yönelik demokrasi konusunda yaptığı eleştiriye koşut olarak yönetimde demokrasi ve katılımcılık vurgusu yapmakta ve bu görüşünü çeşitli biçimde ifade ettiği iddialarla desteklemektedir. İmamoğlu ve Yavaş'ın tersine Soyer seçim sürecine ve akşamına ilişkin herhangi bir iddia ileri sürmeyerek bu süreçle ilişkin herhangi bir kaygı taşımadığını göstermekte, bu yöbüyle Millet İttifakı'nın İstanbul ve Ankara adaylarından farklılaşmaktadır. Bu bulgu ise, CHP'nin İzmir'de seçim kazanma olasılığının yüksek olmasıyla ve Soyer'in her türlü haksızlığa karşı rakibi Zeybekçi'yle arasında seçim sonucunu etkilemeyecek kadar fark beklemesi ile ilişkilendirilebilir.

4.1.3.2. Cumhur İttifakı İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Nihat Zeybekçi Tarafından Kullanılan KU'lar

Cumhur İttifakı İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Nihat Zeybekçi'nin 16 Ocak 2019 tarihinde seçim kampanyası yürütmek amacıyla katıldığı TV programındaki konuşması KUM kullanılarak çözümlenmiş, söz konusu konuşmadaki kılışal savlar saptanmıştır. Bunlar, iddia ve öncülleriyle birlikte şu şekilde sunulmaktadır:

1. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): AKP olarak İzmirli'ye ulaşmalıyız.

1. *Bizim samimiyetimiz, inancımız, İzmirli'nin gönlüne girme gayretimiz İzmirli'ye bu konuda elimizden geldiğince dilimiz döndüğünce 7 gün 24 saat yani anlatmak bize düşen o.*
2. *Bize emrolunan bunu anlatmak ... siyaseten ve demokrasinin gereği bizim için bunu İzmirli'nin huzuruna çıkıp projelerimizi anlatmak, samimiyetimizi anlatmak, çözüm önerilerimizi anlatmak, gelecek hikayemizi anlatmak.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Yani [İzmirli'ye] ulaşamamışız demek ki anlatamamışız;*
2. *Bu hassasiyetler Ankaralılar'ın hassasiyetinden farklı değil. Demek ki biz bunu anlatamamışız.*

Amaç Öncülleri

1. *Hedefimiz günde en az 5-6 saat yürümek, sokakta olmak;*
2. *Şöyle söyleyeyim samimiyetle hitap edeceğiz, projelerimizi anlatacağız, onların önüne koyacağız.*

Değer Öncülleri

1. *Cumhuriyet, Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu milletin baş tacıdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Kurtuluş Savaşı'mızın kahramanıdır, başkomutanıdır, Cumhuriyet'imizin kurucusudur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü getirip de %25'lik bir partinin oralara doğru hapsetmeye kalkarsak Atatürk'e en büyük haksızlığı biz yaparız;*
2. *Ne şekilde yaşıyorlarsa hangi nerede yaşıyorlarsa, ne yiyorlarsa ne içiyorlarsa hiç kimse bu ülkede neresinde olursa olsun hiçbir endişe içinde olmasınlar;*
3. *İzmir'e olan bir ilgimiz, İzmir'e olan bir sempatimiz, İzmir'e olan bir sevdamız hep vardı.*

2. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İzmirli bu seçimde İzmir'in yararına olacak yönde karar vermeli.

1. *İzmir'in projelerini, İzmir'in geri kalmış veyahut da ihmal edilmiş bölümlerini, İzmir'in tamamlanması gereken alanlarını konuşmamız gerekiyor;*
2. *Ne olur bu şehirde artık bence İzmirli'yi doğru şeyleri konuşmak, doğru şeyleri tartışmak, İzmir'in gelecekle ilgili gelecek dünyada...;*
3. *İzmir'e haksızlık yapmamak lazım;*
4. *İzmir'in problemleri, İzmir'in hikayesi, gelecek yüzyıldaki, gelecek 10 yıldaki, gelecek 50 yıldaki İzmir'in hayallerini yapmak ve onun projelerini hazırlamak ve İzmir'i bununla konuşmak ve tartışmak İzmir'e yapılacak en büyük iyiliktir;*
5. *Maalesef İzmir'de yapamadıklarımızı ... öncelikle bunları şöyle bir değerlendirmek lazım;*
6. *İzmir'i konuşmayı partileştirmemek lazım;*
7. *İzmir'in geleceğini söylemek lazım;*
8. *Bunu [seçimi] bu noktaya [genel siyasete] götürmemek lazım. Yereli konuşmak lazım, İzmir'i konuşmak lazım. İzmir'in geleceğini konuşmak lazım. İzmir tartışılsın. İzmir'in hikayesi, İzmir'in geleceği tartışılsın;*
9. *İzmir'in şu andaki ihtiyaçlarını konuşmak lazım;*
10. *İzmir projelerini konuşmak lazım;*
11. *İzmir'de İzmir'i konuşmamız lazım, İzmir'i tartışmamız lazım.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *İzmirli'nin kaygısı başka şey. Altyapı, çarpık yapılaşma, hava kirliliği, kentsel kirlilik, işsizlik alanları;*
2. *Geldiğimiz noktaya bakacak olursak İzmir'in neleri eksik olduğuna bakacak olursak demek ki genelde pek bir şey yapamamışız;*
3. *İnsanların oylarıyla seçim zamanlarında beğenmediklerini değiştirme değiştirebilme kabiliyetleri, hakları olduğu sürece kaygı duymayı ben hakikaten bunu bir korku imparatorluğu olarak görüyorum, birilerinin öcü var ha deme gibi bir alanı olarak görüyorum;*
4. *Artık 21. yüzyıldayız 21. yüzyılın ortasında doğru gidiyoruz. Dünya neleri konuşuyor ... dünyada ne bileyim çocukların ve gençlerin gelecekteki her alanda çok inanılmaz standartlar koyarken biz bunları konuşuyor olursak...;*
5. *Bakin şimdiye kadar hep İzmir'e haksızlık yapıldı.*

Amaç Öncülleri

1. Biz öyle yapacağız, sadece bu alanı [İzmir’le ilgili sorunları ve projeleri] konuşacağız;
2. Ben İzmir’e kendimizi kesinlikle vereceğimize inanıyorum;
3. İzmir’i bir turizm merkezi yapmak istiyoruz, İzmir’i bir bilim-teknoloji merkezi yapmak istiyoruz, İzmir’i bir sağlık merkezi yapmak istiyoruz, İzmir’i bir spor merkezi yapmak istiyoruz, İzmir’i bir kongre merkezi yapmak istiyoruz, İzmir’i bir petrokimya merkezi yapmak istiyoruz, İzmir’e bir lojistik merkezi yapmak istiyoruz;
4. İzmir’i bir ihracat merkezi, serbest şehirler, serbest bölgeler şehri yapmak istiyoruz;
5. İzmir’i bir geriatri merkezi yapmak istiyoruz, İzmir’i bir tarım ve tarım teknolojileri, İzmir’i bir yenilenebilir enerji teknolojileri merkezi yapmak istiyoruz;
6. Dünyaya hitap edeceğiz.

Araç-Amaç Öncülleri

1. Böyle bir durumda İzmir’in bütün bu özelliklerinin altyapısını hazırlayarak [dünyaya pazarlayacağız] tabii ki;
2. Bütün bunlara [İzmir’le ilgili projelere] yatırım yapmak için ... dünya insanlarına yatırım yaptıracağız;
3. Biz dünyaya hitap etmek istiyorsak dünyaya pazarlayacağız İzmir’i.

Değer Öncülleri

1. ...Mevzu bahis oranın kaderi, İzmir’in kaderi.
2. Yerel seçimlerde bunu bence ideolojik alana çekmeye çalışmak beceriksizliktir. Yani şu anda İzmir konuşuyoruz, İzmir’in geleceğini konuşuyoruz, geleceğin dünyasında İzmir’i konuşuyoruz;
3. Ama benim gönlüm şu İzmir’i konuşalım;
4. Sizin de oyunuzu alacağım çünkü İzmir için istiyorum bunu. İzmir sevdasıyla;
5. Biz bunları (ideolojiyi) konuşuyor olursak İzmir’e büyük haksızlık yaparız;
6. Sizinle bizim bu kadar bu alanı konuşmamız bile İzmir’e haksızlık diye görüyorum;
7. Onlar da ideolojik anlamda değil bütün İzmir’liler olarak yani burada Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nden veyahut bak şuradan değil bütün İzmir’liler’e hitap ettiğimiz şey...;
8. Kimsenin kalesi değildir İzmir ... İzmir, İzmir’liler’in kalesidir;
9. İzmir’i tartışmamak, İzmir’le ilgili hayalleri, İzmir’le ilgili projeleri, İzmir’in hikayesini yazmak ve İzmir’i geleceğe hazırlama meselesini konuşmamak İzmir’e yapılacak en büyük haksızlık olur;
10. Hizmetkâr belediyeçilik. İzmir halkına hizmetkâr olan ve hizmet etmeyi bir lütuf, İzmir’in ona bir hediyesi olarak gören bir belediye anlayışı;
11. AK Partili’si CHP’lisi, MHP’lisi, İYİ Partili’si HDP’lisi kimle olursa olsun gelin İzmir şemsiyesi altında buluşalım inşallah. Gelecek yıllara gelecek on yıllara birlikte hazırlayalım.

3. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İzmir’de işsizlik oranı azaltılmalı.

1. Nitelikli yani insanlarımızı sanayinin, ekonominin, hizmet sektörünün, sağlık sektörünün, turizm sektörünün ne bileyim lojistik sektörünün tüm bu alanların ihtiyaç duyduğu elemanları yetiştirmemiz lazım. İnsanlarımızı ona hazırlamamız lazım;
2. Bu alanları [sağlıkla ilgili] üretmeniz gerekiyor, derimli olmanız gerekiyor.

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. İzmir’deki en önemli problemlerinden bir tanesi işsizlik. Yani genç işsizlerimiz İzmir’de önemli bir problem.

Amaç Öncülleri

1. Kent Enstitüleri ... şehrin gençlerinin ihtiyaçlarını, ekonominin ihtiyaçlarıyla buluşturma enstitülerimiz olacak. Onları hayata hazırlayacağız;
2. 5 yılda 20.000 kadınıımızı yaşadığı bölgelerde istihdam edeceğiz;
3. ...istihdam anlamında, her türlü teşviği vereceğiz.
4. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] İzmir'de turizm canlandırılmalı.**

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. Antalya'nın [otel sayısında] 20'de biriyiz;
2. Seferihisar muhteşem her şeyiyle, tabiatıyla ama maalesef iyi kullanamamışız hor kullanmışız. Hakkını vermemişiz.

Amaç Öncülleri

1. Uluslararası standartlarda bir turizm şehri olmak istiyoruz.
5. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] İzmir'in geleceğini kurgulamaya ve sorunlarını çözmeye yönelik gerekli adımlar atılmalı.**

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. İzmir'de en çok rahatsızlık duyulan şey trafikle ilgili ... Temizlikle ilgili şikayetler aşırı miktarda var;
2. İzmir daha dün Türkiye'nin 2. büyük ekonomisiydi şimdi 3. büyük ekonomiyiz.

Amaç Öncülleri

1. ... Bu şehrin şöyle tozunu bir alacağız sonra onun şöyle bir makyajını yapacağız ve Bayraklı'nın üstünde, ne bileyim Yeşildere'de, Karabağlar'da, Karabağlar'ın üst tarafında Limontepe tarafında oralarda gördüğümüz bütün yapıları belediye olarak bunu 9 ayda boyayacağız ve bitireceğiz;
2. 20 tona kadar vatandaşımızın hani o hem tasarrufa teşvik etmek su kullanımında ... 0'la 20 ton arasında %50 bir indirim yapacağız;
3. Bunlarla [trafik ve temizlik] ilgili müdahalelerimiz olacak;
4. Bizim en önemli projelerimizden bir tanesi körfez. Körfez kurma planları;
5. İzmir'de bizim en önemli projelerimizden bir tanesi de sağlık, uluslararası sağlık ekonomisiyle ilgili ... geriatriyle ilgili;
6. Yatırım anlamında, güvenlik anlamında ... vergi ve sigorta muafiyetleri, enerji anlamında her türlü teşviği vereceğiz;
7. Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün olduğu yerde dünyanın bu [Endüstri 5-0] anlamdaki en avantajlı bölgesini vadisini üreteceğiz, planlayacağız;
8. Oraya devasa bir iyi huylu virüs yani 30.000 Ar-Ge ve bilim insanının araştırma geliştirme, buluş, patent, marka anlamında güvencelerin uluslararası güvencelerin sağlandığı ama prototiplerin ve ilk üretimlerin İzmir'de yapıldığı... Bunun için oraya gerekli her türlü desteği vereceğiz.

6. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İzmirli'nin hassasiyetlerine kulak verilmeli.

1. *Milletin iradesine saygı göstermek benim görevimdir;*
2. *Siyaset yapanlar da bunu buna göre zaten tasarlamalı, düşünmeli, bu hassasiyetlere dikkat etmeli;*
3. *İzmir eğer endişe hissediyorum diyorsa bunu çok ciddiye almak lazım.*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Şöyle ki ortada bir ürün varsa ortada bir sonuç [İzmirli'den uzaklaşma] varsa bunun sebepleri vardır. Bunun sebeplerinden bir tanesi tabii ki bizim yaptığımız eksiklikler de olabilir, ne bileyim anlayamamak olabilir, öngörememek olabilir, bazı şeylerde belki dokunamamak olabilir.*

Amaç Öncülleri

1. *Her İzmirli bir tek İzmirli vatandaşımız dahi olsa onun kaygıları varsa oturup onu konuşacağız ve dinleyeceğiz;*
2. *Onların [İzmir'deki 5 odanın] meclisleriyle de bir araya geleceğiz.*

Değer Öncülleri

1. *İzmir'i dinliyoruz, İzmirli kardeşlerimizi dinliyoruz, İzmirli tüm sivil toplum kuruluşlarını dinliyoruz, İzmir'in tüm ne bileyim profesyonel oda ve derneklerini ve birliklerini dinliyoruz, yoldaki vatandaşımızı dinliyoruz, ev kadınlarını dinliyoruz, çocukları ve gençleri dinliyoruz. Dolayısıyla İzmir'in geleceğiyle ilgili onların neyi beklenti haline getirdiklerini...;*
2. *Mutlaka insanların bazı hassasiyetleri, endişeleri var. Dikkate alınacak ... Dikkate alıyoruz zaten;*
3. *İzmir'i dinliyoruz. İzmirli hemşerilerimizi dinliyoruz ... İzmir'deki şu andaki beş odayla Sanayi Odası, Ticaret Odası, Ticaret Borsası efendim İhracatçı Birlikleri ve Deniz Ticaret Odası 'yla İzmir'in geleceğiyle ilgili onların görüşlerini alıyoruz.*

7. Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): İzmir'de yapılaşma denetim altına alınmalı.

1. *İmar Barışı sürecinde bunun suistimal edilmesini bölümünü çok iyi müdahale etmek lazım, iyi görmek lazım... suistimal edilen bölümle ilgili bence Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'mızın çok net ve çok keskin bir tavır takınması lazım; Çözmek lazımdır bir şekilde bunu [yapılaşma sorunu]. Ama sonra dönüştürmek lazım*

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *İzmirli'nin kaygısı başka şey ... çarpık yapılaşma;*
2. *İnsanlar güverteye çıktı ... gördükleri manzara pek iç açıcı bir manzara değil;*
3. *Yüksek yapılar veyahut da betonlaşma zaten Ege'nin karakterine aykırı.*

Amaç Öncülleri

1. *Ege'nin merkezinde olan bu İzmir'de buna [yüksek yapılara ve betonlaşmaya] asla müsaade etmeyeceğiz;*
2. *İzmir'de yapı yoğunluğuyla ilgili, imar yoğunluğuyla ilgili, imar yoğunluğuyla ilgili kesinlikle 1 santimetre kare bile artışa müsaade etmeyeceğiz. Mümkün olan yerlerde bunu seyreletceğiz hatta azaltacağız;*

3. *Oldukları yerde dönüştürecek onların rızasını alarak bu şehirde bir kentsel dönüşüm yapacağız;*
4. *İmar Barışı'yla bunu yararlandırdık şimdi tekrar orada bir iki eksiği vardı onları da tamamladık ve tekrar ihalesinin yapılmasını da sağlayacağız.*

Değer Öncülleri

1. *...onların rızasını alarak bu şehirde bir kentsel dönüşüm yapacağız.*
8. **Eyleme Yönelik İddia (Çözüm): [örtük] İzmir'in katı atığı değerlendirilmeli.**

Koşul Öncülleri (Sorun)

1. *Şehirde maalesef İzmir katı atıkta hakikaten bizim başımızı aşağı indirecek bir noktada. Dağlara, derelere, tepelere katı atığını çöplerini atan bir şehir burası;*
2. *Maalesef İzmir'e yakışmayan bir şekilde şu anda katı atığı dağlara, taşlara, derelere, ovalara denizlere döküyor;*
3. *İzmir bu anlamda bence çok büyük bir haksızlık veya çok büyük bir şeyi ıskaladık.*

Amaç Öncülleri

1. *Bunu da (katı atık sorununu) inşallah en kısa sürede çözeceğiz.*

Araç-Amaç Öncülleri

1. *İzmir'de üretilen çöpün tamamı bir, %50'ye yakınının ekonomiye kazandırılabilceğini hesaplıyoruz. Nasıl? Ayırıştırılarak ve enerjiye dönüştürülerek, yakılarak.*

Görüldüğü gibi Zeybekçi, bu seçime yönelik 8 sav ileri sürmektedir. Zeybekçi tarafından ileri sürülen savlar şu şekilde özetlenebilir:

1. sav: “AKP olarak İzmirli'ye ulaşmalıyız.” iddiası çerçevesinde İzmirli'ye samimiyetlerini ve projelerini anlatmaları gerektiğini ileri süren Zeybekçi, iddiaya koşul öncüllerinde İzmirli'ye ulaşamadıklarını, kendilerini anlatamadıklarını ve aynı zamanda İzmirli'lerin hassasiyetlerinin başka bir kentin hassasiyetleriyle aynı olduğunu ifade edemediklerini vurgulamaktadır. Amaç öncüllerinde Zeybekçi, amacının İzmir'de halkın içine karışmak, İzmirli'ye samimiyetle seslenmek ve projelerini sunmak olduğunu ifade etmektedir. Değer öncülleri bağlamında ise İzmir'in değerlerinin; kendisinin ve tüm Türkiye'nin değerleri olduğunu, İzmirli'lerin hiçbir şeyden endişe duymamalarını önemsediklerini ve İzmir sevdasına sahip olduğunu ifade ederek İzmir'e ve İzmirli'ye verdiği önemi vurgulamaktadır.

2. sav: “İzmirli bu seçimde İzmir'in yararına olacak yönde karar vermeli.” iddiası çerçevesindeki koşul öncüllerinde İzmirli'nin ideolojik sorunları değil alt

yapı, çarpık yapılaşma, hava kirliliği ve işsizlik gibi sorunlarının olduğunu, İzmir'in geleceği için bir şey yapılmadığını, İzmir'in dünyanın gerisinde kaldığını ve İzmir'e haksızlık yapıldığını vurgulayan Soyer; amaç öncülleri çerçevesinde İzmir'in sorunlarını ve projelerini konuşmayı, İzmir'i birçok alanda dünyada merkez haline getirmeyi ve İzmir'in dünyaya hitap etmesini sağlamayı amaçladığını ifade etmektedir.

Araç-amaç öncülleri incelendiğinde Zeybekçi, İzmir'in tüm özelliklerin alt yapısının hazırlanmasıyla İzmir'i dünyaya açacaklarını, İzmir'in geleceğine yatırım yapmanın yolunun dünyanın İzmir'e yatırım yapmasını sağlamak olduğunu ve dünyaya hitap etmenin yolunun ise İzmir'i dünyaya pazarlamak olduğunu ifade etmektedir. Değer öncülleri kapsamında ise ideolojilere değil İzmir'in kaderine ve geleceğine ve İzmir'de her ideolojiden kesimle bir araya önem verdiğini; İzmir'e sevdalı olduğunu ve yalnızca İzmir'e hizmet etmeyi önemseddiğini vurgulamaktadır.

3. sav: "İzmir'de işsizlik oranı azaltılmalı." iddiası çerçevesinde koşul öncüllerinde Zeybekçi, İzmir'deki en önemli sorunlardan birinin işsizlik olduğunu ve İzmir'de çok sayıda genç işsiz bulunduğunu ifade etmektedir. Amaç öncülleri kapsamında Zeybekçi gençleri istihdam etmeye yönelik olarak Kent Enstitüleri kuramay, 5 yılda 20.000 kadını istihdam etmeyi ve istihdam anlamında her tür teşviği sağlamayı amaçladığını belirtmektedir.

4. sav: "İzmir'de turizm canlandırılmalı." iddiası çerçevesinde koşul öncüllerinde Zeybekçi'nin, İzmir'in turizm konusunda Antalya'nın çok gerisinde olduğunu ve İzmir'in turizm ilçelerinin turizmi canlandıracak yönde değerlendirilemediğini vurguladığı görülmektedir. Amaç öncülleri bağlamında ise Zeybekçi, İzmir'i uluslararası standartlarda bir turizm şehri yapmayı amaçladığını ifade etmektedir.

5. sav: "İzmir'in geleceğini kurgulamaya ve sorunlarını çözmeye yönelik gerekli adımlar atılmalı." iddiası çerçevesinde koşul öncüllerinde Zeybekçi'nin; İzmir'de ekonomik sıkıntı, trafik ve temizlik gibi sorunlar olduğunu ileri sürdüğü görülmektedir. Amaç öncülleri çerçevesinde Zeybekçi; İzmir'in yapılaşmaya ilişkin görüntüsünü düzeltmeyi, İzmir'i daha temiz bir şehir yapmayı, suda indirim yapmayı, trafik sorunu çözmeyi, körfez kurmayı, birçok alanda teşvik vermeyi, bilim

ve teknolojiyi buluşturmayı ve İzmir’i sağlık sektöründe geliştirmeyi amaçladığını ifade etmektedir.

6. sav: “İzmirli’nin hassasiyetlerine kulak verilmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncülleri incelendiğinde Zeybekçi’nin; AKP’nin İzmir’de yaptıkları eksiklikler olduğunu, İzmirli’yi anlayamadıklarını ve hissedemediklerini ifade ettiği görülmektedir. Amaç öncülleri bağlamında Zeybekçi, İzmirli’lerin kaygılarını dinlemeyi ve İzmir’deki ticaret odalarının meclisleriyle bir araya gelmeyi amaçladıklarını vurgulamaktadır. Değer öncülleri incelendiğinde ise İzmir’in tüm kesimlerini ve her yaştan insanının beklentilerine, hassasiyetlerine önem verdiğini ve İzmir’deki ticaret odalarının İzmir’in geleceğine ilişkin görüşlerini önemsediklerini ifade etmektedir.

7. sav: “İzmir’de yapılaşma denetim altına alınmalı.” iddiası çerçevesindeki koşul öncüllerinde Zeybekçi; İzmirli’nin çarpık yapılaşmayla ilgili kaygılarının olduğunu ve aynı zamanda yüksek yapılaşma ve betonlaşmanın İzmir’in karakterine aykırı olduğunu ifade etmektedir. Amaç öncülleri kapsamında Zeybekçi; İzmir’de yüksek yapıların ve imar yoğunluğunun oluşumunu engellemeyi, İmar Barışı’nı yaygınlaştırmayı, İzmir’de İzmirli’nin onayıyla bir kentsel dönüşüm yapmayı ve bunu yaparken de İzmirli’yi yerinden etmemeyi amaçladığını ifade etmektedir. Değer öncülleri çerçevesinde ise Zeybekçi, kentsel dönüşümde İzmirli’nin onayını önemseydiğini vurgulamaktadır.

8. sav: “İzmir’in katı atığı değerlendirilmeli.” iddiası çerçevesinde koşul öncüllerinde Zeybekçi; İzmir’deki katı atıkların uygunsuz yerlere döküldüğünü, İzmir’e katı atık meselesi konusunda haksızlık yapıldığını ve İzmir’in katı atıkla ilgili fırsatları ıskaladığını vurgulamaktadır. Amaç öncülleri çerçevesinde ise katı atık sorununu çözmeyi amaçladıklarını ifade eden Zeybekçi, Araç-amaç öncüllerinde İzmir’deki katı atığın ayrıştırılarak, yakılarak ve böylelikle de enerjiye dönüştürülerek değerlendirilebileceğini ifade etmektedir.

Yukarıda özeti sunulan savlar genel olarak incelendiğinde Zeybekçi’nin, AKP’nin kurulduğu günden bugüne kadar seçim kazanamadığı İzmir’de İzmirli’ye ulaşması gerektiğini ileri sürmekte, İzmir’e ulaşamadığını ve hassasiyetlerini anlayamadığını kabul ederek partisine yönelik bir özeleştirici yapmaktadır. Zeybekçi, İzmir’in hassasiyetlerinin AKP’nin hassasiyetlerinden farklı olmadığını ifade

etmekte ve AKP ile İzmirli arasında oluşan ideolojik duvarın kaldırılması amacıyla İzmirli'yi ikna etmeye çalışmaktadır. İzmirli'nin, İzmir'in yararına olacak yönde karar vermesi gerektiğini belirten Zeybekçi, CHP'nin İzmir'de kazanmasının İzmir'in yararına olmayacağını sezdirmekte ve İzmir için en yararlı olanın AKP yönetimi olduğunu ifade etmektedir.

Yıllardır CHP'nin yönettiği İzmir'deki çözilemeyen sorunlardan (İzmir'deki işsizlik, turizmin yetersizliği, katı atık sorunu, çarpık yapılaşma) yola çıkan Zeybekçi, sürekli olarak İzmir'in yıllardır çok kötü yönetildiğini, İzmir'e bir gelecek hazırlanamadığını vurgulamaktadır. Zeybekçi sürekli olarak İzmir'in kötü yönetildiğini vurgulamakta ancak konuşmasında hiç CHP'ye yer vermemekte, bu kötü yönetimin sorumlusu olarak açık bir biçimde CHP'yi suçlamamakta, bunu örtük bir biçimde gerçekleştirmektedir. Bunun nedeninin, Zeybekçi'nin oy almak istediği CHP seçmenini ürkütmemek ve kendisini CHP ile özdeşleştiren seçmenin senelerdir CHP'ye karşıt duruş sergileyen AKP algısını yıkmak olduğu söylenebilir. Zeybekçi örtük olarak yıllardır çözilemeyen sorunlardan söz ederek bu sorunları çözemeyen CHP yönetiminin bundan sonra da bu sorunları çözemeyeceğini, bu yüzden İzmir'de AKP'nin belediyeçilik anlayışına ihtiyaç olduğunu sezdirmektedir. AKP'nin ideolojik engeller nedeniyle ulaşamadığı İzmir seçmenini ideolojik olarak ikna edemeyeceğini bilen Zeybekçi, bu nedenle İzmir'in çözilemeyen sorunlarından söz ederek İzmirli'ye ulaşmaya ve onları ikna etmeye çalışmaktadır.

Soyer ve Zeybekçi tarafından ileri sürülen iddialar şu şekilde tabloleştirilebilir:

Tablo 7: İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayları'nın Eyleme Yönelik İddialarının Karşılaştırması

İddialar	Tunç Soyer	Nihat Zeybekçi
Genel politikaya ilişkin	• Siyasetin dili değişmeli. • CHP ve İYİ Parti birlikte çalışmalı. • Türkiye'de demokrasi ön plana çıkarılmalı. • İnsanların siyasete girmesi gerekiyor.	• AKP olarak İzmirli'ye ulaşmalıyız. • İzmirli'nin hassasiyetlerine kulak verilmeli.

Yereldeki sorunlara ve projelere ilişkin	• İzmir’de turizmin canlandırılması gerekiyor. • İzmir’in altyapı, ulaşım, trafik, katı atık ve enerji sorunlarına öncelik verilmeli. • İzmir’in değerleri ortaya çıkarılmalı. • İzmir’in öz kimliği korunmalı.	• İzmir’de işsizlik oranı azaltılmalı. • İzmir’de turizm canlandırılmalı. • İzmir’in geleceğini kurgulamaya ve sorunlarını çözmeye yönelik gerekli adımlar atılmalı. • İzmir’de yapılaşma denetim altına alınmalı. • İzmir’in katı atığı değerlendirilmeli.
İzmir seçmenine ilişkin		• İzmirli bu seçimde İzmir’in yararına olacak yönde karar vermeli.
Belediye yönetimine ilişkin	• Belediye yönetiminde her yaştan ve kesimden katılımcılığa önem verilmeli.	

Her iki adayın da ileri sürdüğü iddialar, şu şekilde karşılaştırılabilir:

Genel konuları açısından incelendiğinde Soyer’in genel politikayla ilgili olarak 4, yereldeki sorunlar ve projelerle ilgili olarak 4 ve belediye yönetimiyle ilgili olarak 1; Zeybekçi’nin ise genel politikayla ilgili olarak 2, yereldeki sorunlar ve projelerle ilgili olarak 5 ve İzmir seçmeniyle ilgili olarak 1 iddia ileri sürdüğü görülmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi Adayları’nın, diğer iki şehrin adaylarından farklılık gösterdiği; seçimle ilgili herhangi bir iddia ileri sürmemesi ve iddialarını genel politika, yereldeki sorunlar, belediye yönetimi ve İzmir seçmeni çerçevesinde oluşturması bakımında belirlenmiştir.

Soyer, daha çok genel politikaya ilişkin iddialar ileri sürmekte; aynı zamanda CHP’nin yönettiği İzmir’deki sorunlara yönelik özeleştirici yapmakta ancak genel olarak yerelde ve genelde demokratik yönetim vurgusu yapmaktadır. Zeybekçi ise Türkiye’ye yönelik iddialar yerine sadece İzmir bağlamında, İzmirli’nin AKP’ye karşı bir duruş sergilediğini ve bunun nedeninin, İzmirli’nin değerlerle ilgili birtakım hassasiyetlere sahip olması olduğunu ifade etmektedir. Bu hassasiyetlerin partisi AKP tarafından iyi anlaşılması ve AKP’nin İzmirli’ye kendini daha iyi anlatması gerektiğini ifade eden Zeybekçi bu yolla İzmirli’ye ulaşmayı ve senelerdir AKP’nin seçim kazanamadığı İzmir’de seçimi kazanmayı amaçladığını vurgulamaktadır.

Yerel sorunlara ve projelere ilişkin olarak Soyer ve Zeybekçi tarafından ileri sürülen ortak iddialar bulunmaktadır. Her iki aday da İzmir’de turizmin daha fazla geliştirilmesi gerektiğini ileri sürme ve ayrıca katı atık sorunundan söz etmektedir. Ancak Soyer bu sorunu İzmir’in başka sorunlarıyla (alt yapı, ulaşım, trafik, enerji)

birlikte ifade etmekte, Zeybekçi ise sorunları (işsizlik, yapılaşma katı atık) tek tek ele alarak CHP yönetiminin eksikliklerini vurgulamaktadır.

İzmir seçmenine yönelik iddialar yalnızca Zeybekçi tarafından ileri sürülmektedir. Zeybekçi İzmir halkına seslenerek İzmir'in yararını düşünmeleri gerektiğini, örtük olarak da CHP yönetiminin, İzmir'e bir yarar sağlamayacağını İzmir'e hükümet tarafından verilen kısıtlı bütçe tartışmalarını örtük olarak sezdierek bu payın artması için İzmirli'lerin kendilerine oy vermesi gerektiğini sezdirmektedir. Belediye yönetimine ilişkin olarak yalnızca Soyer tarafından iddia ileri sürülmekte, Soyer daha önce belirtildiği gibi AKP yerel yönetimde demokrasiye önem verilmediğine değinerek katılımcı demokrasiyi vurgulamaktadır.

SONUÇ

Yerel seçimler bağlamında Türk politika söyleminde savlamanın, Fairclough ve Fairclough (2012) KUM çerçevesinde incelendiği ve bu bağlamda KU'ların belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmanın veri tabanı, üç büyük kentin (İstanbul, Ankara ve İzmir) Millet ve Cumhuriyet İttifakı'nın Belediye Başkan Adayları'nın aynı TV kanalında ve aynı programda yayınlanan seçim görüşmelerinden oluşmaktadır. Söz konusu görüşmelerde adayların ileri sürdükleri KU'lar, araştırma sorularını yanıtlamak üzere çözümlenmiştir.

Çalışmamızın birinci araştırma sorusu olan “Türk politika söyleminde yerel seçimler bağlamında ne türden KU'lar kullanılmaktadır?”, Türk politika söyleminde yerel seçimler bağlamında kullanılan KU'ları saptamaya yöneliktir. Veri tabanında yer alan metinler üzerine yapılan çözümlemelerde Türk politika söyleminde yerel seçimler bağlamında belediye başkan adayları tarafından “genel politikalar”a, söz konusu kentlerdeki “yerel sorunlar”a ve “projeler”e, “seçmenler”e, “seçim süreci”ne ve “belediye yönetimi”ne ilişkin KU'ların kullanıldığı saptanmıştır.

Genel politikaya ilişkin olarak yönetim anlayışına, birlik ve beraberliğe, Türkiye'deki ekonomik sorunlara, ittifaklara, demokratik yönetime, katılımcılığa ve ideolojik engellere; yerel yönetime ilişkin olarak mevcut yerel yönetimlerdeki kentin ve kentinin sorunlarına, bu sorunlara yönelik girişimlere; seçmene ilişkin olarak seçmenin haklarına ve sorumluluğuna; seçime ilişkin olarak yaklaşan yerel seçimin ve seçim akşamının en iyi şekilde yönetilmesine; Belediye yönetimine ilişkin olarak ise belediyecilik anlayışına, yeterliliğine ve görevlerine ilişkin savlar ileri sürüldüğü saptanmıştır.

Çalışmamızın ikinci araştırma sorusu olan “Cumhuriyet ve Millet İttifakları arasında KU'lar farklılık göstermekte midir?”, Türk politika söyleminde kullanılan KU'ların farklı ittifakların adaylarının ifadelerinde nasıl değişiklik gösterdiğini saptamaya yöneliktir. Veri tabanında yer alan metinler üzerine yapılan çözümlemelerde Millet İttifakı'nın tüm adaylarının (İmamoğlu, Yavaş, Soyer) genel politikaya, yerel sorunlara ve projelere; bu adaylardan İstanbul ve Ankara adaylarının (İmamoğlu ve Yavaş) seçmene ve seçime ve yalnızca bir adayın (Soyer) belediye yönetimine ilişkin iddia ileri sürüldüğü saptanmıştır.

Millet İttifakı'nın İstanbul adayı İmamoğlu AKP'li yöneticilerin İstanbullu'ya karşı ayrımcı ve kutuplaştırıcı tutum ve eylemlerini eleştirmekte, bu nedenle AKP'nin uzun yıllardır yönettiği İstanbul'da yönetim değişikliği ve yeni bir yönetim anlayışı vurgusu yapmakta, tüm bunları sona erdirecek bir yönetim anlayışı olarak kendisinin ve partisinin yönetim anlayışını ön plana çıkarmakta ve kutuplaştırıcı bir dil değil birleştirici bir dil kullanmaktadır. Millet İttifakı'nın Ankara adayı Yavaş, yıllardır AKP tarafından yönetilen Ankara'da insana ve diğer canlılara önem verilmediğini ve Gökçek yönetiminin Ankara'yı farklı değerler üzerinden ön plana çıkarmaya çalıştığını ifade ederek önceki yönetimi eleştirmekte ve Gökçek yönetiminin tam tersi bir yönetim anlayışıyla Ankara'yı kendi değerleriyle iletmeyi vurgulamaktadır.

Hem İmamoğlu hem de Yavaş, iktidardaki AKP'nin sahip olduğu güç nedeniyle seçim güvenilirliğine ilişkin kaygı yaşamakta ve her ikisi de AKP'yi, Türkiye'yi kutuplaştırması nedeniyle eleştirmektedir. İzmir adayı Soyer ise İmamoğlu ve Yavaş'tan farklı olarak AKP'yi hem kutuplaştırıcı dili hem de demokratik yönetimden uzaklaşması nedeniyle eleştirmekte ve aynı zamanda seçim sürecine ilişkin herhangi bir kaygı dile getirmemektedir. Sürekli olarak demokrasinin ve demokratik yönetimin önemini vurgulayan Soyer, İmamoğlu ve Yavaş'a benzer olarak birlik ve beraberlik çağrısı yapmakta, yıllardır CHP tarafından yönetilen İzmir'deki sorunlara ilişkin olarak özeleştiride bulunmakta ancak bunların giderileceğini ifade etmektedir.

Millet İttifakı'nın adaylarına benzer olarak Cumhur İttifakı'nın tüm adaylarının genel politikaya, yerel sorunlara ve projelere ve seçmene ilişkin iddialar ileri sürdüğü belirlenmiştir. Belediye yönetimine ilişkin olarak ise yalnızca Özhasseki tarafından iddia ileri sürüldüğü saptanmıştır. Cumhur İttifakı'nın İstanbul adayı Yıldırım, bu zamana kadar göz ardı edilen her sorunun çözüme kavuşturulacağını sezdirerek seçmenden bir şans daha istemektedir. Ankara adayı Özhasseki'nin aynı zamanda AKP Yerel Yönetimler Sorumlusu olması nedeniyle daha çok belediye yönetimine yönelik ölçütler ileri sürdüğü, önceki yönetimin çözemediği sorunların çözüleceğini ifade ettiği, bununla birlikte kendi partisinden olması dolayısıyla Gökçek yönetimini ve dolayısıyla AKP'yi doğrudan eleştirmekten kaçındığı saptanmıştır. Zeybekçi'nin ise bu iki adaydan farklı olarak tamamen İzmirli'nin

kaygılarının ve hassasiyetlerinin üzerine yoğunlaştığı, bunların her görüşten insanın kaygılarıyla ve hassasiyetleriyle aynı olduğunu ifade ettiği, İzmirli'nin ideolojisini normalleştirmeye çalıştığı ve bu normalleştirmeye ek olarak İzmirli'yi, kötü olarak nitelendirdiği CHP yönetimi üzerinden ikna etmeye çalıştığı sonucuna ulaşmıştır.

Millet İttifakı'nın seçimle ilgili ileri sürdüğü iddiaların, seçim güvenilirliğine ilişkin iddialar olduğu göz önünde bulundurulduğunda; Millet İttifakı'nın İstanbul ve Ankara adaylarının tersine Cumhur İttifakı'nın hiçbir adayının seçime yönelik kaygı içeren bir iddia ileri sürmediği ve bunun nedeninin ise Cumhur İttifakı adaylarının iktidar partisinin adayları olarak gücü elinde bulundurmaları olduğu söylenebilir.

Çalışmamızın üçüncü ve son araştırma sorusu olan “KU’lar, kentler açısından değerlendirildiğinde, farklılıklar var mıdır?”, iki ittifak arasında kent temelinde KU’lar arasındaki farklılığı saptamaya yöneliktir. İlk olarak her iki ittifakın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayları'nın ileri sürdüğü iddialar incelendiğinde İmamoğlu'nun genel politikaya ilişkin iddiaları AKP'nin yöneticilerine yönelik eleştiriyi; yeni, farklı yönetim anlayışını; AKP'nin kutuplaştırıcı diline karşılık birlik ve beraberlik çağrısını içerirken Yıldırım'ın genel politikaya ilişkin iddiası İmamoğlu'na benzer biçimde ortak değerler etrafında birleşmeye ilişkin değil yalnızca ortak değerler üzerinden politika yapılmamasına ilişkindir. Bu yönüyle İmamoğlu'nun, genel politikaya ilişkin savlarında Yıldırım'dan daha birleştirici bir tutum sergilediği; yerel sorunlar ve projelerle ilgili olarak ise İmamoğlu'nun AKP yönetimi tarafından “yapılamayanları”, Yıldırım'ın ise “yapılanları” ve “yapılacakları” vurguladığı söylenebilir. Aynı zamanda İmamoğlu, Yıldırım'dan farklı olarak, gücü elinde bulunduran iktidar karşısında seçim güvenilirliğine ilişkin duyduğu kaygıyı kanıtlar niteliyle bir iddia ileri sürmektedir.

İkinci olarak her iki ittifakın Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayları'nın ileri sürdüğü iddialar incelendiğinde Yavaş'ın genel politikaya ilişkin iddialarının farklı bir yönetim anlayışını ve ortak değerler etrafında birleşme çağrısını, Özhasseki'nin genel politikaya ilişkin iddiası ise Yavaş'ın tersine MHP ile yaptıkları ittifakın sürdürülmesi çağrısını içerdiği saptanmıştır. Yerel sorunlara ve projelere ilişkin ileri sürülen iddialar incelendiğinde Yavaş, önceki yönetimin Ankara'yı başka kimliklerle öne çıkarmaya çalıştığını ifade etmekte ve Ankara'nın çözülemeyen sorunlarını eleştirmektedir. Özhasseki'nin ise var olan sorunlara örtük

bir eleştiri getirmesine karşın önceki yönetimin eleştirilmemesi gerektiğini sezdirdiği ve böylelikle de AKP'ye karşı eleştirileri önlemeye çalıştığı saptanmıştır. Seçime ilişkin olarak Yavaş, Özhaskeki'den farklı olarak seçim güvenilirliğine vurgu yapmaktadır.

Son olarak ittifakların İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayları'nın ileri sürdüğü iddialar incelendiğinde Soyer'in genel politikaya ilişkin iddialarını AKP'ye karşı kutuplaştırma ve demokratik yönetimden uzaklaşma üzerine yaptığı eleştiriler oluşturduğu söylenebilir. Zeybekçi'nin ise Soyer'den farklı olarak iddialarını İzmirli'nin genel politikadaki ideolojik görüşler üzerine ileri sürdüğü ve İzmirli ile AKP'yi özdeşleştirme çabası içine girdiği görülmektedir. Bunu yaparken Zeybekçi CHP yönetimini örtük biçimde kötülemekte, İzmir'in sorunlarını tek tek sıralamakta ve CHP'nin İzmir'de kazanmasının İzmir'e yararı olmayacağını ileri sürmektedir. İzmir'e sağlanacak yarar meselesi ise CHP yönetimindeki İzmir'e verilen ve yine CHP'nin kazanması durumunda hükümet tarafından verilecek olan düşük bütçe ile ilişkilendirilebilir. Genel olarak Soyer'in Türkiye'de demokrasiyle ve politikayla ilgili; Zeybekçi'nin ise İzmirli'nin zihnindeki AKP algısıyla ilgili kaygılar taşıdığı söylenebilir.

Sonuç olarak her iki ittifakın adayları tarafından yerel sorunlara, projelere ve seçmene yönelik konularda benzer iddialar ileri sürülmesine karşın adaylar arasında genel politikaya ve belediye yönetimine yönelik iddialarda farklılıklar bulunmakta, seçime yönelik iddiaların ise yalnızca Millet İttifakı'nın İstanbul ve Ankara adayları tarafından ileri sürüldüğü görülmektedir. İçerikleri incelendiğinde yerel sorunlar ve projelere ilişkin olarak her iki ittifak tarafından benzer iddialar ileri sürülmesine karşın Millet İttifakı adaylarının Türkiye'deki kutuplaşmaya, demokrasiden uzaklaşmaya ve seçim güvenilirliğine yönelik duydukları kaygılarla ilgili iddialar ileri sürdüğü; Cumhur İttifakı adaylarının ise kutuplaşma, demokrasi ve seçim güvenilirliğine yönelik konulara değinmediği, iddialarını daha çok genel politikayı ilgilendiren sorunlara (Türkiye ekonomisi gibi), genel politikada kurulan ittifaklara ve görüş farklılıklarının giderilmesine dayandırdıkları saptanmıştır. Dolayısıyla Millet İttifakı'nın adaylarının, ayrışmaların ve kutuplaşmaların giderilmesi gibi daha soyut ve düşünsel eylemlerin gerekliliğini; Cumhur İttifakı'nın adaylarının ise

Türkiye'nin yönetimine ilişkin daha somut sorunların giderilmesi gerektiğini vurguladığı söylenebilir.

Bu çalışmada veri tabanı; yerel seçim bağlamında ittifak yapan politik partilerin belirlediği adayların farklı tarihlerde yayınlanan aynı TV programındaki konuşmalarıyla sınırlandırılmıştır ve elde edilen sonuçlar çalışmada kullanılan veri tabanına özgüdür. Türk politika söylemi üzerine yapılacak ileriki çalışmalarda parti grup konuşmaları, parlamento konuşmaları, meydan konuşmaları gibi farklı metinler de incelenerek daha genel sonuçlar elde edilebilir.

KAYNAKÇA

Ackrill, J. (1987). *A New Aristotle Reader*. NJ: Princeton University Press.

Aristoteles (1995). *Retorik*. Çev. Mehmet H. Doğan. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Barry, V. E. ve Rudinov, J. (2007). *Invitation to Critical Thinking*. USA: Thomson Wadsworth.

Bayram, F. (2010). Ideology and Political Discourse: A Critical Discourse Analysis of Erdogan's Political Speech. *Annual Review of Education, Communication and Language Sciences*. 7, 23-40.

Blakenship, K. L. ve Holtgraves, T. (2005). The Role of Different Markers of Linguistic Powerlessness in Persuasion. *Journal of Language and Social Psychology*. 24(1), 3-24.

Bloor M. ve Bloor, T. (2007). *The Practice of Critical Discourse Analysis*. Great Britain: Hodder Arnold.

Bourdieu, P. (1991). *Language and Symbolic Power*. London: Polity Press.

Bourdieu, P. (2005). The Political Field, the Social Science Field and the Journalistic Field. (içinde) R. Benson ve E. Neveu (haz.) *Bourdieu and the Journalistic Field*, 29-47. Cambridge, UK: Polity Press.

Büyükkantarcıoğlu, N. (2006a). Söylemden İdeolojiye: Eleştirel Söylem Çözümlemesi. (içinde) A. Kocaman (haz.) *Dilbilim: Temel Kavramlar, Sorunlar, Tartışmalar*, 101-113. Ankara: Dil Derneği Yayınları.

Büyükkantarcıoğlu, N. (2006b). *Toplumsal Gerçeklik ve Dil*. Ankara: Multilingual Yayınları.

Büyükkantarcıoğlu, N. ve Yazar, E. (2006). Dil ve İkna: Türk Politika Söyleminin İkna Edici Boyutları. *Dilbilim Araştırmaları*. 91-114.

Büyükkantarcıoğlu, N. (2016). Türk Politika Söyleminde Retorik Sorular. 29. *Ulusal Dilbilim Kurultayı Bildirileri* (ss. 11-18), Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Vakfı Yayınları. 21-22 Mayıs 2015.

Blommaert, J. (2005). *Discourse*. Cambridge: Cambridge University Press.

Brognolli, A. (1992) Language and Ideology: A Case Study of “Sesama Street”. *Ilha do Desterro*. 27, 83-96.

Caldas-Coulthard, C. R. ve Coulthard, M. (1996). *Text and Practices: Readings in Critical Discourse Analysis*. London: Routledge.

Cengiz, T. ve Şen, F. (2018). Türkiye’de Siyasi Partilerin ve Liderlerin Demokrasi Söylemleri. *Intermedia International e-Journal*. 5(8), 128-144.

Chilton, P. (2004) *Analysing Political Discourse*. London: Routledge.

Chilton, P. ve Schäffner, C. (2002). Themes and Principles in the Analysis of Political Discourse. (içinde) P. Chilton ve C. Schäffner (haz.) *Politics as Text and Talk: Analytical Approaches to Political Discourse*, 1-41. Amsterdam: John Benjamins Publishing.

Chouliaraki L. ve Fairclough, N. (1999). *Discourse in Late Modernity: Rethinking Critical Discourse Analysis*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Clark, H. H. (1996). *Using Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Coupland, N. ve Jaworski, A. (2006). *The Discourse Reader*. Oxford: Routledge.

Creswell, J. W. (1999). *Mixed-Method Research: Introduction and Application*. (içinde) Cizek, G. J. (haz.) *Handbook of Educational Policy*, 455-472. London: Academic Press.

Creswell, J. W. (2014). *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approach*. Thousands Oaks: Sage.

Cutting, J. (2002). *Pragmatics and Discourse*. London: Routledge.

Çalışkan, O. ve Poyraz, E. (2018). Seçmen Tercihlerinin Yönlendirilmesinde Değer Odaklı Argümantasyon Kullanımı. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi*, 13-29.

Cem-Değer A. ve Oktar, L. (2002). Gazete Söyleminde Kiplik ve İşlevleri. (içinde) S. Yağcıoğlu (haz.) *1990 Sonrası Laik-Antilaik Çatışmasında Farklı Söylemler: Disiplinlerarası Bir Yaklaşım*, 65-77. İzmir: Dokuz Eylül Yayınları.

Cem-Değer, A. ve Yağcıoğlu, S. (2001). Logos or mythos: (de)legitimation strategies in confrontational discourses of sociocultural ethos. *Discourse & Society*. 12(6), 817-852.

Diehl, T., Weeks, B. E., Zúñiga, H. G. (2016). Political Persuasion on Social Media: Tracing Direct and Indirect Effects of News Use and Social Interaction. *New Media and Society*. 18(9), 1875-1895.

Dursun, Ç. (2006). The Struggle Goes on: The Discursive Strategies of the Islamist Press in Turkey. *Journal of Contemporary European Studies*. 14(2), 161-182.

Edelman, J. M. (1977) *Political Language: Words That Succeed and Policies That Fail*. Newyork: Academic Press.

Edelman, J. M. (1984). The Political Language of the Helping Professions. (içinde) M. J. Shapiro (haz.) *Language and Politics*, 44-60. Newyork: Newyork University Press.

Ercan, G. S. (2003). *Gazete Köşe Yazılarında Dil Kullanımı: Kaçınma ve Cinsiyet Değişkeni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ercan, G. S. (2008). *Türkçe Tarih Ders Kitaplarında Nedenselliğin Kurgulanması*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Fairclough, N. (1985). Critical and Descriptive Goals in Discourse Analysis. *Journal of Pragmatics*. 9(6), 739-763.

Fairclough, N. (1989). *Language and Power*. London and Newyork: Longman.

Fairclough, N. (1995). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. London and Newyork: Longman.

Fairclough, N. (2001). *Language and Power*, 2nd edition, London: Longman.

Fairclough, N. (2010). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. London: Routledge.

Fairclough, N. (2013). Critical Discourse Analysis and Critical Policy Studies. *Critical Policy Studies*. 7(2), 177-197.

Fairclough, I. ve Fairclough, N. (2011). Practical reasoning in political discourse: The UK Government's response to the economic crisis in the 2008 Pre-Budget Report. *Discourse and Society*. 22(3), 243-268.

Fairclough I. ve Fairclough, N. (2012). *Political Discourse Analysis: A Method of Advanced Students*. London: Routledge.

Gee, J. P. (1999). *An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method*. London: Routledge.

Geis, M. L. (1987). *The Language of Politics*. Newyork: Springer-Verlag.

Govier, T. (2010). *A Practical Study of Argument* (7th edition). Belmont: Wadsworth Cengage Learning.

Govier, T. (2013). *A Practical Study of Argument*. Boston: Wadsworth Cengage Learning.

Gölcü, A. (2009). Haber Söyleminde Medya-Siyaset İlişkisi: 29 Mart 2009 Yerel Seçimleri. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*. 29, 81-101.

Güven, S. (2015). Postmodern Siyaset ve Söylem: Siyasi Parti Lider Söylemleri Üzerine Bir Çalışma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*. 3(1), 208-240.

Halmari, H. ve Virtanen, T. (2005). Persuasion Across Genres: Emerging Perspectives. (içinde) H. Halmari ve T. Virtanen. (haz.) *Persuasion Across Genres*, 3-24. Amsterdam: John Benjamins Publishing.

Heywood, A. (2013). *Politics*. London: Palgrave Macmillan.

Hodge, B. (2012). Ideology, Identity, Interaction: Contradictions and Challenges for Critical Discourse Analysis. *Critical Approaches to Discourse Analysis across Disciplines*. 5(2), 1-18.

Huber, R. B. ve Snider, A. C. (2006). *Influencing Through Argument*. Newyork: International Debate Education Association.

Ionica, A. (2005). *Reasoning, Argumentation and Persuasion with Special Application to Hebrew Wisdom Literature and Hebrew Wisdom Scholarship*. Publishing By The Author.

Janks, H. (1997) Critical Discourse Analysis as a Research Tool. *Studies in the Cultural Politics of Education*. 18(3), 329-342.

Johnston, S. W. ve Vanderstoep, D. D. (2009). *Research Methods For Everyday Life: Blending Qualitative and Quantitative Approaches*. San Francisco: Jossey-Bass.

Jones J. ve Peccei, J. S. (2004). Language and Politics. (içinde) S. Peccei ve I. Singh (haz.) *Language, Society and Power*. 35-54. London: Routledge.

Joseph, J. E. (2006) *Language and Politics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Jowett, G. S. ve O'Donnell, V. (2015). *Propaganda and Persuasion* (6th Edition). USA: Sage Publications.

Jucker, A. H. (1997) Persuasion by Inference: Analysis of a Party Political Broadcast. *Belgian Journal of Linguistics*. 11, 121-137.

Kampf, Z. (2015). Political Discourse Analysis. (içinde) K. Tracy (haz.) *The International Encyclopedia of Language and Social Interaction*, 1-17. Oxford: Wiley-Blackwell.

Kantar, G. (2017). Türk Siyasetinde Politik Dil Kullanımı: Recep Tayyip Erdoğan'ın "AK Parti 1. ve 3. Olağanüstü Kongrelerindeki Konuşmalarının" İçerik ve Söylem Analizi. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*. 103-122.

Kress, G. (1990). Critical Discourse Analysis. *Annual Review of Applied Linguistics*. 11, 84-99.

Kress, G. (1996). Representational Resources and the Production of Subjectivity: Questions for the Theoretical Development of Critical Discourse Analysis in a Multicultural Society. (içinde) C.R. Caldas-Coulthard ve M. Coulthard (haz.) *Text and Practices: Readings in Critical Discourse Analysis*. London: Routledge.

Landtsheer, C. D. (1998). Introduction to Study of Political Discourse. (içinde) O. Feldman ve CD. Landtsheer (haz.) *Politically Speaking: A Worldwide Examination of Language Used in Public Sphere*. USA: Prager.

Lee, D. Y. W. (2001). Genres, registers, text types, domains and styles: Clarifying the concepts and navigating a path through the BNC jungle. *Language Learning & Technology*. 5(3), 37-72.

Ludwig, C. ve Wodak, R. (1999) *Challenges in a Changing World: Issues in Critical Discourse Analysis*. London: Passagen Verlag.

Mey, J. L. (1985). *Whose Language? A Study in Linguistic Pragmatics*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Mortensen, K. W. (2004). *Maximum Influence: The 12 Universal Laws of Power Persuasion*. Newyork: AMACOM.

Nothstine, W. L. (1989). *Influencing Others: A Handbook of Persuasive Strategies*. Boston: Crisp.

Oktar, L. (2001). The ideological organization of representational processes in the presentation of us and them. *Discourse & Society*. 12(3), 313-346.

Oktar, L. (2002). Gazete Söyleminde İdeolojik Yapılar. (içinde) S. Yağcıoğlu (haz.), 1990 Sonrası Laik-Antilaik Çatışmasında Farklı Söylemler: Disiplinlerarası Bir Yaklaşım, 37-52. İzmir: Dokuz Eylül Yayınları.

Otan, D. (2010). Türkçede İkna Söylemi: Sözbilimsel Soruların Söylem-Edimbilimsel İşlevleri. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pardo, M. L. (2001). Linguistics Persuasion as an Essential Political Factor in Current Democracies: Critical Analysis of the Globalization Discourse in Argentina at the Turn and at the End of Century. *Discourse and Society*. 12(1), 91-118.

Partington, A. (2003). *The Linguistics of Political Argument*. London: Routledge.

Perelman, C. (1982). *The Realm of Rhetoric*. Çev. W. Kluback. Indiana: University of Notre Dame Press.

Perloff, R. M. (2003). *The Dynamics of Persuasion: Communication and Attitudes in the 21st Century* (2nd Edition). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Renkema, J. (2004). *Introduction to Discourse Studies* (2nd Edition). Philadelphia: John Benjamins.

Rubinelli, S. (2012). Rhetoric as a Civic Art From Antiquity to the Beginning of Modernity. (içinde) B. Forchtner ve R. Wodak (haz.) *The Routledge Handbook of Language and Politics*, 17-29. Oxon: Routledge.

Schäffner, C. (1997). Political Speeches and Discourse Analysis. (içinde) C. Schäffner (haz.) *Analysing Political Speeches*, 1-4. Clevedon: Multilingual Matters.

Schäffner, C. (2010). Political Communication. (içinde) P. Cap ve U. Okulska (haz.) *Perspectives in Politics and Discourse*, 255-278. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Simons, H. W. (2001). *Persuasion in Society*. Thousand Oaks: Sage Publications.

Şen, Y. F. (2015). Adalet ve Kalkınma Partisi'nin Milliyetçilik Söylemi: Bir Siyasal Söylem Çözümlemesi. *Muhafazakâr Düşünce Dergisi*. 44, 157-80.

Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Jones, J. G. ve Simons (2011). *Persuasion in Society* (2nd Edition). London: Routledge.

Tosun, E. (2016). *Barış Gazeteciliği Bağlamında Ankara Garı Saldırısı Haberlerinin Eleştirel Söylem Çözümlemesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Walton, D. (2006). *Fundamentals of Critical Argumentation*. Newyork: Cambridge University Press. Wilson, J. (2001). Political Discourse. (içinde) H. E. Hamilton, D. Schiffrin, D. Tannen (haz.) *The Handbook of Discourse Analysis*, 398-415. Massachusetts: Blackwell.

Wilson, J. (2015). Political Discourse. (içinde) H. E. Hamilton, D. Schiffrin, D. Tannen (haz.) *The Handbook of Discourse Analysis (2nd Edition)*, 775-794. West Sussex: John Wiley & Sons.

Wodak, R. (1997). Critical Discourse Analysis and the Study of Doctor-Patient Interaction. (içinde) B. L. Gunnarson, P. Linell, B. Nordberg (haz.) *The Construction of Professional Discourse*, 173-200. London: Routledge.

Wodak, R. (2001). What CDA is about- A summary of its history, important concepts and its developments. (içinde) M. Meyer, R. Wodak (haz.) *Methods of Critical Discourse Analysis*, 1-13. London: Sage.

Wodak, R. (2009). *The Discourse of Politics in Action: Politics as Usual*. Hampshire: Palgrave Macmillan.

Wodak, R. (2014). Critical Discourse Analysis. (içinde) C. Leung ve B. V. Street (haz.) *The Routledge Companion to English Studies*, 302-316. Newyork: Routledge.

Van Dijk, T. A. (1990). Social Cognition and Discourse. (içinde) H. Giles ve W. P. Robinson (haz.) *Handbook of Language and Social Psychology*, 163-183. Chichester: John Wiley and Sons.

Van Dijk, T. A. (1997a). The Study of Discourse. (içinde) T.V. van Dijk (haz.) *Discourse as Structure and Process (vol. 1)*, 1-34. London: Sage.

Van Dijk, T. A. (1997b). What is Political Discourse Analysis. *Belgian Journal of Linguistics*. 11(1), 11-52.

Van Dijk, T. A. (2002) Political Discourse and Ideology. (içinde) C. U. Lorda ve M. R. Bisbal (haz.) *Anàlisi del Discurs Polític: Producció, Mediació i Recepció*, 15-34. Barcelona: Pompeu Fabra University Press.

Van Dijk, T. A. (2006). Politics, Ideology and Discourse. *Elsevier Journal*. 728-740.

Van Dijk, T. A. (2008). *Discourse and Power*. Newyork: Palgrave Macmillan.

Van Dijk, T. A. (2015). Critical Discourse Analysis. (içinde) H. E. Hamilton, D. Schiffrin, D. Tannen (haz.) *The Handbook of Discourse Analysis (2nd Edition)*, 466-485. West Sussex: John Wiley & Sons.

Van Eemeren, F. H. (2010). *Strategic Maneuvering in Argumentative Discourse*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Van Eemeren, F. H. ve Grotendorst (1982). The Speech Acts of Arguing and Convincing in Externalized Discussions. *Journal of Pragmatics*. 6, 1-24.

Van Eemeren, F. H. ve Grotendorst (1992). *Argumentation, Communication and Fallacies: A Pragma-Dialectic Perspective*. Newyork: Lawrence Erlbaum Associates.

Van Eemeren, F. H. ve Houtlosser (2000). Rhetorical Analysis Within a Pragma-Dialectical Framework. *Argumentation*. 14, 293-305.

Van Eemeren, F. H., Grotendorst, R., Kackson, S., Jacobs, S. (1997). *Argumentation*. (içinde) T. V. Dijk (haz.) *Discourse as Structure and Process. Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction*, 208-229. London: Sage.

Van Eemeren, F. H., Grotendorst, R., Henkemas, A.F.S. (2002). *Argumentation: Analysis, Evaluation, Presentation*. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.

Vorobej, M. (2006) *The Theory of Argument*. Cambridge: Cambridge University Press.

Uncu, B. A. (2018). *KONDA Seçmen Kümeleri: Ak Parti Seçmen Kümeleri*. İstanbul: Konda Araştırma ve Danışmanlık.

Yağcıoğlu, S. (2002). Eleştirel Söylem Çözümlemesi: Disiplinlerarası Bir Yaklaşım. (içinde) S. Yağcıoğlu (haz.), *1990 Sonrası Laik-Antilaik Çatışmasında Farklı Söylemler: Disiplinlerarası Bir yaklaşım*, 3-34. İzmir: Dokuz Eylül Yayınları.

Yule, G. (1996). *Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press.

EK: Sözlükçe

-A-

-B-

Baskınlık: Dominance

Bilişsel-güdüsel yapı: Cognitive-motivational structure

-C/Ç-

Çıkarımsal: Inferential

-D-

Dolayımılama: Mediation

Düşünceyi tasarılama: Deliberation

Düzgüsel: Normative

-E/F-

Eş-metin bağlamı: Co-text

Etkilenen: Patient

Etkisöz: Perlocutionary act

-G/H-

Genel konu: Macro-topic

-I/İ-

İdeolojik-söylemsel oluşum: Ideological-discursive formation

-J/K/L-

Kanal: Medium

Karşılıklı konuşma çözümlemesi: Conversational analysis

Kılğısal uslamlama: Practical reasoning

Kılğısal savılama: Practical argumentation

Kılıcı: Agent

Konuşma topluluğu: Speech community

-M/N-

Metin türü: Genre

Metin tipi: Text type

Mevcut durum: Status-quo

-O/Ö/P/R-

Önceki söylem: Prior discourse

Olgu: Phenomenon

Öbek: Phrase

Öncül: Premise

Politik söylem: Political discourse

Politika söylemi: Discourse of politics

-S/Ş-

Savlama: Argumentation

Söylem: Discourse

Söylem Topluluğu: Discourse community

Söyleşimsel: Dialogical

Sözbilim: Rhetoric

Sözce: Utterance

Söz eylem: Speech act

-T-

Sav söylemi: Argumentative discourse

Toplumsal alan: Social domain

Toplumsal pratik: Social practice

-V/Y/Z-

Yeniden bağlamlaştırma: Recontextualisation